

การบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็ก
และเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

โดย
นางสาวศิตา ทวีกาญจน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็ก
และเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

โดย
นางสาวศิตา ทวีกาญจน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

RISK MANAGEMENT AND THE IMPLEMENTATION OF THE STRATEGIES
FOR PREVENING TEENAGE PREGNANCY OF SECONDARY SCHOOLS
IN SAMUTSONGKHRAM PROVINCE

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Department of Educational Administration

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2017

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

55252396 : การบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : การบริหารความเสี่ยง, การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม

นางสาว ศิธา ทวีกาญจน์: การบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม 2) การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม กำหนดผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา/รองผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานแทนและครูผู้สอน รวม 197 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของกลุ่มตรวจสอบภายในในระดับกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ และการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต10 (สาขาสมุทรสงคราม) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านรายงานและติดตามผล ด้านการระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผนป้องกัน ตามลำดับ ในส่วนของด้านการกำหนดวัตถุประสงค์มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับปานกลาง

2. การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านยุทธศาสตร์ด้านการป้องกัน ด้านยุทธศาสตร์การจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ ด้านยุทธศาสตร์ด้านการผลักดันนโยบาย ด้านยุทธศาสตร์ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู ด้านยุทธศาสตร์การสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล และด้านยุทธศาสตร์การเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชนตามลำดับ

3. การบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

55252396 : Major (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Keyword : RISK MANAGEMENT, THE IMPLEMENTATION OF THE STRATEGIES FOR PREVENTING TEENAGE PREGNANCY

MISS SITA TAWEEKAN : RISK MANAGEMENT AND THE IMPLEMENTATION OF THE STRATEGIESFOR PREVENING TEENAGE PREGNANCY OF SECONDARY SCHOOLSIN SAMUTSONGKHRAM PROVINCE THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR VORARKARN SUKSOODKEAY, PH.D.

This research has objectives to find about, 1) Risk management of secondary schools in Samutsongkhram. 2) The implementation of the strategies for preventing teenage pregnancy of secondary schools in Samutsongkhram. 3) Relations between risk management and the implementation of the strategies for preventing teenage pregnancy of secondary schools in Samutsongkhram. Informants of this research are director or vice-director of a high school and teachers; total number of informants are 197. Tools used in this research were questionnaires about risk management by the internal audit group, Ministry of Education and the implementation of the strategies for preventing teenage pregnancy of a high school by Secondary Educational Service Area Office 10 (Samutsongkram). Statistics used to analyze information were frequency, percentage, Arithmetic mean, standard deviation and Pearson Product Moment Correlation.

The results of the study were:

1. Risk management of secondary school is high in overall and most of individually was found at high level ranking from the highest arithmetic mean to the lowest arithmetic mean were by ascending are as followed, report and follow up, risk identification/incidence, risk assessment, risk response and preparation of prevent plans while objective setting had moderate in Arithmetic mean.

2. The implementation of the strategies for preventing teenage pregnancy of secondary schools is high in overall and most of individually was found at high level ranking from the highest arithmetic mean to the lowest arithmetic mean were by are as followed, prevention strategy, strategy to eradicate enticements and media influence, strategy of pushing policies forward, strategy of assisting and cures, strategy of information survey, strategy plans developing and follow up and strategy of strengthen role and knowledge for the group of thought leaders of the youths.

3. Relations between risk management and the implementation of the strategies for preventing teenage pregnancy of secondary schools in Samutsongkram have relations at high statistically significant at the .01 level.

กิตติกรรมประกาศ

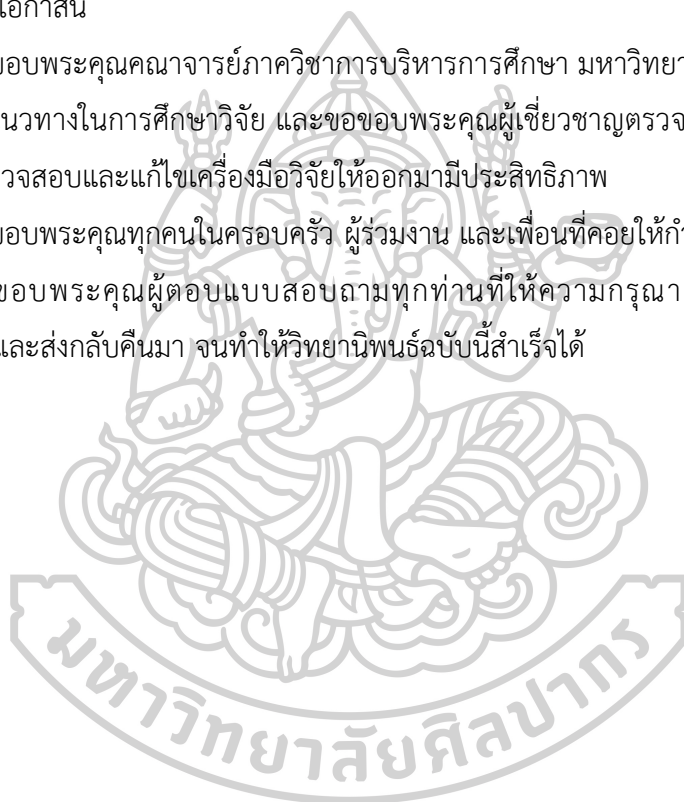
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุตา เตียเจริญ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุชนรา รัตนศิริระประภา ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ วิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.อภิชาติ เลนะนันท์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจน ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาของการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ได้ให้ความรู้ แนวคิด และแนวทางในการศึกษาวิจัย และขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือทุกท่านที่ให้ความกรุณาตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือวิจัยให้ออกมามีประสิทธิภาพ

ขอขอบพระคุณทุกคนในครอบครัว ผู้ร่วมงาน และเพื่อนที่คอยให้กำลังใจและคำปรึกษา

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความกรุณาเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืนมา จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้

ศิตา ทวีกาญจน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
ปัญหาของการวิจัย	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ข้อคำถามของการวิจัย	9
สมมุติฐานของการวิจัย.....	9
ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	14
นิยามศัพท์เฉพาะ	16
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	17
การบริหารความเสี่ยง	17
ความหมายของความเสี่ยง	18
แนวทางการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.....	25
ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง	30
การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็ก และเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม... 31	

ความหมายของวัยเรียน/วัยรุ่น.....	31
พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยเรียน/วัยรุ่น	34
ปัจจัยที่ทำให้วัยเรียน/วัยรุ่นต้องการมีเพศสัมพันธ์.....	38
การตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยเรียน/วัยรุ่น	40
สถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยเรียน/วัยรุ่น	41
สาเหตุการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	44
ผลกระทบจากการตั้งครรภ์ในวัยเรียน/วัยรุ่น.....	45
แผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม.....	46
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
งานวิจัยในประเทศ.....	50
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	59
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	62
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	62
ระเบียบวิธีวิจัย.....	63
แผนแบบการวิจัย.....	63
ประชากร	64
กลุ่มตัวอย่าง.....	64
ตัวแปรที่ศึกษา.....	65
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	68
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย	69
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	70

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	73
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม .	76
ตอนที่ 3 การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	83
ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม.....	95
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	99
สรุปผลการวิจัย.....	99
การอภิปรายผล	100
ข้อเสนอแนะ	107
ข้อเสนอแนะของการวิจัย	107
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	108
รายการอ้างอิง	109
ภาคผนวก.....	116
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย	117
ภาคผนวก ข ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (content validity).....	120
ภาคผนวก ค หนังสือขอทดลองเครื่องมือวิจัย	129
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย	132
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการวิจัย	136
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	139
ประวัติผู้เขียน	151

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ร้อยละของนักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์ ปี 2551-2555	4
ตารางที่ 2 ร้อยละการคลอดในวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี จำแนกตามกลุ่มอายุ	4
ตารางที่ 3 จำนวนและอัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 10-14 ปี และ 15-19 ปี จังหวัดสมุทรสงคราม..	5
ตารางที่ 4 ร้อยละของความคิดเห็นของประชากรตัวอย่างที่มีต่อการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน จำแนกตามเพศ	6
ตารางที่ 5 สาเหตุที่ทำให้มีเพศสัมพันธ์และทางเลือกเพื่อสนองความต้องการของวัยรุ่นชาย	40
ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละเกิดมีชีพของมารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี และต่ำกว่า 15 ปี ทั้งประเทศ พ.ศ.2551-2555	41
ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละเกิดมีชีพของมารดาวัยรุ่น จำแนกตามภาค พ.ศ.2555.....	43
ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละเกิดมีชีพของมารดาวัยรุ่น จำแนกรายจังหวัด 10 อันดับสูงสุด พ.ศ. 2552-2555	43
ตารางที่ 9 จำนวนสถานศึกษา และจำนวนผู้ให้ข้อมูล.....	65
ตารางที่ 10 จำนวน ค่าร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงาน	74
ตารางที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวม (X_{tot}).....	76
ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ (X_1)	77
ตารางที่ 13 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ข้อการระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ (X_2).....	78
ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการประเมินความเสี่ยง (X_3).....	79

ตารางที่ 15	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผน ป้องกัน (X_4).....	80
ตารางที่ 16	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านรายงานและติดตามผล (X_5).....	82
ตารางที่ 17	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามแผน ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวม (Y_{tot}).....	83
ตารางที่ 18	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามแผน ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการป้องกัน (Y_1).....	84
ตารางที่ 19	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามแผน ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ยุทธศาสตร์ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y_2).....	86
ตารางที่ 20	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามแผน ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำ ทางความคิดของเด็กและเยาวชน (Y_3).....	89
ตารางที่ 21	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามแผน ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ (Y_4).....	90
ตารางที่ 22	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามแผน ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการผลักดันนโยบาย (Y_5).....	92
ตารางที่ 23	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามแผน ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการ ติดตามประเมินผล (Y_6).....	93

ตารางที่ 24 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ ป้องกันและแก้ไข้ปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม.....	95
---	----

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย.....	13
แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตเชิงอ้างอิงสรุปของการวิจัย	15
แผนภูมิที่ 3 กรอบการบริหารความเสี่ยงอย่างมีระบบทั่วทั้งองค์กร	26
แผนภูมิที่ 4 วัฒนธรรมองค์กรที่ช่วยส่งเสริมการบริหารความเสี่ยง	27
แผนภูมิที่ 5 แนวทางการบริหารความเสี่ยง	28
แผนภูมิที่ 6 ร้อยละมารดาวัยรุ่น จำแนกรายภาค พ.ศ.2539-2555.....	42
แผนภูมิที่ 7 จำนวนและร้อยละมารดาวัยรุ่น พ.ศ.2555.....	42

บทที่ 1

บทนำ

ประเทศไทยมีผู้หญิงต่ำกว่า 20 ปีที่คลอดบุตรเฉลี่ยวันละ 355 ราย โดยมีเด็กต่ำกว่า 15 ปีจำนวนถึง 10 รายต่อวันที่กลายเป็นคุณแม่วัยใส แม้ว่าเศรษฐกิจของประเทศไทยจะเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงศตวรรษที่ผ่านมา ทำให้ผู้หญิงมีโอกาสทางการศึกษาและการประกอบอาชีพที่ดีขึ้น แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า จำนวนผู้หญิงที่ตั้งครรภ์มีอายุระหว่าง 15-19 ปีในประเทศไทยกลับเพิ่มสูงขึ้น ทั้ง ๆ ที่ผู้หญิงในวัยนี้ควรอยู่ในโรงเรียน จากการเติบโตของสังคมเมืองและสังคมชนชั้นกลางที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทางเลือกและการพัฒนาสื่อทางเทคโนโลยีต่าง ๆ มีมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันเด็กและวัยรุ่นกลับไม่ได้รับความรู้ที่เหมาะสมกับวัยของพวกเขาอย่างเพียงพอเพื่อให้สามารถรับมือและป้องกันตัวเองจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากสาเหตุหลายประการ อาทิ บทเรียนเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาที่ไม่ได้รับการปฏิรูป ทศนคติเชิงลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน โดยไม่ให้ทางเลือกอื่นกับเด็กวัยรุ่น ผู้ปกครองไม่สามารถเป็นที่ปรึกษาเรื่องเพศให้กับลูกๆ ได้ หรือความเชื่อดั้งเดิมในท้องถิ่นบางแห่งที่เห็นว่าเด็กหญิงวัยรุ่นมีหน้าที่แต่งงานสร้างครอบครัวแทนที่จะเรียนหนังสือ หรืออิทธิพลของกระแสวัฒนธรรมที่ทำให้เด็กวัยรุ่นบางคนใช้ความสัมพันธ์ทางเพศเพื่อแลกเปลี่ยนสิ่งของที่ตนต้องการโดยไม่มีความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่ตามมาจากการไม่มีความรู้เรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์อย่างเพียงพอ หรือไม่สามารถเข้าถึงบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ตลอดจนขาดความตระหนักและไม่รู้ว่าตนต้องการความรู้ การบริการ และการช่วยเหลือทางสังคม และสุขภาพอย่างไร ปัจจัยหลายประการทั้งปัจจัยทางด้านครอบครัว การศึกษา ตลอดจนบริการทางสังคม วัฒนธรรม และสภาพสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ทำให้ประเทศไทยมีจำนวนวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์จำนวนมาก วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ส่วนหนึ่งอาจทำแท้งจากสถานการณ์ที่บังคับ ส่วนหนึ่งเลือกที่จะตั้งครรภ์ต่อไป¹ การหาทางออกหรือแนวทางป้องกันจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

¹สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย, แม่วัยใสความท้าทายการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (กรุงเทพฯ: บริษัท แอดวานซ์ พรินติ้ง เซอร์วิส จำกัด, 2556), 1.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันนี้ ผู้คนในสังคมไทยจะได้รับฟังและรับรู้เหตุการณ์เกี่ยวกับการทำแท้ง การนำเด็กไปทิ้งตามที่สาธารณะไม่เว้นแต่ละวัน ทั้งจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือสื่อออนไลน์ต่าง ๆ และผลจากการสืบสวนคดีเหล่านี้ส่วนใหญ่จะพบว่าเกิดจากวัยรุ่นที่อยู่ในวัยเรียนเป็นส่วนใหญ่ โดยเมื่อในปี พ.ศ.2553 เกิดข่าวใหญ่เรื่องพบศพเด็กทารกมากกว่า 2,000 ศพ ในวัดกลางกรุงเทพฯ จากปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นนั้นส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ที่ประกาศให้สถานศึกษาดำเนินการใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2554 และมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และประกาศให้สถานศึกษาทุกระดับใช้อีกครั้ง ในวันที่ 11 ตุลาคม 2559 โดยให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามผลตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยมาตรฐานที่ 1 ด้านผู้เรียนได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนให้มีความประพฤติด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก และจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดปรากฏชัดเจนโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม ผู้เรียนรู้และมีวิธีป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รังเก ผู้เรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ในส่วนของมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้กำหนดประเด็นการพิจารณาโดยสถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่ชัดเจน วางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา และการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา² และพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น มาตรา 6 ให้สถานศึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ ดังนี้ 1) จัดให้มีการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงวัยในวัยของนักเรียนหรือนักศึกษา 2) จัดหาและพัฒนาผู้สอนให้สามารถสอนเพศวิถีศึกษาและให้คำปรึกษาในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่นักเรียนหรือนักศึกษา 3) จัดให้มีระบบการดูแล ช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์ให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง รวมทั้งจัดให้มีระบบการส่งต่อให้ได้รับ

²สำนักทดสอบทางการศึกษา, คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2559), 22-24.

บริการอนามัยการเจริญพันธุ์และการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสม³ จากมาตรฐานการศึกษาและพระราชบัญญัติตั้งที่กล่าวมาผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องบริหารจัดการความเสี่ยงไม่ให้เกิดปัญหาต่อการประเมินผลคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานและตอบสนองต่อพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (สาขาสมุทรสงคราม) ให้ความสำคัญต่อสภาวะการณ์ของปัญหาดังกล่าว จึงได้มอบนโยบายการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม โดยขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียน มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการ 1) จัดทำข้อมูลนโยบาย มาตรการ และแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม จังหวัดสมุทรสงคราม 2) จัดทำแผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การป้องกัน การช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู การเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน การขจัดสิ่งชั่วร้ายและอิทธิพลจากสื่อ การผลักดันนโยบาย และการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามผล โดยใช้กลไกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2556 ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 3) รายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม⁴

ปัญหาของการวิจัย

ในสภาวะการณ์ปัจจุบันปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของประเทศไทยยังคงเป็นปัญหาระดับชาติและต้องการการแก้ไขอย่างเร่งด่วน จากสถานการณ์การคลอดบุตรของวัยรุ่นไทยพบว่าในช่วง ปี 2551-2555 พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาเป็นไปดังนี้

³ “พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559.”, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 133ม, ตอนที่ 30ก (31 มีนาคม 2559), 3.

⁴ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (สาขาสมุทรสงคราม), "หนังสือ ศธ 04064/1052 เรื่อง แนวปฏิบัติในการป้องกัน แก้ไขและให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาการตั้งครรภ์ และการมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์." (2 เมษายน 2557).

ตารางที่ 1 ร้อยละของนักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์ ปี 2551-2555

นักเรียน	ร้อยละ				
	พ.ศ.2551	พ.ศ.2552	พ.ศ.2553	พ.ศ.2554	พ.ศ.2555
ระดับมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 2					
เพศชาย	3.7	2.3	4.2	2.6	4.4
เพศหญิง	3.0	4.2	3.0	5.3	5.1
ระดับมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 5					
เพศชาย	24.1	14.7	24.7	13.9	25.9
เพศหญิง	15.5	28	16.4	24.8	20.2

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, “สถานการณ์ การคลอดบุตรของวัยรุ่นไทย ปี 2556, ครั้งที่ 2/2557,” (กรกฎาคม 2557).

นอกจากนี้ข้อมูลร้อยละการคลอดในวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปีต่อจำนวนหญิงคลอดทั้งหมดในระดับประเทศ ของสำนักอนามัยเจริญพันธุ์ ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 13.9 ในปี 2547 เป็นร้อยละ 16.8 ในปี 2556 เมื่อพิจารณาในรายกลุ่มอายุ พบว่าเพิ่มขึ้นในทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะกลุ่มอายุ 15-17 ปี ที่เพิ่มสูงขึ้นมากถึงร้อยละ 7.5 ในปี พ.ศ.2554 และคงที่ มาจนถึง พ.ศ. 2556 ส่วนในกลุ่มอายุ 18-19 ปี เพิ่มจากร้อยละ 8.2 ในปี พ.ศ.2547 จนถึงร้อยละ 8.8 ปี พ.ศ.2556 แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ร้อยละการคลอดในวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี จำแนกตามกลุ่มอายุ

ปี พ.ศ.	จำนวนหญิงคลอดทั้งหมด	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน
		หญิงคลอดอายุ 10-14ปี (ร้อยละ)	หญิงคลอดอายุ 15-17ปี (ร้อยละ)	หญิงคลอดอายุ 18-19ปี (ร้อยละ)	หญิงคลอดอายุ 10-19ปี (ร้อยละ)
2547	813,069	2,469 (0.3)	43,526 (5.4)	66,680 (8.2)	112,675 (13.9)
2548	809,485	2,549 (0.3)	46,416 (5.7)	66,632 (8.2)	115,597 (14.3)
2549	793,623	2,510 (0.3)	47,569 (6.0)	64,940 (8.2)	115,019 (14.5)
2550	797,588	2,616 (0.3)	50,636 (6.3)	65,450 (8.2)	118,702 (14.9)
2551	784,256	2,715 (0.4)	51,995 (6.6)	66,926 (8.5)	121,636 (15.5)
2552	765,047	2,908 (0.4)	52,729 (6.9)	67,099 (8.8)	122,736 (16.0)
2553	761,689	3,074 (0.4)	53,069 (7.0)	67,046 (8.8)	123,189 (16.2)
2554	795,031	3,415 (0.3)	59,389 (7.5)	69,932 (8.8)	132,798 (16.7)
2555	801,737	3,725 (0.5)	59,750 (7.5)	69,701 (8.7)	133,176 (16.6)
2556	748,067	3,415 (0.5)	56,307 (7.5)	65,649 (8.8)	125,371 (16.8)

ที่มา: สำนักอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, “สถิติการคลอดบุตรของแม่วัยรุ่นในประเทศไทย ปี พ.ศ.2556, ครั้งที่ 1/2557,” (ธันวาคม 2557).

ในส่วนของจังหวัดสมุทรสงคราม ข้อมูลร้อยละการคลอดในวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2553 จนถึงปี พ.ศ.2556 พบว่าเพิ่มขึ้นในทุกกลุ่มอายุ โดยกลุ่มอายุ 10-14 ปี ที่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.5 เป็นร้อยละ 1.2 ส่วนในกลุ่มอายุ 15-19 ปี เพิ่มจากร้อยละ 22.6 เป็นร้อยละ 23.7⁵ แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและอัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 10-14 ปี และ 15-19 ปี จังหวัดสมุทรสงคราม

จังหวัดสมุทรสงคราม									
พ.ศ.	จำนวนการคลอดทั้งหมด	จำนวนการคลอดอายุ 10-14 ปี	ประชากรหญิงอายุ 10-14 ปี	ร้อยละ	อัตราต่อ 1,000	จำนวนการคลอดอายุ 15-19 ปี	ประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี	ร้อยละ	อัตราต่อ 1,000
2553	1,312	7	6,035	0.5	1.2	297	6,201	22.6	47.9
2554	1,413	9	5,833	0.6	1.5	351	6,238	24.8	56.3
2555	1,422	11	5,560	0.8	2.0	328	6,248	23.1	52.5
2556	1,239	15	5,327	1.2	2.8	294	6,186	23.7	47.5

ที่มา: สำนักอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, “สถิติการคลอดบุตรของแม่วัยรุ่นในประเทศไทย ปี พ.ศ.2556, ครั้งที่ 1/2557,” (ธันวาคม 2557).

จากข้อมูลเบื้องต้นแสดงให้เห็นว่าอัตราการคลอดในแม่วัยรุ่นมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ แม้จะมีหลายหน่วยงานพยายามเข้ามาแก้ไขปัญหาดังกล่าว ปัญหาที่ยังไม่มีแนวโน้มที่จะลดลงแม้แต่กระทรวงศึกษาธิการก็เช่นกันได้เล็งเห็นความสำคัญ โดยพยายามหาแนวทางแก้ปัญหาโดยการบรรจุวิชาเพศศึกษา ไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ พุทธศักราช 2544

โดยต่างประเทศมีการศึกษาที่น่าสนใจเกี่ยวกับผลของการให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิตและเพศศึกษา ไม่มีข้อบ่งชี้ว่าความรู้เพศศึกษาทำให้เยาวชนมีเพศสัมพันธ์มากขึ้นหรือเร็วขึ้น ซะลอการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 37 ลดจำนวนคู่นอนลงร้อยละ 44 มากกว่า 1 ใน 3 เพิ่มการใช้ถุงยางอนามัยและการคุมกำเนิด และมากกว่าครึ่งลดพฤติกรรมเสี่ยง รวมถึงการจัดการเรียนรู้

⁵ สำนักอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, สถิติการคลอดบุตรของแม่วัยรุ่นประเทศไทย ปี พ.ศ.2556 (กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2557), 24-75.

เพศศึกษาแบบรอบด้าน (comprehensive sexuality education) มีประสิทธิผลมากกว่าการเรียนรู้เพศศึกษาเพื่อชะลอการมีเพศสัมพันธ์เพียงอย่างเดียว

ตารางที่ 4 ร้อยละของความคิดเห็นของประชากรตัวอย่างที่มีต่อการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน จำแนกตามเพศ

กลุ่มประชากรตามเพศ	ความเห็นต่อการเรียนการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน				
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	รวม
ประชากรอายุต่ำกว่า 20 ปี					
ชาย	82.6	10.0	6.4	1.0	100
หญิง	85.5	8.4	4.5	1.6	100
ประชากรอายุ 20-59 ปี					
ชาย	73.6	17.2	7.6	1.6	100
หญิง	80.4	7.2	10.8	1.6	100
ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป					
ชาย	60.6	26.7	7.7	5.0	100
หญิง	59.3	29.3	5.5	3.9	100

ที่มา: โครงการสำรวจความคิดเห็นและทัศนคติทางสังคมรายไตรมาส (มิ.ย.-ส.ค.56) วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แม้ว่าสังคมไทยส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน แต่มีผู้ใหญ่จำนวนมากไม่น้อยที่มีความเข้าใจไม่ตรงกันเกี่ยวกับเพศศึกษาส่งผลต่อการสอนเพศศึกษาอย่างจริงจัง ผลสำรวจความคิดเห็น (มิ.ย.-ส.ค. 56) พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนในทุกกลุ่มอายุ กลุ่มอายุน้อยเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มอายุมาก และเพศหญิงเห็นด้วยมากกว่าชายเนื่องจากหญิงได้รับผลกระทบมากกว่า กลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี เห็นด้วยกว่าร้อยละ 80 เนื่องจากวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์กันอยู่แล้ว การเรียนการสอนจะช่วยให้ป้องกันได้ถูกวิธี ขณะที่กลุ่มวัยแรงงานและผู้สูงอายุมีส่วนเห็นด้วยลดลงตามลำดับ ซึ่งจำเป็นต้องสร้างเอกภาพในกลุ่มผู้ใหญ่ ตลอดจนความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ พัฒนาหลักสูตร บุคลากร และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อกำหนดทิศทางและให้เกิดการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีเนื้อหาครบด้านเหมาะสมกับช่วงอายุของผู้เรียน จึงได้มีการพัฒนาหลักสูตรเป็นครอบครัวศึกษาเพื่อให้มีสาระครอบคลุมอนามัยเจริญพันธุ์ เพศศึกษา ทักษะการดำเนินชีวิต แนวคิดเกี่ยวกับชีวิตครอบครัวและกฎหมายครอบครัวที่ควรรู้ นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องเปิดช่องทางสื่อสารอื่น ๆ ที่มีการกำกับดูแลเนื้อหาให้ถูกต้องเหมาะสมเพื่อให้ความรู้และ

ช่วยเหลือวัยรุ่น โดยเฉพาะเด็กนอกระบบโรงเรียน รวมถึงการส่งเสริมให้ครอบครัวทำหน้าที่ให้ความรู้ และคำปรึกษาเกี่ยวกับเพศศึกษาเบื้องต้นแก่เด็กและเยาวชน⁶

จากข้อมูลดังกล่าวมาจะเห็นว่าสถานการณ์ดังกล่าวเสี่ยงต่อการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้การประเมินสถานศึกษาผ่านเกณฑ์ที่สำนักทดสอบทางการศึกษาได้กำหนดไว้ ในด้านของผู้เรียนและด้านกระบวนการบริหาร ที่ผู้เรียนควรมีความประพฤติด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสังคม และจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดปรากฏชัดเจนโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม ผู้เรียนรู้และมีวิธีป้องกันตนเองจากการล่อลวง ชมเหง รังเก ผู้เรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่ชัดเจน วางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา และการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา และจากปัญหาความเสี่ยงของการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในเด็กและเยาวชนดังกล่าว หากโรงเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมแล้วปัญหาที่เกิดขึ้นก็จะมีปริมาณที่ลดลงและหากปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง แผนการดำเนินงานก็จะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาสามารถใช้แนวทางในการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันปัญหา รวมทั้งนำแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมมาใช้ป้องกันการตั้งครรภ์ของนักเรียนในสถานศึกษาของตน จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร พบว่ายังมีปัญหาด้านกระบวนการในบางเรื่องที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งทำให้การบริหารไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร เช่น นิคม อรรถอำนวย พบว่า การดำเนินงานตามขั้นตอนกระบวนการบริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารทั้ง 6 ด้าน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การอำนวยการหรือกระตุ้น การประสานงาน การควบคุมงานหรือการประเมินผลและการตัดสินใจสั่งการอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 6 ด้าน⁷ และสุรชัย เทียนขาว ได้สรุปปัญหาและอุปสรรคจากงานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า

⁶ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, "ภาวะสังคมไทยไตรมาสสอง ปี 2556," วารสารสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 10, no. 3 (26 สิงหาคม 2556): 12-15.

⁷ นิคม อรรถอำนวย, "ความเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่เกี่ยวกับกระบวนการบริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532), 120-26.

1) ผู้บริหารตัดสินใจสั่งการตามที่ตัวเองพอใจ 2) ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญต่อการวางแผน 3) ไม่มีนโยบายการปฏิบัติงาน 4) นิยมใช้ระบบอุปถัมภ์ในการแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่ง 5) การปฏิบัติงานของฝ่ายต่าง ๆ ขาดการประสานงาน และ 6) ไม่มีหลักเกณฑ์ในการประเมินผล⁸ ซึ่งจากงานวิจัยเหล่านี้ส่วนหนึ่งพอชี้ให้เห็นว่า ปัญหาการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรนั้น ส่วนหนึ่งมีผลมาจากกระบวนการบริหารด้วย

จากการที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (สาขาสมุทรสงคราม) ได้มีการมอบนโยบายไปตามโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้แต่ละโรงเรียนดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยคาดหวังว่าข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อทราบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อทราบการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

⁸ สุรชัย เทียนขาว, "ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษาในส่วนภูมิภาค" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540), 120-26.

ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดข้อคำถามของการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับใด
2. การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับใด
3. การบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงครามมีความสัมพันธ์กันหรือไม่

สมมุติฐานของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยสามารถตอบคำถามของข้อคำถามทั้งสองข้อข้างต้นได้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมุติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับปานกลาง
2. การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับปานกลาง
3. การบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์กัน

ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย

การบริหารงานในสถานศึกษาเป็นการดำเนินงานเชิงระบบ (system approach) ซึ่งตามทฤษฎีของแคทซ์และคานซ์ (Katz และ Kahn) ได้กล่าวว่า องค์กรที่เป็นระบบเปิด (open system) จะประกอบไปด้วยระบบย่อย ๆ ภายใน โดยระบบจะยอมรับปัจจัยนำเข้า (input) สู่กระบวนการ (process) ที่เปลี่ยนแปลงปัจจัยนำเข้าให้กลายเป็นผลผลิต (output) ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม (context) ภายในและภายนอกองค์กรและมีการตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับ (feedback)⁹ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ระบบสมบูรณ์ นอกจากนี้ระบบยังมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม (context) โดยระบบจะปรับตัวป้องกันจากสภาพแวดล้อม และระบบจะสร้างผลผลิต

⁹ Daniel Katz and Robert L. Kahn, *The Social Psychology of Organization*, 2 ed. (New York: John Wiley & Son, 1978), 20.

ให้กับสภาพแวดล้อม โดยองค์ประกอบของปัจจัยนำเข้า(Input) คือ นโยบายการศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียน ครู นักเรียน เจ้าหน้าที่อื่น ๆ งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ โดยที่ปัจจัยนำเข้าเหล่านี้ เข้าสู่ระดับขั้นเป็นกระบวนการ(Process) คือเป็นกระบวนการบริหาร การจัดการเรียนการสอน และการนิเทศ ติดตามผล จะได้ผลผลิต (output) คือทำให้นักเรียนเกิดการตระหนัก รับรู้ และแสดงพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครภในวัยเรียนได้เป็นอย่างดี

สำหรับกระบวนการ (process) เป็นตัวเปลี่ยนปัจจัยนำเข้าให้เป็นผลผลิต ประกอบด้วย การบริหาร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การติดตามผล¹⁰ การบริหารความเสี่ยงเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารโรงเรียนเพื่อลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นและมีผลต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดวิธีการบริหารความเสี่ยงไว้ 3 วิธีหลัก ได้แก่ การประเมินระดับความเสี่ยง (Assessment) การวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุของความเสี่ยง (Analysis) การรองรับและควบคุมความเสี่ยง (Abatement)¹¹ จากแนวคิดของ นฤมล สะอาดโฉม ได้กล่าวถึงขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงขององค์กร ไว้ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การจัดตั้งผู้บริหารงานด้านความเสี่ยงและทีมบริหารความเสี่ยงขององค์กร 2) การระบุความเสี่ยงขององค์กร 3) การประเมินความเสี่ยงขององค์กร 4) การสร้างแผนภูมิความเสี่ยง 5) การวิเคราะห์และการวางกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม 6) การติดตามประเมินผล¹² เจริญ เจษภู่วลัย ได้กล่าวว่าการบริหารความเสี่ยงตั้งอยู่บนพื้นฐานสำคัญ ดังนี้ 1) การยอมรับความเสี่ยง 2) การถ่ายโอนความเสี่ยง 3) การวางระบบควบคุมภายใน¹³ ธร สุนทรายุทธ ได้กล่าวว่าการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วยขั้นตอน 1) การวางแผนกลยุทธ์ 2) การวิเคราะห์ความเสี่ยง 3) การควบคุมความเสี่ยง¹⁴ และแนวทางการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์

¹⁰ ภารดี อนันต์นาวิ, หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา (ชลบุรี: บริษัทสำนักพิมพ์มนตรี จำกัด, 2551), 282-83.

¹¹ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, "คู่มือการบริหารความเสี่ยง," http://www.audit.moi.go.th/pdf_new/00003.pdf.

¹² นฤมล สะอาดโฉม, *Risk Management การบริหารความเสี่ยง* (กรุงเทพฯ: พหุการพิมพ์, 2548), 82-97.

¹³ เจริญ เจษภู่วลัย, *การบริหารความเสี่ยง* (นนทบุรี: บริษัท พอดี จำกัด, 2550), 80.

¹⁴ ธร สุนทรายุทธ, *การบริหารจัดการความเสี่ยงทางการศึกษา* (กรุงเทพฯ: บริษัท เนติกุลการพิมพ์ จำกัด, 2550), 196.

2) ระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ 3) การประเมินความเสี่ยง 4) การตอบสนองและการจัดทำแผนปฏิบัติการ 5) รายงานและติดตามผล¹⁵

ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมนั้น ได้มีเขตพื้นที่การศึกษาหลายแห่งได้เห็นความสำคัญของปัญหา จึงมีการออกแนวทางในการแก้ไขและป้องกันปัญหาดังกล่าว เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ได้ออกแนวทางในการแนวทางการปฏิบัติในการป้องกัน แก้ไข และให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาการตั้งครรภ์และมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ไว้ 13 ข้อ ได้แก่ 1) ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตพื้นที่การศึกษา ช่วยเหลือสนับสนุนในการเป็นเครือข่ายพี่เลี้ยงการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาให้กับสถานศึกษา 2) นิเทศ กำกับติดตามสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและเพศศึกษาให้จัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างรอบด้าน 3) ให้สถานศึกษาสร้างความตระหนักรู้ ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนถึงแนวปฏิบัติของสถานศึกษาในการป้องกัน แก้ไข และให้ความช่วยเหลือนักเรียน 4) ให้สถานศึกษาจัดทำฐานข้อมูลนักเรียนทุกคนจากกระบวนการคัดกรองตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษา นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่เด็กนักเรียนที่ประสบปัญหาหรือตกอยู่ในสภาวะยากลำบาก 6) ให้สถานศึกษาสอนเรื่องเพศศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา 7) ให้สถานศึกษากำหนดมาตรการในการเฝ้าระวังนักเรียนหญิงและนักเรียนชายกลุ่มเสี่ยง 8) กรณีที่เป็น การกระทำที่เข้าข่ายการล่วงละเมิดสิทธิ ซึ่งนักเรียนในความดูแลของสถานศึกษาเป็นผู้เสียหาย หากเป็นกรณีที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาดำเนินการกล่าวโทษร้องทุกข์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยทันที พร้อมทั้งประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองเพื่อร่วมกันหาทางช่วยเหลือ นักเรียนที่ประสบปัญหาตามความเหมาะสม 9) ให้สถานศึกษาทำความเข้าใจกับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองนักเรียนที่ประสบปัญหา 10) ให้สถานศึกษาให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียนที่อยู่ใน สภาวะยากลำบาก 11) สถานศึกษาต้องไม่ผลักคืนให้นักเรียนออกจากสถานศึกษา 12) หากมีความ จำเป็นต้องพักการเรียนชั่วคราว ให้สถานศึกษาประสานความร่วมมือจากศูนย์พิทักษ์และช่วยเหลือ เด็กทางการศึกษาประจำจังหวัด หรือหน่วยงานของเอกชนที่มีความพร้อม 13) ให้สถานศึกษารายงาน ข้อมูลผลการดำเนินงานตามแนวปฏิบัตินี้ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และให้สำนักงานเขตพื้นที่

¹⁵ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง, คู่มือการบริหารความเสี่ยง (กันยายน 2556).

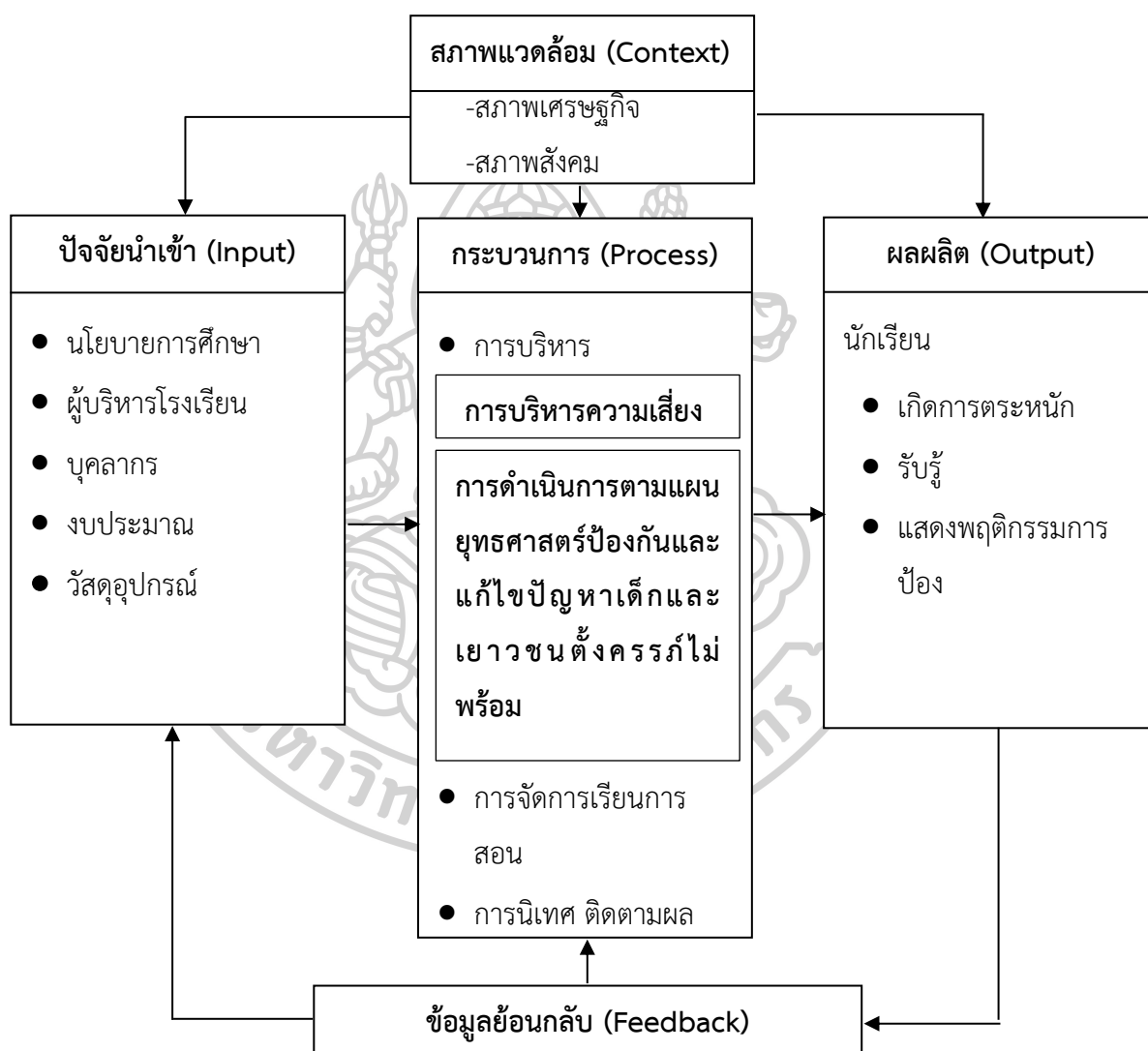
การศึกษารายงานข้อมูลต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคเรียนละ 1 ครั้ง¹⁶ พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในวัยรุ่น มาตรา 6 กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน ดังนี้ 1) จัดให้มีการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงวัยในวัยของนักเรียนหรือนักศึกษา 2) จัดหาและพัฒนาผู้สอนให้สามารถสอนเพศวิถีศึกษาและให้คำปรึกษาในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันแก่นักเรียนหรือนักศึกษา 3) จัดให้มีระบบการดูแล ช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งคอร์รัปชันได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง รวมทั้งจัดให้มีระบบการส่งต่อให้ได้รับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์และการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสม¹⁷ มุลินธิเพื่อสุขภาพและการแบ่งปัน ได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินการโครงการป้องกันท้องไม่พร้อมในวัยรุ่น ในสถานศึกษา ดังนี้ 1) วิเคราะห์แหล่งเสี่ยง สถานการณ์ปัญหาในกลุ่มวัยรุ่น ร่วมกับกลุ่มเป้าหมายโครงการ ทำแผนที่แหล่งเสี่ยง เพื่อประเมินสถานการณ์ปัญหาโดยวัยรุ่นอย่างมีส่วนร่วมให้เกิดการคิดวิเคราะห์และทำแผนที่ร่วมกัน 2) พัฒนาศักยภาพกลุ่มวัยรุ่น และสร้างการยอมรับสร้างคุณค่าในตัวตน ให้มีความมั่นใจ มีทักษะชีวิต และมีความเท่าเทียมในเรื่องเพศในกลุ่มวัยรุ่น ส่งเสริมให้วัยรุ่นมีความมั่นใจในการสื่อสารเรื่องเพศ อนามัยเจริญพันธุ์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อย่างถูกต้อง 3) ให้ข้อมูลเรื่องอนามัยเจริญพันธุ์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การป้องกัน ที่ถูกต้อง เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อกลุ่มวัยรุ่น 4) ให้ข้อมูลเรื่องอนามัยเจริญพันธุ์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การป้องกัน ที่ถูกต้อง เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อกลุ่มผู้ปกครองให้เกิดการส่งเสริมกลุ่มวัยรุ่นในการป้องกันตัวเอง และส่งต่อข้อมูลไปยังเครือข่ายการทำงานในชุมชนเพื่อขอรับการช่วยเหลือ 5) จัดตั้งทีมงานการทำงานป้องกันท้องไม่พร้อมร่วมกับสถานศึกษาเพื่อสร้างเครือข่ายในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในระดับตำบล¹⁸ ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (สาขาสุพรรณสงคราม) ได้ออกแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในวัยรุ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกัน 2) ยุทธศาสตร์ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู 3) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน

¹⁶ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3, หนังสือ ศธ 04064/1052 เรื่อง แนวปฏิบัติในการป้องกัน แก้ไขและให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาการตั้งคอร์รัปชัน และการมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (21 กุมภาพันธ์ 2554).

¹⁷ “พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในวัยรุ่น พ.ศ.2559,” ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 133ม, ตอนที่ 30ก (31 มีนาคม 2559): 3.

¹⁸ มุลินธิเพื่อสุขภาพและการแบ่งปัน (มสพ.), "โครงการป้องกันท้องไม่พร้อมในกลุ่มวัยรุ่นในสถานศึกษา," <http://healthandshare.org>.

4) ยุทธศาสตร์การจัดสิ่งช่วยยูและอิทธิพลจากสื่อ 5) ยุทธศาสตร์ด้านการผลักดันนโยบาย 6) ยุทธศาสตร์การสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงาน และการติดตามประเมินผล¹⁹ จากแนวคิดและแนวทางการปฏิบัติที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มตรวจสอบภายใน ระดับกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ และแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (สาขาสมุทรสงคราม) มาเป็นขอบข่ายของการวิจัย โดยสามารถนำเสนอแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย

ที่มา : Daniel Katz and Robert Kahn, *The Social Psychology of Organization*, 2nd ed. (New York: John Wiley & Son, 1978), 20.

¹⁹ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (สาขาสมุทรสงคราม).

: ภาวดี อนันต์นาวิ, หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา (ชลบุรี: บริษัทสำนักพิมพ์มนตรี จำกัด, 2551), 206-283.

: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง, คู่มือการบริหารความเสี่ยง, (กันยายน 2556).

: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (สาขาสมุทรสงคราม), หนังสือที่ ศธ 04240/1344 เรื่อง แผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมจังหวัดสมุทรสงคราม, (2 เมษายน 2557).

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาการวิจัยโดยมุ่งที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยง ตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ 2) ระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ 3) การประเมินความเสี่ยง 4) การตอบสนองและการจัดทำแผนปฏิบัติการ 5) รายงานและติดตามผล²⁰ ในส่วนของการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม ผู้วิจัยนำแนวทางตามนโยบายการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของจังหวัดสมุทรสงคราม นโยบายประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 1) ด้านการป้องกัน 2) ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู 3) ด้านการเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน 4) ด้านการจัดสิ่งช่วยและอิทธิพลจากสื่อ 5) ด้านการผลักดันนโยบาย 6) ด้านการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงาน และการติดตามประเมินผล²¹ โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยดังแผนภูมิที่ 2

²⁰ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง.

²¹ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (สาขาสมุทรสงคราม).

การบริหารความเสี่ยง (X_{tot})	การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม (Y_{tot})
1) การกำหนดวัตถุประสงค์ (X_1) 2) การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ (X_2) 3) การประเมินความเสี่ยง (X_3) 4) การตอบสนองและการจัดทำแผนปฏิบัติการ (X_4) 5) รายงานและติดตามผล (X_5)	1) ด้านการป้องกัน (Y_1) 2) ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y_2) 3) ด้านการเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน (Y_3) 4) ด้านการจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ (Y_4) 5) ด้านการผลักดันนโยบาย (Y_5) 6) ด้านการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงาน และการติดตามประเมินผล (Y_6)

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตเชิงอ้างอิงสรุปของการวิจัย

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง, “คู่มือการบริหารความเสี่ยง” (กันยายน 2556).

: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (สาขาสมุทรสงคราม), “หนังสือที่ ศธ 04240/1344 เรื่อง แผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมจังหวัดสมุทรสงคราม” (2 เมษายน 2557).

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง ขั้นตอนการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนที่นำมาดำเนินการร่วมกับบุคลากรในโรงเรียน เพื่อลดโอกาส ความเสี่ยง และแก้ไขปัญหาของการเกิดเหตุการณ์ที่นักเรียนในโรงเรียนตั้งครรรค์ไม่พร้อม โดยอาศัยกระบวนการ 6 ขั้นตอนดังนี้ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ 2) การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ 3) การประเมินความเสี่ยง 4) การตอบสนอง และการจัดทำแผนปฏิบัติการ 5) รายงานและติดตามผล

การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรรค์ไม่พร้อม หมายถึง ยุทธศาสตร์ที่ผู้บริหารโรงเรียนนำมาใช้เป็นแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนในโรงเรียนตั้งครรรค์ไม่พร้อม ประกอบไปด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ด้านการป้องกัน 2) ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู 3) ด้านการเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน 4) ด้านการจัดสิ่งช่วยเหลือและอิทธิพลจากสื่อ 5) ด้านการผลักดันนโยบาย 6) ด้านการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงาน และการติดตามประเมินผล

โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม หมายถึง โรงเรียนรัฐบาลที่จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนศรัทธาสมุทร โรงเรียนถาวรานุกูล โรงเรียนท้ายหาด โรงเรียนสกลวิสุทธิ โรงเรียนเมธีคุณหะวดีวิทยาลัย โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย โรงเรียนวัดบางกะพ้อมฯ โรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา และโรงเรียนวัดแก้วเจริญอำนวยการวิทย์

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาสาระสำคัญทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้กำหนดสาระสำคัญไว้ สี่ส่วน ส่วนแรกเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตรวจสอบภายในในระดับกระทรวง ส่วนที่สองเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงครามตามแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมจังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนที่สามเป็นการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนที่สี่เกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การบริหารความเสี่ยง

คำจำกัดความของคำว่า “ความเสี่ยง (Risk)” จะแตกต่างกันไปตามความเชี่ยวชาญและอาชีพของผู้ให้คำจำกัดความ นักเศรษฐศาสตร์ นักสถิติ นักคณิตศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านความเสี่ยง และผู้เชี่ยวชาญด้านประกันภัย ก็ให้คำจำกัดความของคำว่าความเสี่ยงแตกต่างกันไปตามมุมมองของตน แต่สาระสำคัญของความหมายของคำว่าความเสี่ยงที่เหมือนกันคือ ความไม่แน่นอนที่อาจจะนำไปสู่ความสูญเสีย โดยความเสี่ยงแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้หลายรูปแบบตามมุมมองที่แตกต่างกันเช่น

1. ความเสี่ยงตามที่ปรากฏ (Objective Risk) และความเสี่ยงตามความคิดความรู้สึก (Subjective)

ความเสี่ยงตามที่ปรากฏคือ ความเสี่ยงที่วัดค่าความเบี่ยงเบนที่ต่างไปจากค่าที่คาดหวัง ฉะนั้น จึงเป็นความเสี่ยงที่ได้รับการประเมินค่าคาดหวังและค่าความแปรปรวนทางสถิติได้ นั่นคือ จะต้องเป็นความเสี่ยงที่แสดงอยู่ในรูปของการแจกแจงของตัวแปรสุ่มความเสี่ยงได้

ความเสี่ยงตามความคิดความรู้สึกคือ ความเสี่ยงที่เป็นไปตามความรู้สึก ไม่สามารถประมาณค่าทางสถิติได้ เป็นความเสี่ยงที่แตกต่างกันไปตามความรู้สึกของแต่ละคน นอกจากนั้นความเสี่ยงตามความคิดความรู้สึกยังเปลี่ยนแปลงได้ตามประสบการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละคน

2. ความเสี่ยงที่แท้จริง (Pure Risk) และความเสี่ยงจากการเก็งกำไร (Speculative Risk)
ความเสี่ยงที่แท้จริงคือความเสี่ยงที่มีอยู่โดยธรรมชาติ ไม่ใช่ความเสี่ยงที่เกิดจากการสร้างขึ้น ฉะนั้นโอกาสของความสูญเสียจึงมีอยู่สองกรณี นั่นคือโอกาสที่จะสูญเสียและโอกาสที่จะไม่เกิดความสูญเสีย

ความเสี่ยงจากการเก็งกำไร เป็นความเสี่ยงที่ไม่ได้มีอยู่ตามธรรมชาติ แต่ถูกสร้างขึ้นเพื่อหวังผลในการเก็งกำไรจากความเสี่ยงนั้น

3. ความเสี่ยงพื้นฐานและความเสี่ยงเฉพาะ

ความเสี่ยงพื้นฐาน คือ ความเสี่ยงที่นำไปสู่ความสูญเสียที่จะกระทบกับคนจำนวนมากหรือสังคมโดยรวม

ความเสี่ยงเฉพาะ คือ การปฏิบัติที่นำไปสู่ความสูญเสียที่กระทบบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่งเท่านั้น การวางแผนป้องกันและควบคุมความเสี่ยงเฉพาะจึงสามารถกระทำได้ในระดับจุลภาค เช่น ระดับองค์กร ครอบครัวยุ หรือบุคคล²²

ความหมายของความเสี่ยง

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ภายในระยะเวลาหรือภายในสภาวะแวดล้อมที่ระบุขึ้น ซึ่งพิจารณาได้จากความถี่ของเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ในช่วงเวลาหนึ่งหรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์นั้นหลังจากที่เคยเกิดมาแล้ว²³

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่บางสิ่งบางอย่างอาจเกิดขึ้น ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของสิ่งที่เป็นอันตรายหรือคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางธุรกิจหรือแผนการต่าง ๆ²⁴

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหายหรือความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ทั้งในระดับประเทศ ระดับองค์กร หรือหน่วยงานนั้น ๆ²⁵

²² นฤมล สะอาดโฉม, การบริหารความเสี่ยงองค์กร (กรุงเทพฯ: บริษัท ฐานการพิมพ์ จำกัด, 2550), 13-19.

²³ วิริยะ รัตนสุวรรณ, "ลดความสูญเสียด้วยการบริหารความเสี่ยง," วารสาร *Productivity World* มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 35, no. 7 (2544): 75.

²⁴ ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, คู่มือพิชิตความเสี่ยง อย่างง่าย ๆ และได้ผล (กรุงเทพฯ: บริษัท เอ็กสเปอร์เน็ท จำกัด, 2550), 14.

²⁵ ธร สุนทรายุทธ, 152.

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่บางสิ่งบางอย่าง อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของสิ่งที่เป็นอันตราย ความเสี่ยงนี้ เกิดจากความไม่แน่นอน(Uncertainty) ซึ่งสามารถวัดได้ความน่าจะเป็นของสิ่งที่เกิดขึ้น หรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น แต่ละหน่วยงานต่างก็มีมุมมองเรื่องความเสี่ยงแตกต่างกันไป²⁶

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่จะเกิดจากความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต มีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เป้าประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร โดยวัดจากผล กระทบ (Impact) ที่ได้รับ และโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์ ผลกระทบอาจเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ²⁷

ความเสี่ยง หมายถึง ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นที่ส่งผลกระทบในทางลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์²⁸

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ การกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ซึ่งจะส่งผลกระทบ สร้างความเสียหาย สร้างความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุความสำเร็จ บรรลุเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งในระดับองค์กร ระดับหน่วยงาน หรือระดับบุคคลได้²⁹

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบในเชิงลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือภารกิจขององค์กร หรือโอกาสที่จะเกิดความสูญเสีย หรือสิ่งที่ไม่คาดหวังและไม่พึงประสงค์จากการดำเนินงาน หรือเสียโอกาสทางธุรกิจ³⁰

²⁶ ปราชญา กล้าผจญ, การบริหารความเสี่ยง (กรุงเทพฯ: ปราชญา พับลิชชิ่ง, 2551), 21.

²⁷ พิมพ์ทัย บำรุงกิจ, "การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร" (เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เสนอที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ลำปาง, 19 พฤษภาคม 2552, 2552).

²⁸ องค์การคลังสินค้า, "คู่มือการบริหารความเสี่ยง ปี 2553" (กรกฎาคม 2553).

²⁹ การรถไฟฯขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย, "คู่มือการบริหารความเสี่ยง" (สิงหาคม 2553).

³⁰ การกีฬาแห่งประเทศไทย, "Risk Dictionary," http://web2.sat.or.th/sat/index.php?option=com_riskdic&Itemid=111.

ความเสี่ยง หมายถึง การวัดความสามารถที่จะดำเนินการให้วัตถุประสงค์ของงานประสบความสำเร็จ ภายใต้การตัดสินใจ งบประมาณ กำหนดเวลาและข้อจำกัดด้านเทคนิคที่เผชิญอยู่³¹

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์³²

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบทั้งทางบวก และทางลบ หากเป็นทางลบจะก่อให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์³³

ความเสี่ยง หมายถึง ภาวะหรือสถานการณ์ที่มีอุปสรรคหรือการสูญเสียโอกาส ซึ่งจะมีผลทำให้องค์กรไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้³⁴

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่จะส่งผลกระทบทำให้เป้าประสงค์ของหน่วยงานเบี่ยงเบนไป หรือเกิดความไม่แน่นอนในการบริหารงาน อันอาจทำให้เกิดความเสียหาย³⁵

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์หรือสถานการณ์ใดก็ตามที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งอาจเกิดขึ้นและมีผลทำให้องค์กรหรือกิจการไม่สามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้³⁶

³¹ สำนักงานประกันคุณภาพ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, "การบริหารความเสี่ยงเพื่อบริการการศึกษาที่เป็นเลิศ พ.ศ.2557," <http://www.eg.mahidol.ac.th/qa/>.

³² มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, "คู่มือการบริหารความเสี่ยงปีการศึกษา 2551" (27 สิงหาคม 2551).

³³ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, "คู่มือการบริหารความเสี่ยง" (24 กรกฎาคม 2556).

³⁴ ดวงใจ ช่วยตระกูล, "การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน" (ดุชนิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2551), 24.

³⁵ สุรพงษ์ มาลี, "การบริหารความเสี่ยง," www.phuket.go.th/webpk/file_data/managerisk/001.ppt.

³⁶ ณัฐพร พันธุ์อุดม, แนวทางการควบคุมภายในที่ดี (กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2549), 59.

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่องค์การจะเกิดการดำเนินงานที่ขาดทุน หรือไม่สามารถดำเนินการให้ประสบความสำเร็จตามแผน หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้³⁷

ความเสี่ยง หมายถึง ความไม่แน่นอนที่จะนำไปสู่ความสูญเสีย³⁸

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบในเชิงลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือภารกิจขององค์กร หรือโอกาสที่จะเกิดความสูญเสีย หรือสิ่งที่ไม่คาดหวัง/ไม่พึงประสงค์จากการดำเนินงาน หรือเสียโอกาสทางธุรกิจมีผลในทางลบ ขัดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์³⁹

จากความหมายของความเสี่ยงที่กล่าวไว้ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความเสี่ยงหมายถึง โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ การกระทำ ที่อาจทำให้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งส่งผลให้การดำเนินการขององค์กรไม่บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์

ความหมายของการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการ (Process) ที่จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ขององค์กร โดยกระบวนการดังกล่าวจะต้องสามารถระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อองค์กร มีแนวทางในการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้อย่างมั่นใจและสมเหตุสมผล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร⁴⁰

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการในการป้องกันอำนาจและทรัพย์สินที่ได้มาจากบริษัท โดยการลดโอกาสของการสูญเสียซึ่งมาจากเหตุการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ และเป็นกระบวนการที่นำไปสู่การตัดสินใจที่ดี โดยการให้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อความเสี่ยงและผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น⁴¹

³⁷ เจริญ เจษฎาวัลย์, การบริหารความเสี่ยง, พิมพ์ครั้งที่ 5 (นนทบุรี: บริษัท พอดี จำกัด, 2550), 15.

³⁸ นฤมล สะอาดโฉม, การบริหารความเสี่ยงองค์กร, 13.

³⁹ จิรพร สุเมธประสิทธิ์ และคณะ, การบริหารความเสี่ยงอย่างมืออาชีพ (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แมคกรอ-ฮิล, 2556), 12.

⁴⁰ องค์การคลังสินค้า.

⁴¹ ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 20.

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสียหายลดลงหรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสียหายลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้⁴²

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการ การดำเนินงานต่าง ๆ โดยลดมูลเหตุแต่ละโอกาส ที่องค์กรจะเกิดความเสียหายเพื่อให้ระดับและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ประเมินได้ ควบคุมและตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ⁴³

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง การบริหารจัดการปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการ การดำเนินงานต่าง ๆ โดยลดมูลเหตุแต่ละโอกาส ที่องค์กรจะเกิดความเสียหาย เพื่อให้ระดับและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมและตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ⁴⁴

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการบริหารที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง เพื่อเพิ่มความสำเร็จของวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ด้วยการลดโอกาสและผลเสียหายให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้⁴⁵

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง การจัดการความเสี่ยง ทั้งในกระบวนการในการระบุ วิเคราะห์(Risk analysis) ประเมิน (Risk assessment) ดูแล ตรวจสอบ และควบคุมความเสี่ยงที่สัมพันธ์กับ กิจกรรม หน้าที่และกระบวนการทำงาน เพื่อให้องค์กรลดความเสียหายจากความเสี่ยงมากที่สุดอันเนื่องมาจากภัยที่องค์กรต้องเผชิญในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งหรือเรียกว่าอุบัติภัย⁴⁶

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง การบริหารจัดการปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหาย โดยให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้

⁴² หน่วยตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (กรุงเทพฯ: บริษัท โกลบอล กราฟฟิค จำกัด, 2549), 8.

⁴³ นิรภัย จันทร์สวัสดิ์, การบริหารความเสี่ยง (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุทรไพศาล, 2551), 21.

⁴⁴ สำนักแผนวิสาหกิจ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, "คู่มือการบริหารความเสี่ยงการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค" (เอกสารประกอบการปฏิบัติงาน, 2547), 15.

⁴⁵ การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย.

⁴⁶ สำนักงานประกันคุณภาพ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุพันธกิจ(ภารกิจ) ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และชื่อเสียงขององค์กรเป็นสำคัญ โดยได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงจากหน่วยงานทุกระดับทั่วทั้งองค์กร⁴⁷

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการระบุหาความเสี่ยงที่สำคัญขององค์กร ประเมินผลกระทบของความเสี่ยง พัฒนาแนวทางการจัดการกับความเสี่ยงและนำไปปฏิบัติ อย่างเป็นระบบ โดยมีการบูรณาการและเน้นความสอดคล้องระหว่างกลยุทธ์ บุคลากร กระบวนการและเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มคุณค่าสูงสุดให้กับองค์กร⁴⁸

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง วิธีการบริหารจัดการที่เป็นไปเพื่อการคาดการณ์และลดผลเสียของความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นแก่องค์กร ทั้งนี้เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น⁴⁹

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง การจัดการกระบวนการดำเนินงานขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายโดยมีการวางแผน วิเคราะห์ กำกับ พัฒนาทางเลือกในการบริหารความเสี่ยง ตรวจสอบติดตาม และควบคุมให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันตามวัตถุประสงค์ขององค์กร⁵⁰

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง การบริหารปัจจัยเสี่ยง โดยควบคุมกิจกรรม และกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ โดยมีหลักการ คือ การลดมูลเหตุของแต่ละโอกาส ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย เพื่อให้ระดับและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ สามารถประเมินได้ ควบคุมและตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ⁵¹

จากความหมายของการบริหารความเสี่ยงข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การบริหารความเสี่ยง หมายถึง ขั้นตอนการจัดการจัดการของผู้บริหารที่นำมาดำเนินการบุคลากรในองค์กร เพื่อลดโอกาส ความเสี่ยง และแก้ไขปัญหา โดยอาศัยกระบวนการ การกำหนดวัตถุประสงค์ การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองและการจัดทำแผนปฏิบัติการ รายงานและติดตามผล

กรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางในการส่งเสริมการบริหารความเสี่ยงและเป็นหลักปฏิบัติที่เป็นสากล คือกรอบการบริหารความเสี่ยงสำหรับองค์กร

⁴⁷ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

⁴⁸ สุรพงษ์ มาลี.

⁴⁹ นฤมล สะอาดโหมม, การบริหารความเสี่ยงองค์กร, 25.

⁵⁰ ดวงใจ ช่วยตระกูล, 25.

⁵¹ จีรพร สุเมธประสิทธิ์ และคณะ, 13.

ของคณะกรรมการ COSO(The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission)

องค์ประกอบของกรอบงานการบริหารความเสี่ยงตาม COSO มี 8 ด้านที่สัมพันธ์กัน สรุปสาระสำคัญของแต่ละองค์ประกอบ ได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) ประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายของผู้บริหาร แนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากร กระบวนการทำงาน ระบบสารสนเทศ เป็นต้น

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) องค์กรต้องพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยง ให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อวางเป้าหมายในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม

3. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) เป็นการรวบรวมเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับหน่วยงาน ทั้งปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กรและเมื่อเกิดขึ้นแล้วส่งผลให้องค์กรไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย เช่น นโยบายการบริหารงาน บุคลากร การปฏิบัติงาน การเงิน ระบบสารสนเทศ ระเบียบข้อบังคับ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อทำความเข้าใจต่อเหตุการณ์และสถานการณ์นั้น ๆ และเพื่อให้ผู้บริหารสามารถพิจารณากำหนดแนวทางและนโยบายในการจัดการกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

4. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นการวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง เพื่อพิจารณาลำดับความสำคัญของความเสี่ยงที่มีอยู่โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ(Impact)

5. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) เป็นการดำเนินการหลังจากที่องค์กรสามารถระบุความเสี่ยงขององค์กรและประเมินระดับของความเสี่ยงแล้ว โดยจะต้องนำความเสี่ยงไปดำเนินการเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและลดระดับความรุนแรงของผลกระทบให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ด้วยวิธีการความเสี่ยงที่เหมาะสมที่สุดและคุ้มค่ากับการลงทุน

6. กิจกรรมเพื่อการควบคุม (Control Activities) การกำหนดกิจกรรมและปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อช่วยลดหรือควบคุมความเสี่ยง เพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะสามารถจัดการกับความเสี่ยงนั้นได้อย่างถูกต้อง และทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ป้องกันและลดระดับความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับ

7. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) องค์กรจะต้องมีระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จำเป็นไปพิจารณาดำเนินการบริหารความเสี่ยงต่อไปตามกรอบและขั้นตอนการปฏิบัติที่องค์กรกำหนด

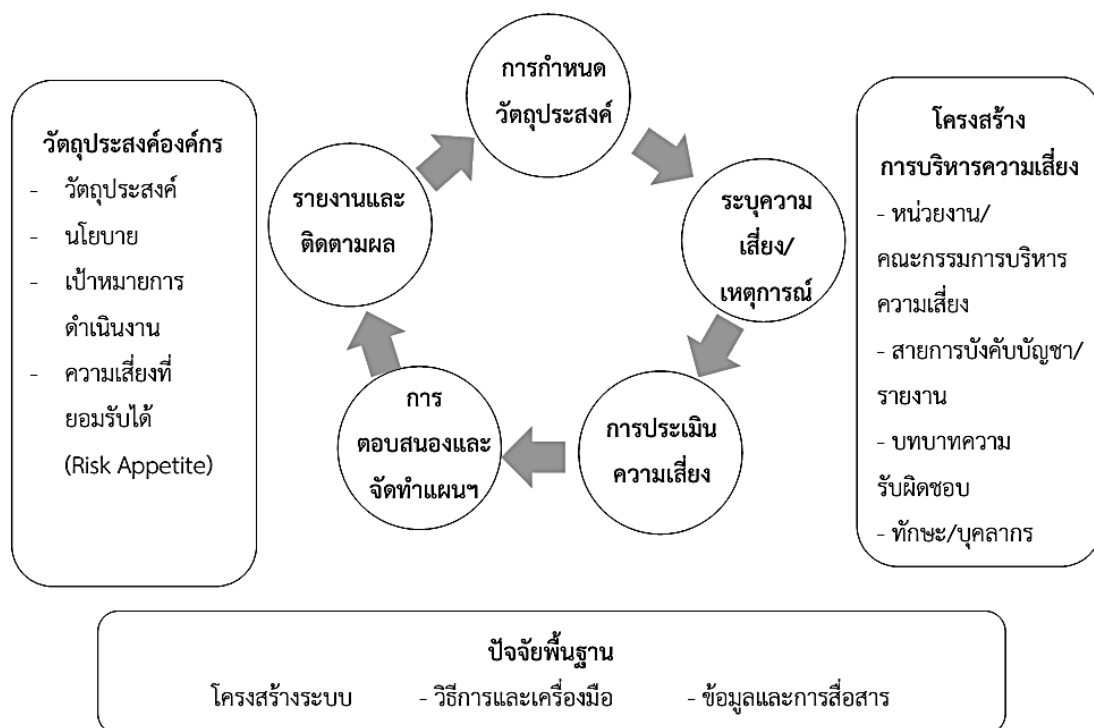
8. การติดตามประเมินผล (Monitoring) องค์กรจะต้องมีการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินการว่าเหมาะสมและสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

แนวทางการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เริ่มดำเนินการเรื่องการบริหารความเสี่ยง ในปีงบประมาณ พ.ศ.2550 เป็นต้นมา โดยยึดกรอบการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นแนวทางในการปฏิบัติ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ส่วน ดังนี้

1. วัฒนธรรมองค์กร โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมายการดำเนินงาน และความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite)
2. โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะทำงานบริหารความเสี่ยง และหน่วยงานบริหารความเสี่ยง พร้อมบทบาทความรับผิดชอบ รวมถึงสายการบังคับบัญชา/รายงานในลาระดับ
3. กระบวนการบริหารความเสี่ยง ซึ่งมีองค์ประกอบตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ การบ่งชี้ความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนดังกล่าว
4. ปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ โครงสร้างและระบบบริหารความเสี่ยง วิธีการดำเนินงาน/เครื่องมือที่ใช้ในการระบุความเสี่ยง รวมถึงข้อมูลและการสื่อสารภายในองค์กร⁵²

⁵² สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง.

แผนภูมิที่ 3 กรอบการบริหารความเสี่ยงอย่างมีระบบทั่วทั้งองค์กร
ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง, “คู่มือการบริหารความเสี่ยง” (กันยายน 2556).

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง

ผู้บริหารระดับสูง มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย แต่งตั้งคณะกรรมการคณะทำงาน กำกับดูแลให้มีการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง มีหน้าที่กำหนดนโยบายและแนวทางในการบริหารความเสี่ยงของการบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลัก อำนวยความสะดวก สนับสนุน ให้ความเห็นและคำปรึกษา ผลักดัน ติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง

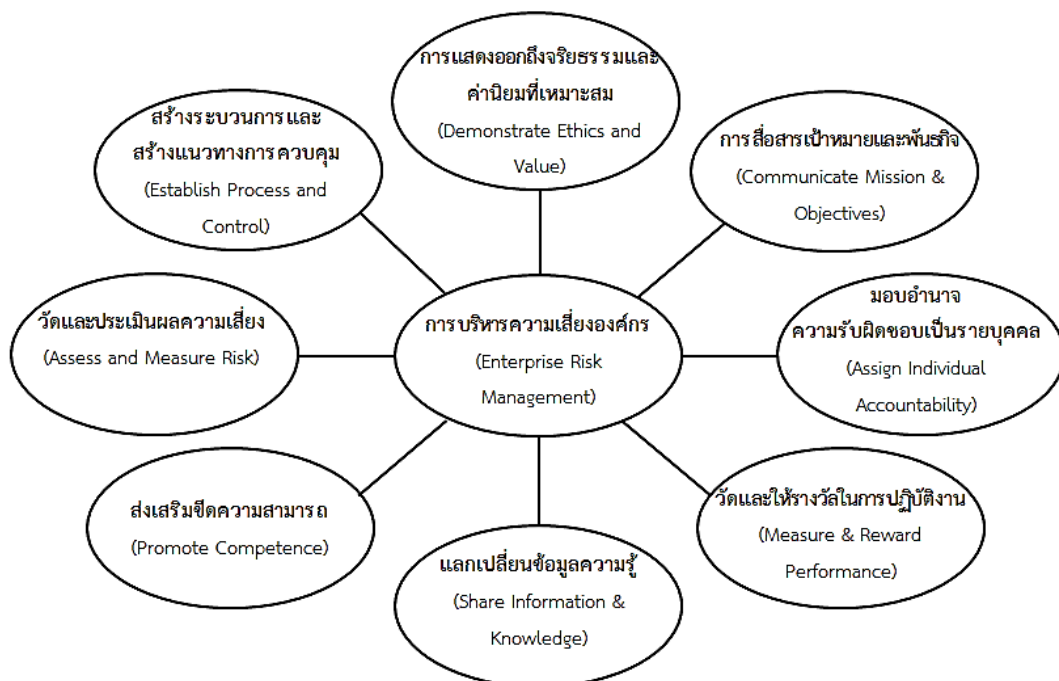
คณะทำงานบริหารความเสี่ยง มีหน้าที่ ระบุปัจจัยเสี่ยง กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง จัดทำรายงานสรุปผลการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ประชาสัมพันธ์ ติดตามความก้าวหน้า และรายงานสรุปผลการดำเนินงาน

บุคลากรในหน่วยงาน ทำหน้าที่ทำความเข้าใจและดำเนินการบริหารความเสี่ยง

วัฒนธรรมองค์กรที่ช่วยส่งเสริมการบริหารความเสี่ยง

ในการบริหารความเสี่ยงนั้นมีปัจจัยแวดล้อมมากมายที่จะช่วยส่งเสริมให้องค์กรประสบความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญก็คือ การที่องค์กรมีวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการ

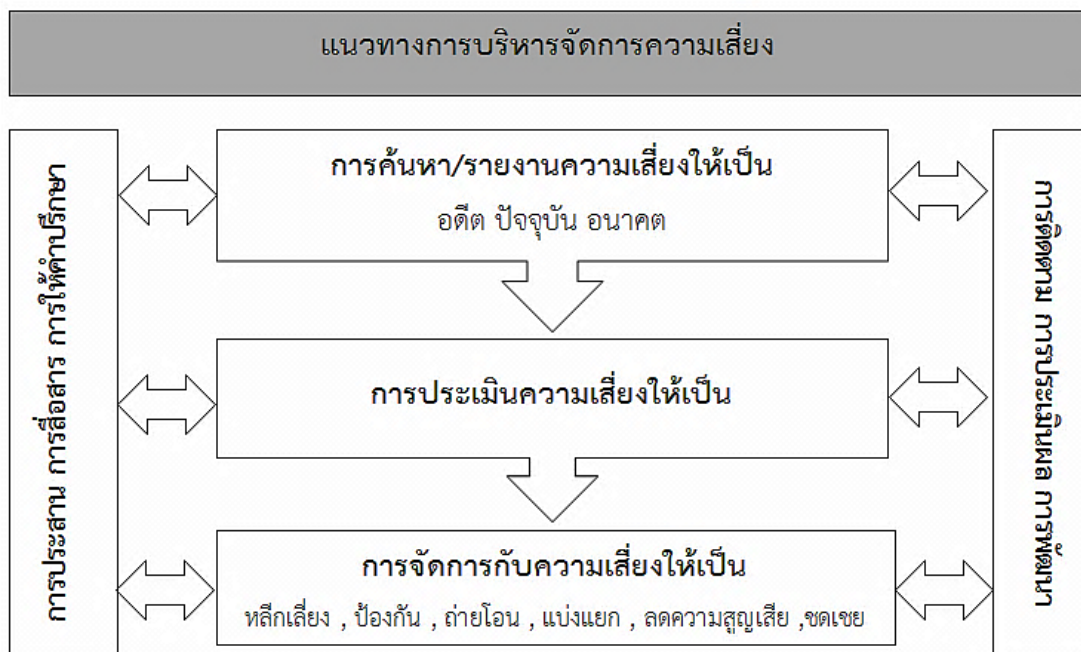
บริหารความเสี่ยง และหนึ่งในวัฒนธรรมที่สำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการบริหารความเสี่ยงก็คือ การที่องค์กรจะต้องสื่อสารเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และพันธกิจต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงให้พนักงานได้รับรู้อย่างสม่ำเสมอ ดังแสดงในรูปภาพด้านล่าง⁵³

แผนภูมิที่ 4 วัฒนธรรมองค์กรที่ช่วยส่งเสริมการบริหารความเสี่ยง

⁵³ นฤมล สะอาดโฉม, Cro ต้องรู้ คู่มือการบริหารความเสี่ยงองค์กรยุคใหม่ (กรุงเทพฯ: บริษัท ฐาน การพิมพ์ จำกัด, 2551), 138-39.

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง

แผนภูมิที่ 5 แนวทางการบริหารความเสี่ยง

การประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง

เราสามารถประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงได้ดังนี้

1. การประเมินแบบทั่ว ๆ ไป ตัวอย่างเช่น

- จำนวนการรายงานความเสี่ยงเพิ่มขึ้นหรือไม่
- ความเสี่ยงที่รุนแรงในเรื่องเดียวกันเกินขึ้นซ้ำหรือไม่
- ความเสี่ยงที่รุนแรง มีแนวโน้มลดลงหรือไม่
- บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงหรือไม่

โดยเฉพาะในการรายงาน โปรแกรมความเสี่ยง และความรุนแรง ถูกต้องหรือไม่

- ความเสี่ยงที่รุนแรงในเรื่องเดียวกัน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลง
- มีความเสี่ยงใหม่ ๆ เกิดขึ้นบ้างหรือไม่
- เกิดนวัตกรรม เกิดแนวทางใหม่ เกิดวิธีการปฏิบัติใหม่บ้างหรือไม่
- ตัวชี้วัดที่ใช้กำกับการพัฒนา การบริหารจัดการความเสี่ยง มีแนวโน้มเป็นอย่างไร
- ประเมินภาพรวมการบริหารจัดการความเสี่ยง Patient Safety Survey

2. การประเมินด้วยมาตรฐาน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 มีการประสานงาน ประสานความร่วมมือที่ีระหว่างโปรแกรมและสารสนเทศ เช่น มีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง มีการใช้ประโยชน์ข้อมูลตามบริบทที่เกิดขึ้นขององค์กรและหน่วยงาน มีการเชื่อมโยงข้อมูลความเสี่ยงขององค์กร ระบบ และหน่วยงาน

2.2 การค้นหา และจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง เช่น มีแนวทางในการค้นหาความเสี่ยง แนวทางการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงโดยการใช้ Risk matrix การทำกิจกรรมการทบทวน มีการใช้แนวคิด Failure Mode Effect Analysis มากำหนดแนวทางในการป้องกันล่วงหน้า

2.3 มาตรการการป้องกัน สื่อสารตระหนัก เช่น แนวทางการกำหนดมาตรการป้องกันการสื่อสาร ประชุม พุดคุยในเรื่องความเสี่ยง

2.4 การรายงานอุบัติการณ์ การวิเคราะห์ การใช้ประโยชน์ เช่น แนวทางการรายงานอุบัติการณ์ การวิเคราะห์ และนำข้อมูลความเสี่ยงมาใช้ประโยชน์

2.5 การวิเคราะห์หาสาเหตุ และแก้ปัญหา เช่น การเฝ้าระวังปัญหา การจัดการกับเหตุการณ์เบื้องต้น การรายงานความเสี่ยง การลดความสูญเสียที่เกิดขึ้น การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา การวางแผนเพื่อป้องกันความเสี่ยงทั้งที่เกิดขึ้นแล้ว และไม่ต้องการให้เกิดขึ้น

2.6 การประเมินประสิทธิผลการบริหารจัดการความเสี่ยง เช่น การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกิดขึ้น การกำหนดมาตรการป้องกัน การสร้างความตระหนักในเรื่องความปลอดภัย การเฝ้าระวัง/ระบบงาน การจัดการกับความสูญเสีย/เสียหาย การจัดระบบข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการความเสี่ยง การเชื่อมโยงโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยง การประเมินประสิทธิภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยง การสื่อสารข้อมูลความเสี่ยง การประเมิน Patient Safety Survey

2.7 การครอบคลุมของกิจกรรมคุณภาพคลินิกบริการ เช่น การวิเคราะห์เพื่อหาโอกาสในการพัฒนา การค้นหาแหล่งข้อมูล การเปรียบเทียบช่องว่างระหว่างความรู้และการปฏิบัติ การวางแผน การทดลอง การปรับปรุง การวัดผลการขยายผล การติดตามเครื่องชี้วัดทางคลินิก

3. การประเมินด้วยตัวชี้วัด เป็นการประเมินผลตามตัวชี้วัดที่แต่ละองค์กรกำหนดขึ้นตามบริบทของแต่ละองค์กร ตัวชี้วัดที่กำหนดขึ้นมีเป้าหมายเพื่ออะไร แล้วนำไปพัฒนาให้ดีขึ้นได้อย่างไร⁵⁴

⁵⁴ สุรเดช ศรีอังกูร, "Rm กับการประเมินผล,"

ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

ไฟร์ชวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงว่าช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมาย และมีประโยชน์หลายประการ ดังนี้

1. ความสอดคล้องกันระหว่างความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appotile) และกลยุทธ์ขององค์กร

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ คือ ความไม่แน่นอนโดยรวมที่องค์กรยอมรับได้โดยยังคงให้ธุรกิจสามารถบรรลุเป้าหมาย ความเสี่ยงที่ยอมรับได้เป็นปัจจัยที่สำคัญในการประเมินทางเลือกในการดำเนินกลยุทธ์ การบริหารความเสี่ยงช่วยให้ผู้บริหารพิจารณาความเสี่ยงที่ยอมรับได้ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์กร

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการเติบโต ความเสี่ยงและผลตอบแทนของธุรกิจ

การบริหารความเสี่ยงสนับสนุนให้องค์กรสามารถบ่งชี้เหตุการณ์ ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ด้านการเติบโตและผลตอบแทนของธุรกิจ ดังนี้

2.1 การจัดการความเสี่ยง

เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงครอบคลุมเหตุการณ์ทั้งหมดที่อาจเกิดขึ้น โดยไม่จำกัดเพียงแต่สิ่งที่เป็นความเสียหาย จึงช่วยให้ผู้บริหารสามารถบ่งชี้ และใช้ประโยชน์จากเหตุการณ์ในเชิงบวกได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2.2 การลดความสูญเสียและสิ่งไม่คาดหวังจากการดำเนินงาน

การบริหารความเสี่ยงช่วยให้องค์กรตระหนักถึงเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในทางเสียหาย ประเมินความเสี่ยง และกำหนดวิธีการจัดการ ดังนั้นจึงลดสิ่งที่ไม่คาดหวังและการสูญเสียต่อธุรกิจ

2.3 การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร

องค์กรทุกแห่งประสบกับความเสียหายมากมายซึ่งมีผลต่อหน่วยงานและการปฏิบัติงานต่าง ๆ การบริหารความเสี่ยงช่วยให้เห็นว่าความเสี่ยงมีความเชื่อมโยงกัน ดังนั้นการจัดการความเสี่ยงทั้งหมดจึงควรมองความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร

2.4 การสร้างโอกาส

การพิจารณาเหตุการณ์ทั้งหมดที่อาจเกิดขึ้นต่อองค์กรโดยไม่จำกัดเฉพาะความเสี่ยงที่เป็นความเสียหาย ช่วยให้ผู้บริหารสามารถบ่งชี้และใช้ประโยชน์จากเหตุการณ์ในเชิงบวกได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น⁵⁵

⁵⁵ เครือข่ายของสมาชิกบริษัทไฟร์ชวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด., "แนวทางการบริหารความเสี่ยง," <http://www2.oae.go.th/FTA/PDF/risk/1.2555.pdf>.

การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็ก และเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม

ความหมายของวัยเรียน/วัยรุ่น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้มีการศึกษาแนวโน้มประชากรวัยเรียนในอนาคต โดยกำหนดอายุมาตรฐานของประชากรวัยเรียนตั้งแต่ อายุต่ำกว่า 3 ปี ถึง 24 ปี จำแนกตามระดับ การศึกษาได้ดังนี้ อายุต่ำกว่า 3 ปี เรียกช่วงปฐมวัยในขั้นของพัฒนา อายุ 3-5 ปี เรียกช่วงก่อนประถม วัย อายุ 6-11 ปี เรียกช่วงประถมศึกษา อายุ 12-14 ปี เรียกช่วงมัธยมศึกษาตอนต้น อายุ 15-17 ปี เรียกช่วงมัธยมศึกษาตอนปลาย อายุ 18-21 ปี เรียกช่วงปริญญาตรีหรือต่ำกว่า และ อายุ 18-24 ปี เรียกช่วงปริญญาตรีหรือสูงกว่า⁵⁶

ศูนย์พัฒนาทรัพยากรการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้ความหมายว่า กลุ่ม ประชากรในวัยเรียนตามระยะพัฒนาการสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือวัยเด็กตอนปลาย (Late Childhood) เป็นช่วงวัยที่มีอายุ 6 – 12 ปี เป็นวัยที่อยู่ในขั้นประถมต้นถึงประถมปลาย จึงนิยมเรียก วัยนี้ว่า วัยเรียน (School Age) ซึ่งจะมีช่วงก่อนเข้าสู่วัยรุ่น ส่วนอีกกลุ่มหนึ่ง คือ กลุ่มเยาวชนหรือ วัยรุ่น คือ กลุ่มที่มีช่วงอายุระหว่าง 13 – 20 ปี⁵⁷

สุรางค์ ไคว้ตระกูล ได้แบ่งวัยของนักเรียนออกเป็น 3 ระดับ คือ เด็กวัยอนุบาล มีอายุ 3-6 ปี วัยประถมศึกษา อายุ 6-12 ปี และวัยมัธยมศึกษาหรือวัยรุ่น อายุ 12-18 ปี⁵⁸

วิทยากร เชียงกุล ให้ความหมายว่า วัยรุ่น คือวัยเปลี่ยนผ่านจากเด็กโตไปเป็นผู้ใหญ่ โดยทั่วไปมักจะหมายถึงคนวัย 11-19 ปี โดยภาษาลาตินจะใช้คำว่า Adolescence หมายถึงการ เติบโตเป็นผู้ใหญ่ ส่วนในภาษาอังกฤษจะใช้คำว่า Teenage หมายถึงคนที่มีอายุ 13-19 ปี แต่ใน ปัจจุบันเด็กเป็นวัยรุ่นเร็วขึ้น เช่น 9-10 ปี ก็เริ่มจะเป็นวัยรุ่นแล้ว⁵⁹

⁵⁶ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, สถิติประชากรวัยเรียน ปี 2544-2546 (กรุงเทพฯ: บริษัท พรินทิงกราฟฟิค จำกัด, 2547), 1.

⁵⁷ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม, "ภาวะสุขภาพในกลุ่มวัย เรียนและเยาวชน," <http://www.elearning.msu.ac.th>.

⁵⁸ สุรางค์ ไคว้ตระกูล, จิตวิทยาการศึกษา, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2553), 77-86.

⁵⁹ วิทยากร เชียงกุล, จิตวิทยาวัยรุ่น (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สายธาร ในเครือบริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2552), 9.

ระวีวรรณ แสงฉาย กล่าวสรุปความหมายของ วัยรุ่น จากองค์การอนามัยโลก (WHO-World Health Organization) ไว้ 3 ประการคือ

1. วัยรุ่นเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางด้านร่างกายตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงของอวัยวะเพศไปจนถึงมีวุฒิภาวะทางด้านเพศอย่างสมบูรณ์ ให้มีลักษณะพร้อมที่จะมีการร่วมเพศได้
2. วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการพัฒนาทางด้านจิตใจ โดยมีการเปลี่ยนแปลงจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่
3. วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ โดยเปลี่ยนสภาพที่ต้องการพึ่งพาครอบครัวมาเป็นสภาวะที่ต้องรับผิดชอบ สามารถประกอบอาชีพได้ มีรายได้ และการพึ่งพาตนเองได้⁶⁰

รศ.จตุพร ลิ้มมันจริง กล่าวสรุปว่า วัยรุ่น (Adolescence) เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อจากวัยเด็กไปสู่วัยรุ่นผู้ใหญ่ และวัยรุ่นมีพัฒนาการแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. วัยรุ่นตอนต้น (อายุประมาณ 11-14ปี) เป็นระยะเริ่มแรกจากการเปลี่ยนแปลงจากเด็กไปสู่วัยรุ่น โดยวัยรุ่นจะสังเกตตัวเองได้จากการเริ่มมีขนขึ้นในที่ลับ และต่อมาเกิดขนขึ้นตามลำตัว ระยะนี้ได้รับการขนานนามว่า “เจริญเต็มไปด้วยขน”
2. วัยรุ่นตอนกลาง (อายุประมาณ 15-18 ปี) ระยะนี้บางครั้งถูกเรียกว่า วัยหนุ่มสาว เพราะวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิงจะมีวุฒิภาวะทางเพศ เมื่อวัยรุ่นหญิงและชายมีเพศสัมพันธ์กันก็จะสามารถให้กำเนิดลูกได้ ระยะนี้ได้รับการขนานนามว่า “ยุคของความเป็นมนุษย์” ในระยะนี้พฤติกรรมแบบเด็กจะค่อยๆ หายไปและมีการแสดงออกของความเป็นหญิงสาวหรือชายหนุ่มเข้ามาแทนที่ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่จึงเป็นด้านจิตใจที่เกิดจากการพัฒนาทางร่างกาย
3. วัยรุ่นตอนปลาย (อายุประมาณ 18-21 ปี) ระยะนี้ได้รับการขนานนามว่า “ขั้นบรรลุมวุฒิภาวะ” วัยรุ่นจะมีสภาพร่างกาย อารมณ์ สังคม การรู้จักคิด และจริยธรรม⁶¹

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ให้ความหมายของ วัยรุ่น หมายถึง ช่วงชีวิตระหว่างวัยเด็ก กับวัยรุ่นผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญยิ่ง เพราะมีการเปลี่ยนแปลงอันซับซ้อนและสับสน

⁶⁰ ระวีวรรณ แสงฉาย, การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา:แนวคิดสำหรับพ่อแม่ ครูผู้สอนในโรงเรียน บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข (กรุงเทพฯ: ที.พี.พี.รินทร์, 2538), 6-25.

⁶¹ จตุพร ลิ้มมันจริง, "วิธีการสอนวิชาแนะแนว," <http://e-book.ram.edu/e-book/p/PC422/chapter3.pdf>.

ร่วมกันหลายด้านในระบบต่าง ๆ ของร่างกาย รวมทั้งระบบเพศ ด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจริยธรรม ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นและการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล⁶²

องค์การแพธ (PATH) กล่าวว่า การเข้าสู่วัยรุ่นทั้งเพศหญิงและชายพิจารณาจากการมีประจำเดือนครั้งแรกของเด็กสาว และการหลั่งน้ำอสุจิสองครั้งแรกของเด็กชาย เพราะถือเป็นสัญญาณที่ชัดเจนของร่างกายที่แสดงว่ามีความพร้อมที่จะผลิตเซลล์เพื่อสืบพันธุ์ นอกจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายแล้ว ยังมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และจิตใจร่วมด้วย ซึ่งเป็นผลจากการมีฮอร์โมนเพศเป็นตัวกระตุ้น⁶³

ธันตถน ตะพังพินิจการ กล่าวสรุปความหมายของ วัยรุ่น คือ วัยที่มีการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กไปสู่วัยหนุ่มสาวที่พร้อมจะเป็นผู้ใหญ่ โดยมีพัฒนาการและการเจริญเติบโตด้านต่าง ๆ ของร่างกายอย่างรวดเร็วและสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา และสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการทางเพศที่มีการเปลี่ยนแปลงสู่วุฒิภาวะทางเพศที่สมบูรณ์ที่จะมีเพศสัมพันธ์และพร้อมที่จะสืบพันธุ์ได้ต่อไป และเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ โดยเปลี่ยนจากสภาพที่ต้องพึ่งพาครอบครัวมาเป็นภาวะที่ต้องมีความรับผิดชอบในการประกอบอาชีพให้มีรายได้ และสามารถพึ่งพาตนเองได้ จึงเป็นวัยแห่งการปรับตัว และอาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาได้ง่ายถ้าหากมีการปฏิบัติตัวที่ไม่เหมาะสม⁶⁴

จากความหมายของวัยเรียน/วัยรุ่น ในแนวความคิดของหลายบุคคล กล่าวสรุปได้ว่า วัยเรียนคือวัยที่มีอายุอยู่ในช่วง 3-18 ปี ซึ่งในช่วงวัยดังกล่าว สามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือช่วงอายุ 3-5 ปี เรียกว่าวัยก่อนประถมศึกษา ช่วงอายุ 6-11 ปี เรียกว่าวัยประถมศึกษา และช่วงอายุ 12-18 ปี เรียกว่าวัยมัธยมศึกษา และจะเห็นได้ว่าในช่วงของวัยมัธยมศึกษาอายุของเด็กในกลุ่มนี้จะเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า วัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงในหลายๆด้าน ทั้งในด้านร่างกาย เช่นรูปร่างที่เปลี่ยนแปลง การมีประจำเดือนในเพศหญิง การหลั่งน้ำอสุจิในเพศชาย และการเปลี่ยนแปลงในด้านของสังคม สติปัญญา จริยธรรม โดยเฉพาะด้านจิตใจและอารมณ์ซึ่งเป็นผลจากการมีฮอร์โมนเพศเป็นตัวกระตุ้น

⁶² กระทรวงสาธารณสุข กรมสุขภาพจิต, คู่มือส่งเสริมสุขภาพจิตนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสำหรับครู (กรุงเทพฯ: ร.ส.พ., 2543), 12.

⁶³ องค์การแพธ (PATH), หนังสืออ่านเพิ่มเติม เพศวิถีศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (กรุงเทพฯ: พี.เอ.ซีพพลาย, 2556), 10.

⁶⁴ ธันตถน ตะพังพินิจการ, "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชาย ในอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549), 24.

พฤติกรรมการณ์พิเศษสัมพันธ์ของวัยเรียน/วัยรุ่น

มีผู้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้มากมาย ทั้งนักวิชาการ หรือนักจิตวิทยา ดังเช่น

พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง การกระทำ การแสดงอาการของอินทรีย์ (Organism) ที่แสดงออกซึ่งความรู้สึก ความคิด และจินตนาการ ซึ่งเจ้าของพฤติกรรมเท่านั้นที่รู้ได้ และในส่วนของบุคคลอื่นก็สามารถรู้ได้ที่เรียกว่า พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) และพฤติกรรมภายใน (Covert Behavior)

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือปฏิกิริยาที่ปรากฏออกมาทางร่างกาย ทางกล้ามเนื้อ ทางสมอง ทางอารมณ์ และความรู้สึกนึกคิด ซึ่งเป็นเรื่องปกติที่มนุษย์และสัตว์ย่อมจะแสดงออกมาให้เห็นได้อย่างชัดเจน เช่น การพูด เดิน ร้องไห้ เป็นต้น หรืออาจไม่สามารถเห็นชัดได้ เช่น ความพอใจ หรือการนึกคิด เป็นต้น

พฤติกรรม หมายถึง กิริยาของสิ่งมีชีวิตในทุกรูปแบบที่แสดงออกมาเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่มากกระตุ้น ทั้งสิ่งเร้าที่อยู่ภายในและภายนอกร่างกายเพื่อเป็นไปอย่างเหมาะสมในการอยู่รอดของชีวิต โดยสิ่งที่มีชีวิตทุกชนิดต้องมีการปรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมตลอดเวลา เพราะสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ พฤติกรรมจึงเกิดจากการประสานงานกันระหว่างระบบประสาท ระบบกล้ามเนื้อ และระบบต่อม

พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ก็ตาม เช่น การทำงานของหัวใจ การทำงานของกล้ามเนื้อ การพูด การแสดงอารมณ์เป็นต้น

พฤติกรรม หมายถึง การแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ของสิ่งมีชีวิตซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ทั้งมนุษย์ สัตว์ พืช จุลินทรีย์ ฯลฯ ซึ่งเป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นจากภายในร่างกายหรือภายนอกร่างกาย พฤติกรรมนี้สามารถสังเกตได้โดยตรงหรือใช้เครื่องมือวัดได้ หรืออาจสังเกตได้ในทางอ้อม เช่น การพูด การเคลื่อนไหว การทำงานของระบบต่าง ๆ ภายในร่างกาย การจำ การคิด ตลอดจนความรู้สึก ทักษะคติ เป็นต้น

จากความหมายต่าง ๆ พอจะสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึก นึกคิด ความต้องการของจิตใจที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าซึ่งอาจสังเกตเห็นได้โดยตรงหรือทางอ้อม บางลักษณะอาจสังเกตได้โดยไม่ต้องใช้เครื่องมือช่วยหรือต้องใช้เครื่องมือช่วย⁶⁵

พฤติกรรมทางเพศ

พฤติกรรมทางเพศถือเป็นพฤติกรรมที่มีความแตกต่างระหว่างหญิงชายที่ค่อนข้างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับความแตกต่างระหว่างหญิงชายในด้านอื่น ๆ นักวิชาการหลายสาขาต่างให้

⁶⁵ ลักษณ์ สรวิวัฒน์, จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน (กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินติ้ง เฮาส์, 2544), 16-17.

ความสำคัญกับพฤติกรรมทางเพศ สาเหตุส่วนหนึ่งเป็นเพราะนอกจากพฤติกรรมทางเพศจะเป็นพฤติกรรมที่เชื่อมโยงกับการมีความสุขในชีวิตและการดำรงเผ่าพันธุ์แล้ว พฤติกรรมทางเพศยังมีส่วนเชื่อมโยงกับปัญหาของบุคคล และปัญหาสังคมหลายประการ เช่น การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การล่วงละเมิดทางเพศ การขายประเวณี เป็นต้น

การทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมทางเพศไม่ใช่เรื่องง่าย พฤติกรรมทางเพศของมนุษย์นั้นมีความซับซ้อน และเข้าใจได้ยากกว่าพฤติกรรมทางเพศของสัตว์ นอกจากร่างกายของมนุษย์จะมีความกลไกในการทำงานที่ซับซ้อน การแสดงออกของพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์ยังถูกกำหนดด้วยปัจจัยทางสังคม และวัฒนธรรม นอกจากนี้ จากการศึกษาที่คนในสังคมถูกสอนมาให้มองเรื่องเพศว่าเป็นเรื่องส่วนตัว และมีคนจำนวนไม่น้อยที่เห็นว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องสกปรก น่าละอาย และไม่ควรพูดถึง นักวิชาการที่สนใจเรื่องเพศจึงพบปัญหาเพิ่มเติมในการเข้าถึงข้อมูล และการได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้อง

ความต้องการทางเพศ ร่างกายของคนเรามีความต้องการหลายๆชนิด ความต้องการทางเพศถือเป็นความต้องการทางกายที่มีลักษณะแตกต่างไปจากความต้องการทางกายด้านอื่น ๆ เช่น ความหิว ความกระหาย การไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการทางเพศไม่ได้มีผลโดยตรงต่อการใช้ชีวิตรอดของบุคคล แต่สำคัญต่อการอยู่รอดของเผ่าพันธุ์ ความต้องการทางเพศยังมีลักษณะที่ซับซ้อน กล่าวคือ บุคคลสามารถถูกเร้าหรือกระตุ้นให้เกิดความต้องการทางเพศได้ทุกขณะ ด้วยการกระตุ้นบริเวณของร่างกายที่ไวต่อการสัมผัสที่เรียกว่า Erogenous Zones ซึ่งแปลว่าบริเวณที่ใช้แสวงหาความเพลิดเพลินทางเพศ บริเวณเหล่านี้ได้แก่ อวัยวะเพศ ปาก นม หู ทวารหนัก นอกจากการกระตุ้นโดยตรงแล้ว การเห็นภาพจากภายนอก ตลอดจนการใช้จินตนาการก็สามารถกระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศขึ้นได้

แม้ว่าเด็กเล็กจะยังไม่มีการแสดงออกถึงความต้องการทางเพศอย่างชัดเจน แต่นักวิชาการบางท่านเชื่อว่าความต้องการทางเพศ และการแสวงหาความเพลิดเพลินทางเพศเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ตั้งแต่เด็ก เช่น Kinsey และคณะ (1953) และ Levine (1957) รายงานว่าเด็กวัย 3 ขวบ ก็มีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเด็กสามารถสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองได้แล้ว

การตื่นตัวทางเพศ (Sexual Arousal) เป็นภาวะที่บุคคลมีปฏิกิริยาตอบสนองทางร่างกายและจิตใจต่อการกระตุ้นทางเพศ ทั้งจากภายนอกและภายใน ซึ่งสามารถวัดได้จากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย หรือการสอบถามถึงความรู้สึกของบุคคลที่กำลังมีความรู้สึกทางเพศมากน้อยเพียงใด การตื่นตัวทางเพศนับเป็นสิ่งที่ซับซ้อน และไม่ได้อยู่ภายใต้การควบคุมของจิตใจโดยสมบูรณ์ แต่ในบางครั้ง บุคคลก็อาจจะไม่สามารถรู้สึกตื่นตัวทางเพศได้ทั้ง ๆ ที่ต้องการ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีความตื่นตัวทางเพศ มีทั้งปัจจัยทางร่างกายและจิตใจ ปัจจัยทางร่างกายที่สัมพันธ์กับการมีการตื่นตัวทางเพศที่ดี ได้แก่ การมีสุขภาพที่ดี การไม่สูบบุหรี่ และการไม่ดื่มสุรา การไม่เป็น

โรคเบาหวาน หรือ โรคหลอดเลือดและหัวใจ ส่วนปัจจัยทางจิตใจที่สัมพันธ์กับการมีความตื่นตัวทางเพศได้ดี ได้แก่ การมีอารมณ์ที่ดี การมีความรู้สึกที่ดีในเรื่องเพศ การมีความภาคภูมิใจในตนเอง

การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง (Masturbation) เป็นการที่สิ่งมีชีวิตกระตุ้นอวัยวะเพศตนเอง เพื่อให้มีความสุขทางเพศ พฤติกรรมการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองในผู้หญิง เป็นการถูไถ และสัมผัสคลิตอริสและบริเวณโดยรอบ สำหรับผู้ชาย การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองจะเป็นการถูไถ และสัมผัสสองคชาติ (Madaras, 2007) การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองนับเป็นพฤติกรรมที่ปกติ ช่วยให้ผู้ที่ยังไม่มีความพร้อมที่จะมีเพศสัมพันธ์แสวงหาความสุขทางเพศได้อย่างปลอดภัย และยังเป็นการกิจกรรมทางเพศอีกรูปแบบหนึ่งที่คู่สมรสสามารถใช้แสวงหาความสุขทางเพศร่วมกันได้

เพศสัมพันธ์ เป็นคำกว้างๆ ที่ใช้หมายถึง การที่บุคคลมีกิจกรรมทางเพศร่วมกับผู้อื่น เพศสัมพันธ์เป็นพฤติกรรมทางเพศที่ได้รับการสนใจจากนักวิชาการ ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะการมีเพศสัมพันธ์ที่ดีมีส่วนนำไปสู่การมีความสุขในชีวิตคู่ การมีสุขภาพจิตที่ดี ในทางตรงข้ามการมีเพศสัมพันธ์ในลักษณะที่ไม่เหมาะสมอาจก่อให้เกิดปัญหาหลายประการ เช่น การท้องก่อนวัยอันควร การเป็นโรคติดต่อ การหย่าร้าง รวมทั้งยังเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดในหลายรูปแบบ เช่น การล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้อื่น การค้ามนุษย์ ฯลฯ⁶⁶

รูปแบบพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น

ในเด็กหญิงเป็นช่วงอายุที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างมาก เด็กหญิงเริ่มจะมีหน้าอกโตขึ้น สะโพกผาย เมื่ออายุ 10-11 ปี จะมีขนบริเวณอวัยวะเพศ (Pubic hair) อายุ 11-13 ปี เริ่มมีประจำเดือน ส่วนเด็กชายจะมีขนาดของลูกอัณฑะโตขึ้น มี Pubic hair อายุ 12-16 ปี จะเริ่มมีการหลั่งของน้ำอสุจิ (Ejaculation) และในช่วง 13-17 ปี ขนาดของอวัยวะเพศชาย (Penis) โตขึ้น

การเปลี่ยนแปลงนี้จะส่งผลต่อสถานะความสัมพันธ์กับผู้อื่น ทำให้วัยรุ่นไม่ค่อยน่ารัก ดูแก้งก้างขัดหูขัดตา นอกจากนี้ยังมีภาวะที่ขัดแย้งกับตนเอง โดยเด็กบางคนรู้สึกขัดแย้งทางจิตใจเป็นอย่างมาก เมื่อมีการฝืนเปียก สำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง และการมีประจำเดือน อาการจะรุนแรงมากขึ้นน้อยแค่ไหนจะขึ้นกับความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ถูกปลูกฝังมาก่อน⁶⁷

⁶⁶ สมวดี สมวดี ไชยเวช, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเพศสภาพและพฤติกรรม (นครปฐม: ภูมิการพิมพ์, 2556), 70-80.

⁶⁷ มานพ คณะโต, พฤติกรรมทางเพศ (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2541), 5-6.

เพศสัมพันธ์ของเยาวชน

การมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนมักเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจ เนื่องจากการมีเพศสัมพันธ์โดยที่ยังไม่มีความพร้อมของเยาวชนอาจทำให้เกิดปัญหาหลายๆประการตามมา เช่น การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร การต้องลาออกจากการศึกษาในระบบปกติ การติดโรคทางเพศสัมพันธ์ จากการที่เยาวชนเป็นอนาคตของชาติ ปัญหาของเยาวชนจึงส่งผลต่อความเป็นไปของสังคมไทยโดยรวม ในปัจจุบันเยาวชนไทยมีแนวโน้มที่จะมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น เช่น จากข้อมูลของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข พบว่าในปี พ.ศ.2539 โดยเฉลี่ยคนไทยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก เมื่ออายุ 18-19 ปี แต่การสำรวจของอนามัยโพลล์ ในปี พ.ศ.2552 พบว่าอายุเฉลี่ยที่คนไทยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกลดลงเป็น 15-16 ปี การสำรวจเยาวชนอายุไม่เกิน 18 ปี ในเขตกรุงเทพมหานครของราชภัฏโพลล์ พบว่าร้อยละ 35.7 หรือ 1 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่างรายงานว่าเคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว โดยการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของเยาวชนที่เป็นนักเรียนนักศึกษา มักเกิดขึ้นที่บ้านตนเอง หรือบ้านของคูรักรับเป็นส่วนใหญ่

มีปัจจัยหลายประการที่มีการศึกษา และพบว่ามีความสัมพันธ์กับเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับทั้งกับตัวนักเรียนเอง ผู้ปกครอง เพื่อน คนรัก ครู และสื่อ โดยปัจจัยที่พบว่าสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ได้แก่ การมีทัศนคติที่สนับสนุนการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่ง การไม่เห็นคุณค่าของตนเอง การมีกิจกรรมยามว่างที่เสี่ยง การใช้สิ่งเสพติด การรับรู้ว่ามีพ่อแม่ หรือเพื่อนสนิทยอมรับได้กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การที่พ่อแม่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน การอยู่ห่างจากพ่อแม่ การไม่มีคนในครอบครัวให้คำปรึกษา การมีเพื่อนเป็นที่ปรึกษา การมีเพื่อนสนิทที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อน การเคยพูดคุยเรื่องเพศทางอินเทอร์เน็ตกับคนรัก การเปิดโอกาสของคนรัก การมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับครู การเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่มีความเสี่ยงหรือรับรู้ถึงการมีเพศสัมพันธ์จากสื่อ ส่วนปัจจัยที่สัมพันธ์ในเชิงลบกับการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศจากพ่อแม่ ญาติ ครู หนังสือ ตำรา และการได้รับการปลูกฝังจากครอบครัวให้มีความรับผิดชอบทางเพศ

เยาวชนส่วนใหญ่ก็มีเพศสัมพันธ์โดยมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศไม่มากนัก ดังนั้น การมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนจำนวนไม่น้อย จึงทำไปโดยไม่มีเกรงกลัว เช่น การศึกษาการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 พบว่าเพียงร้อยละ 51.6 ของนักเรียนหญิงและร้อยละ 29.2 ของนักเรียนชายมีการป้องกันการตั้งครรภ์ ในทำนองเดียวกัน การสำรวจของดุสิตโพลล์พบว่าเมื่อถามว่าได้ใช้ถุงยางอนามัยหรือไม่ เมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งล่าสุด กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนเพียงร้อยละ 51 รายงานว่าตนได้ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งล่าสุด

สาเหตุที่วัยรุ่นไม่ใช้ถุงยางอนามัยอย่างสม่ำเสมอมีหลายสาเหตุ เช่น เพราะเชื่อว่าการใช้ถุงยางอนามัยจะทำให้ไม่มีความสุขทางเพศ เพราะรู้สึกอายนที่จะไปซื้อถุงยางอนามัย เพราะไม่ตระหนักถึงความเสี่ยงของการตั้งครรภ์ และการเป็นโรค บางรายอาจรู้สึกไว้นั่นเองของตัวและเห็นว่าถุงยางอนามัยมีประโยชน์น้อย ซึ่งผลกระทบที่ตามมาก็คือ การตั้งครรภ์ และการเป็นโรคติดต่อ

ทางเพศสัมพันธ์ วัยรุ่นไทยนับเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงต่อการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร และการเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีการประมาณการว่ามีผู้หญิงไทยอายุต่ำกว่า 20 ปี ที่ตั้งครรภ์โดยมิได้ตั้งใจ ประมาณ 130,000 คน ซึ่งถือว่าเป็นอัตราการตั้งครรภ์ที่สูงเป็นอันดับหนึ่งของเอเชีย นอกจากนี้ วัยรุ่นไทยยังนับเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ต่อการเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นโรคเอดส์ หนองใน หรือซิฟิลิส

ปัญหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนไทย มักถูกอธิบายว่าเกิดจากการที่เยาวชนไทยมีโอกาสนในการเข้าถึงสื่อลามกที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางเพศได้ง่าย ในขณะที่ยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศดีพอ ในปัจจุบัน อินเทอร์เน็ตนับว่ามีบทบาทเป็นอย่างมากต่อการเรียนรู้เรื่องทางเพศ ทั้งนี้การศึกษาเยาวชนที่ใช้อินเทอร์เน็ต พบว่าเยาวชนส่วนใหญ่เข้าถึงสื่อลามกตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 โดยการเข้าถึงครั้งแรกมักเป็นไปโดยบังเอิญหรือเพื่อนแนะนำ หลักจากนั้นจะมีการเข้าถึงสื่อลามกสัปดาห์ละ 2 ครั้ง โดยส่วนใหญ่มักจะเข้าไปดูหนังโป๊ออนไลน์ จากการศึกษาของประเทศไทย มักมองว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องสกปรก ไม่ควรพูดถึง รวมทั้งมีความเชื่อว่าเรื่องเพศเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้เอง และการสอนเรื่องเพศอาจเป็นการชี้นำให้กระทำความผิด จึงทำให้ผู้ใหญ่ เช่น พ่อแม่ ครู ไม่ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ หรือพูดคุยกับเยาวชนในเรื่องเพศมากนักตามที่ควรจะเป็น ทำให้เยาวชนต้องแสวงหาความรู้จากแหล่งอื่น ๆ ซึ่งบางครั้งก็อาจให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง สำหรับเยาวชนหญิงแล้ว การเข้าถึงข้อมูลนับว่าเป็นปัญหามากกว่าเยาวชนชาย จากการที่สังคมมักไม่เห็นชอบกับการที่ผู้หญิงจะพูดถึงเรื่องเพศอย่างเปิดเผย จึงทำให้เยาวชนหญิงมักจะไม่กล้าที่จะตั้งคำถาม หรือหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศมากเท่ากับเยาวชนชาย ซึ่งนำไปสู่การมีความเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์โดยไม่ได้วางแผน ต่างจากเยาวชนในประเทศที่มีอัตราการตั้งครรภ์โดยไม่วางแผนในระดับต่ำ เช่น ประเทศสวีเดนหรือแลนด์ที่เยาวชนมักได้ความรู้เรื่องเพศศึกษาตั้งแต่ยังเล็ก⁶⁸

ปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่น/วัยรุ่นต้องการมีเพศสัมพันธ์

จากงานวิจัยของ มานพ คณะโต เขาได้วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นต้องการมีเพศสัมพันธ์ พบสาเหตุ 4 ประการ ได้แก่

1. ลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพ พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกบ่อย ๆ ย่อมแสดงถึงลักษณะนิสัยซึ่งเกิดขึ้นเมื่อครั้งวัยรุ่นยังเป็นเด็กเล็กอยู่ จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นเหล่านี้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมาตั้งแต่อายุน้อย เด็กได้รับการตอบสนองมากหรือน้อยเกินไปเกี่ยวกับอวัยวะเพศ ในช่วง 4-5 ปี จะแสดงการชดเชยเกินปกติ เช่น แสดงความต้องการทางเพศเป็นอย่างมาก จุดเริ่มต้นนี้ได้รับการสานต่อเมื่อเด็กเติบโตขึ้น อายุ 6-12 ปี

⁶⁸ สมวดี ไชยเวช, 87-89.

2. ธรรมชาติของวัยรุ่น เด็กวัยรุ่นมีความสนใจเพื่อนต่างเพศ เด็กวัยรุ่นมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพอยู่ในขั้นวุฒิภาวะทางเพศซึ่งเป็นวัยที่สรีระเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะระบบที่เกี่ยวข้องกับเพศ เช่น ชายมีอสุจิ หญิงมีประจำเดือน การเปลี่ยนแปลงทางสรีระมีผลทำให้เด็กวัยรุ่นแสดงพฤติกรรมทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น สนใจเพศตรงข้าม ต้องการมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามสำเร็จความใคร่ การฝันเปียก

3. โลกของวัยรุ่น ซึ่งมีลักษณะเป็นวัฒนธรรมเฉพาะ มีประเด็นสำคัญ 7 ประการคือ

- กลุ่มวัยรุ่นมีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง เป็นเอกลักษณ์ของวัยรุ่น มีโลกทัศน์ไม่เหมือนกับผู้ใหญ่และคนอื่น ๆ จึงจำเป็นที่จะต้องมองวัยรุ่นจากจุดยืนของสังคม และของวัยรุ่นเองเพื่อความเข้าใจที่ลุ่มลึก

- วัยรุ่นทุกคนไม่เหมือนกัน มีความแตกต่างกันทั้งความรู้และสภาพทางสังคม ความแตกต่างของอายุแค่ประการเดียวอาจบอกไม่ได้ชัดเจนถึงวุฒิภาวะ และการพัฒนาทางด้านร่างกายและจิตใจ

- วัยรุ่นไม่ใช่ผู้ใหญ่ซึ่งความสามารถในการจดจำอดีตและทำนายอนาคตรวมทั้งทักษะต่าง ๆ ก็มีไม่เท่ากับผู้ใหญ่

- วัยรุ่นมีลักษณะเป็นนักคิดในเชิงวัตถุนิยม คิดในสิ่งที่เห็นปัจจุบัน โดยไม่ได้คำนึงถึงความเสี่ยงและสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

- การแสวงหาเอกลักษณ์ทางเพศเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่สำหรับวัยรุ่น เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้เกิดความขัดแย้งในเรื่องปัญหาพฤติกรรมทางเพศ และแสวงหาเอกลักษณ์ทางเพศในขณะที่ร่างกายมีวุฒิภาวะ ประสบการณ์นี้จึงมีผลมาจากกลุ่มเพื่อนซึ่งมีส่วนสร้างเสริมให้เกิดประสบการณ์และค่านิยมทางเพศ วัยรุ่นบางคนเพิ่งจะมีความต้องการทางเพศในขณะที่อีกหลายคนมีเพศสัมพันธ์แล้ว วัยรุ่นจำนวนหนึ่งอยากที่จะทดลองในเรื่องเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเพศเดียวกันและต่างเพศ ในขณะที่อาจจะมีวัยรุ่นอีกกลุ่มหนึ่งต่อต้านการมีเพศสัมพันธ์

- วัยรุ่นจำนวนมากอาจมีความรู้สึกที่โรยห่างไกลจากตนเองแม้ว่าขณะนั้นตนเองกำลังประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่เสี่ยงต่อการติดโรค วัยรุ่นจำนวนมากอาจไม่ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นจริงทั้งที่มีความรู้และความเข้าใจว่าโรคเอดส์ติดต่อกันได้อย่างไร แต่ยังไม่สามารถติดต่อกลับมาที่ตัวเองได้ หรือตนเองอาจไม่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง

- วัยรุ่นส่วนมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงต้นและกลางของชีวิตวัยรุ่น มีความรู้สึกยินดีและชอบที่จะประพฤติดูเียงอย่างกัน โดยเฉพาะในแก๊งค์เดียวกัน ดังนั้น กลุ่มที่เป็นเพื่อนแก๊งค์เดียวกันย่อมมีอิทธิพลสูงสุด

4. ปัจจัยด้านสถานการณ์ จากการสังเกตวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมร่วมเพศ โดยการตั้งข้อสมมติว่า การร่วมเพศเป็น Consequence ของพฤติกรรมอื่น พบว่า สาเหตุของการร่วมเพศมาจาก

การเมาสุรา ดูหนังโป๊ เพื่อนชวน เเหงา อยู่ใกล้เพศตรงข้าม วัยรุ่นชายทั้งหมด 98 คน เมื่อมีความต้องการทางเพศ ทุกคนต่างมีทางออกต่าง ๆ กัน ดังแสดงในตาราง⁶⁹

ตารางที่ 5 สาเหตุที่ทำให้มีเพศสัมพันธ์และทางเลือกเพื่อสนองความต้องการของวัยรุ่นชาย

สาเหตุที่ทำให้มีเพศสัมพันธ์	ร้อยละ
1. เมา	23.5
2. ดูหนังโป๊	9.7
3. เพื่อนชวน	25.8
4. เเหงา	11.8
5. อยู่ใกล้เพศตรงข้าม	7.5
ทางเลือกเพื่อสนองความต้องการ	ร้อยละ
1. เทียวโสเภณี	62.2
2. “จับไก่”	12.2
3. ร่วมเพศกับคนรัก	19.3
4. สำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง	67.3
5. มีพฤติกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับเพศ เช่น อ่านหนังสือ เล่นกีฬา ฟังเพลง	5.1

การตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยเรียน/วัยรุ่น

วัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อมหรือการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ หมายถึง วัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ตั้งครรภ์ทั้งโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ แต่มีความไม่พร้อมที่จะตั้งครรภ์นั้นต่อไปด้วยเหตุผลต่าง ๆ เช่น คุมกำเนิดแล้วแต่เกิดความผิดพลาด ยังเรียนหนังสือไม่จบ อายุน้อยเกินกว่าจะเป็นแม่ ไม่ได้มีการวางแผนจะมีลูก ไม่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการคุมกำเนิด ถูกข่มขืนจนตั้งครรภ์ ตั้งครรภ์ก่อนการสมรส การไม่รับผิชอบของบิดาเด็กในครรภ์ ตลอดจนความไม่พร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น⁷⁰

⁶⁹ มานพ คณะโต, 107-12.

⁷⁰ กฤตยา อาชวนิจกุล, ถึงเวลาต้องเข้าใจและแก้ไข...ความรุนแรงทางเพศ เอดส์ และท้องไม่พร้อม (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2552), 47-53.

สถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยเรียน/วัยรุ่น

จากข้อมูลสถิติการเกิดมีชีพ พบว่า เมื่อพิจารณาย้อนหลังไปตั้งแต่อดีต (พ.ศ.2502-2555) จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าแนวโน้มแม่วัยรุ่น คือ กลุ่มมารดาที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ได้ไต่ระดับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 5.44 ในปี พ.ศ.2503 เป็น ร้อยละ 16.59 ในปี พ.ศ.2555 ในขณะที่วัยเดียวกัน อายุของคุณแม่วัยรุ่นก็ลดลงเรื่อย ๆ โดยในปี 2555 พบแม่อายุต่ำสุดเพียง 10 ปีเท่านั้น ซึ่งจากข้อมูลในกลุ่มมารดาที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เช่นกัน โดยเพิ่มจากร้อยละ 0.03 ในปี พ.ศ.2503 เป็นร้อยละ 0.46 ในปี พ.ศ.2555

สถานการณ์ปัญหาแม่วัยรุ่นในช่วงปี พ.ศ.2551-2555

พบว่า อัตราทั้งในกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี หรือแม้แต่ กลุ่มมารดาที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ต่างก็มีจำนวนที่เพิ่มสูงขึ้น โดย

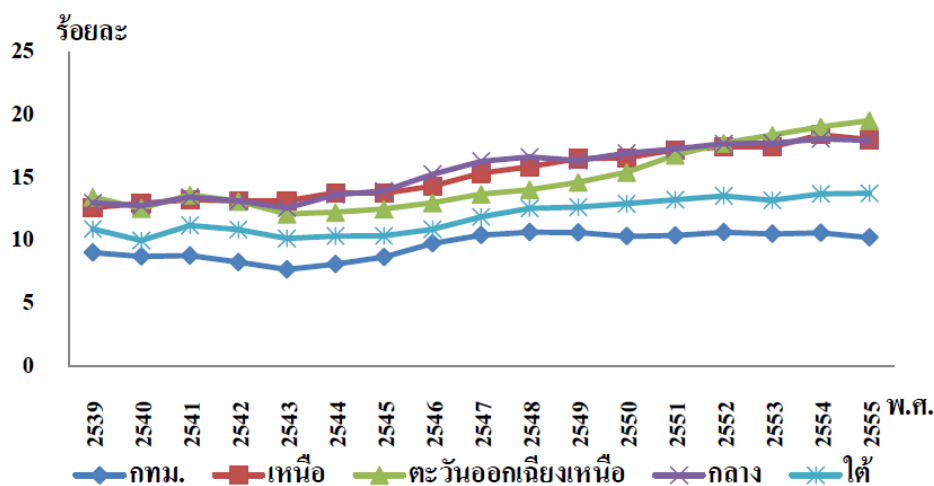
- กลุ่มมารดาที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีอัตราเฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา อยู่ที่ร้อยละ 16.2 ซึ่งมีอัตราเพิ่มจากร้อยละ 15.51 ในปี พ.ศ.2551 เป็นร้อยละ 16.59 ในปี พ.ศ.2555
- กลุ่มมารดาที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี มีอัตราเฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา อยู่ที่ร้อยละ 0.4 ซึ่งมีอัตราเพิ่มจากร้อยละ 0.35 ในปี พ.ศ.2551 เป็นร้อยละ 0.46 ในปี พ.ศ.2555

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละเกิดมีชีพของมารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี และต่ำกว่า 15 ปี ทั้งประเทศ พ.ศ.2551-2555

พ.ศ.	ทุกกลุ่มอายุมารดา	กลุ่มอายุต่ำกว่า 15 ปี		กลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2555	801,737	3,707	0.46	133,027	16.59
2554	795,031	3,434	0.43	132,798	16.70
2553	761,689	3,076	0.40	123,191	16.17
2552	765,047	2,932	0.38	122,760	16.05
2551	784,256	2,745	0.35	121,666	15.51

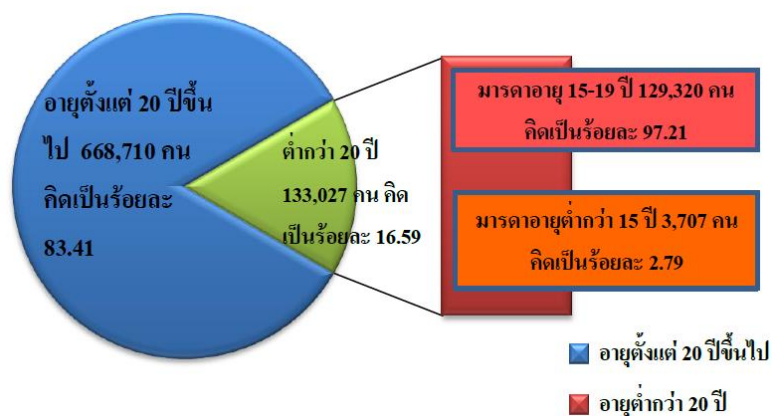
เมื่อพิจารณาตามรายภาค พบว่า ปัญหาแม่วัยรุ่น กลายเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ โดยข้อมูลในช่วง พ.ศ.2539-2555 พบว่าในทุกภูมิภาคมีอัตราที่สูงขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือซึ่งพบว่า มีปัญหาวัยรุ่นตั้งครรภ์มากที่สุด คือ ในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ เพิ่มจากร้อยละ 13.48 ในปี พ.ศ.2539 เป็นร้อยละ 19.57 ในปี พ.ศ.2555 และภาคเหนือ เพิ่มจากร้อยละ 13.48 ในปี พ.ศ.2539 เป็น ร้อยละ 18.06 ในปี พ.ศ.2555

แผนภูมิที่ 6 ร้อยละการจราจรทางบก จำแนกรายภาค พ.ศ.2539-2555

สถานการณ์ พ.ศ.2555 พบว่า จำนวนการเกิดจากกลุ่มมารดา 801,737 คน เป็นมารดาอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 668,710 คน คิดเป็นร้อยละ 83.41 จากจำนวนการเกิดทั้งหมด มารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 133,027 คน คิดเป็นร้อยละ 16.59 จากจำนวนการเกิดทั้งหมด ซึ่งในกลุ่มนี้ประกอบไปด้วย กลุ่มมารดาที่มีอายุ 15-19 ปี จำนวน 129,320 คน คิดเป็นร้อยละ 97.21 จากกลุ่มมารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี และมารดาต่ำกว่า 15 ปี มีจำนวน 3,707 คน คิดเป็นร้อยละ 2.79 จากกลุ่มมารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี

แผนภูมิที่ 7 จำนวนและร้อยละการจราจรทางบก พ.ศ.2555

หากทำการพิจารณาตามรายภาค พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคกลาง พบว่ามีอัตราที่ค่อนข้างสูง คือร้อยละ 19.07 , 18.43 และ 18.10 ตามลำดับ สำหรับภาคใต้ และกรุงเทพฯ มีอัตราที่น้อยกว่าภาคอื่นๆค่อนข้างชัดเจน คือ 13.74 และ 10.64 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละเกิดมีชีพของมารดาวัยรุ่น จำแนกตามภาค พ.ศ.2555

ภาค	ทุกกลุ่มอายุมารดา	กลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี	
		จำนวน	ร้อยละ
รวมทั้งประเทศ	801,737	133,027	16.59
กรุงเทพฯ	103,280	10,610	10.3
ภาคกลาง	211,742	38,062	17.98
ภาคเหนือ	116,014	20,956	18.1
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	227,213	44,476	19.6
ภาคใต้	143,488	19,789	13.8

โดยเมื่อพิจารณาในระดับจังหวัด พบว่า 10 จังหวัดแรกที่พบจำนวนแม่วัยรุ่นมากนั้น จะเป็นจังหวัดที่ค่อนข้างเหมือนเดิมตลอด 4 ปีที่ผ่านมา จากข้อมูลสถิติพบว่าอันดับสูงสุด ร้อยละเฉลี่ยในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา อยู่ที่ร้อยละ 24.59 ในขณะที่อันดับต่ำสุด ร้อยละเฉลี่ยในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา อยู่ที่ร้อยละ 10.17

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละเกิดมีชีพของมารดาวัยรุ่น จำแนกรายจังหวัด 10 อันดับสูงสุด พ.ศ. 2552-2555

ลำดับที่	พ.ศ.2552			พ.ศ.2553			พ.ศ.2554			พ.ศ.2555		
	จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ	จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ	จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ	จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
1	กำแพงเพชร	1,561	24.78	สมุทรสงคราม	360	25.48	กำแพงเพชร	1,451	24.59	กำแพงเพชร	1,481	23.53
2	สมุทรสงคราม	339	23.84	กำแพงเพชร	1,591	24.61	สมุทรสงคราม	304	23.17	ประจวบฯ	1,401	22.32
3	อุทัยธานี	727	22.46	อุทัยธานี	791	23.93	อุทัยธานี	717	22.90	อุทัยธานี	716	22.20
4	นครสวรรค์	2,276	22.22	นครสวรรค์	2,405	22.73	ชัยนาท	679	22.66	ชัยนาท	640	21.88
5	บุรีรัมย์	3,610	21.98	พิจิตร	1,192	22.53	นครสวรรค์	2,312	22.17	นครสวรรค์	2,274	21.77
6	ประจวบฯ	1,524	21.74	ประจวบฯ	1,495	22.37	ประจวบฯ	1,349	21.87	ลพบุรี	2,070	21.49
7	ชัยภูมิ	2,279	21.65	ตราด	562	21.86	พิจิตร	1,142	21.85	กาญจนบุรี	1,624	21.37
8	กาญจนบุรี	2,067	21.62	กาญจนบุรี	2,162	21.83	เพชรบุรี	1,039	21.07	พิจิตร	1,092	21.12
9	ตราด	580	21.60	เพชรบุรี	1,086	21.71	อ่างทอง	598	21.03	อ่างทอง	616	20.98
10	หนองบัวลำภู	1,123	21.53	บุรีรัมย์	3,692	21.62	สุพรรณบุรี	1,858	20.90	เพชรบุรี	1,046	20.93

ปัจจุบันประเทศไทยมีสถิติแม่วัยรุ่นชั้นสูงที่สุดในภูมิภาคเอเชีย และเป็นอันดับที่ 2 ของโลก รองจากประเทศแอฟริกาใต้⁷¹

สาเหตุการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

สาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้นนั้นเป็นเพราะพัฒนาการทางเพศ สมบูรณ์ก่อนพัฒนาการทางอารมณ์ วัยรุ่นปัจจุบันเติบโตขึ้นจากวัฒนธรรมสมัยใหม่ ได้รับอิทธิพลของ สื่อต่าง ๆ อีกทั้งการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษายังไม่เป็นระบบ ไม่มีความชัดเจนแน่นอน แล้วแต่นโยบาย และความพร้อมของสถานศึกษา ตลอดจนพ่อแม่ผู้ปกครองยังเห็นว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ไม่ควรพูดถึง หรือกลัวพูดกับลูก และจะปล่อยให้เป็นการเรียนรู้กันเองในหมู่วัยรุ่น ทำให้ได้รับความรู้ที่ไม่ตรงกับ ข้อเท็จจริง เกิดความเชื่อ และการปฏิบัติตนเองอย่างผิดพลาด ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกาตั้งครรภ์ ของวัยรุ่น พบว่า ส่วนใหญ่เกิดจากการใช้วิธีคุมกำเนิดไม่สม่ำเสมอ หรือไม่ได้ใช้วิธีการป้องกัน ขาด ความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย คิดว่าการใช้ถุงยางอนามัยขัดขวางความรู้สึทางเพศ และไม่รู้ว่ ตนเองจะมีโอกาสตั้งครรภ์เมื่อใด รวมทั้งจากอิทธิพลของสื่ออัยวายุอารมณ์ทางเพศที่ยังขาดการควบคุม อย่างจริงจังจากหน่วยงานภาครัฐ นอกจากนี้วัยรุ่นยังไม่กล้าไปขอรับบริการคุมกำเนิด เจ้าหน้าที่ผู้ ให้บริการมีทัศนคติไม่ดีต่อวัยรุ่น ในขณะที่การเข้าถึงบริการคุมกำเนิดที่มีประสิทธิภาพสำหรับวัยรุ่น นั้น ยังไม่เป็นเรื่องที่วัยรุ่นต้องไปแสวงหาเองด้วยความรู้ที่ไม่ถูกต้อง โดยอิทธิพลของสื่อันบว่าส่งผลต่อ พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นเป็นอย่างมาก ปัจจุบันโดยเฉลี่ยเด็กและเยาวชนใช้ชีวิตอยู่กับสื่อไม่น้อย กว่าวันละ ๘ ชั่วโมง โยแบ่งเป็นอินเทอร์เน็ตวันละ 3.1 ชั่วโมง ดูโทรทัศน์วันละ 5.7 ชั่วโมง ซึ่งเมื่อ เทียบกับการอ่านหนังสือเฉลี่ยวันละ 39 นาที พบว่าเด็กและเยาวชนใช้เวลาบนอินเทอร์เน็ตมากกว่า ทำ ซึ่งเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้มีจำนวนน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับเฉพาะ 40 เว็บไซต์ที่ได้รับความนิยมจากผู้ใช้ในประเทศไทย ร้อยละ 52.5 มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสม และอีกร้อยละ 17.5 มีเนื้อหาสื่อทางเพศที่เข้าข่ายลามกอนาจาร ใช้ภาษาที่หยาบคาย รวมถึงเนื้อหาที่ รุนแรง ส่วนรายการโทรทัศน์สำหรับการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้มีเวลาออกอากาศเพียงร้อย ละ 5 ของเวลาทุกสถานีรวมกัน รายการวิทยุนั้นมีสถานีวิทยุเพื่อเด็กและเยาวชนเพียงร้อยละ 1 จาก จำนวน 542 ของสถานีวิทยุทั้งหมดในประเทศไทย โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพของ สังคม ศึกษารายการละครที่ออกอากาศในช่วงเวลาครอบครัว หรือช่วง 16.00-22.00 น. ซึ่งเด็กและ สมาชิกในครอบครัวใช้เวลาร่วมกันหน้าจอทีวีมากที่สุด เป็นรายการละครถึงร้อยละ 88 ซึ่งอัดแน่นไป ด้วยความรุนแรง ทั้งประเด็นความรุนแรงทางกาย จิตใจ วัตถุสิ่งของ ประเด็นเรื่องภาพตัวแทน เช่น

⁷¹ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, "แม่วัยทัน ประเด็นเก่า...เล่าใหม่," <http://bps.ops.moph.go.th/Healthinformation/statistic55>.

อคติทางเพศ การดูถูกเหยียดหยาม ภาษาหยาบคาย ภาษาล่อแหลม และประเด็นความสัมพันธ์ทางเพศที่ไม่เหมาะสม การชมละครที่มีฉากรุนแรงทั้งทางวาจาและพฤติกรรมเรื่อย ๆ จนเป็นนิสัย ส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมเลียนแบบ และมีพฤติกรรมก้าวร้าว

ผลกระทบจากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น/วัยรุ่น

การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เป็นภาวะเสี่ยงที่สำคัญต่อสุขภาพมารดาและทารกในครรภ์ ดังนี้

1. ปัญหาด้านสุขภาพของมารดา วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ใน 5 ปีแรกของการมีประจำเดือน จะทำให้การเจริญเติบโตของร่างกายโดยเฉพาะอย่างยิ่งความสูงน้อยกว่าคนอื่น เพราะการหลังฮอร์โมนมากทำให้กระดูกปิดเร็วขึ้น อีกทั้งยังเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์สูงกว่าผู้ที่มีอายุเกิด 20 ปี เช่น โรคโลหิตจาง ความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ เจ็บครรภ์คลอดนาน และภาวะคลอดก่อนกำหนด นอกจากนี้ยังพบว่า อัตราตายของมารดาอายุ 15-19 ปี สูงกว่ามารดาที่มีอายุ 20-24 ปี ถึง 3 เท่า ปัญหาด้านสุขภาพจิตเนื่องจากการพัฒนาทางจิตใจไม่ดีพอ ขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์และประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถขบคิดและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ อีกทั้งส่วนใหญ่ไม่ได้รับการยอมรับจากพ่อ แม่ ผู้ปกครองทั้งสองฝ่าย ต้องปกปิดสังคม ห่วงเรื่องเรียน ภาระเงินทอง ทำให้ปรับตัวไม่ได้ หงุดหงิด อารมณ์เสีย โกรธง่าย และมีโอกาสคิดฆ่าตัวตายสูง โครงการสำรวจสภาพปัญหาแม่วัยรุ่น โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ.2553 ในวัยรุ่นที่มีบุตรก่อนอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์จำนวน 823 ราย พบแม่วัยรุ่นที่เคยมีความคิดฆ่าตัวตายระหว่างตั้งครรภ์หรือหลังคลอด จำนวน 1-2 ครั้ง ร้อยละ 12 รวมไปถึงอาจเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้ง เนื่องจากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ถึงร้อยละ 86.6 ส่งผลให้เกิดการทำแท้งในแม่วัยรุ่นที่มีอัตราสูงชันเรื่อย ๆ มีการลักลอบทำแท้งโดยหมอเถื่อน ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพมารดา

2. ปัญหาสุขภาพของทารกที่พบบ่อย คือ ทารกน้ำหนักน้อย ไม่แข็งแรง เสียชีวิตง่ายภายใน 1 เดือน โดยเฉพาะหากตั้งครรภ์หลังจากเริ่มมีประจำเดือนได้เพียง 2 ปีแรก ทารกคลอดจะมีน้ำหนักน้อยเป็น 2 เท่าของสตรีที่ตั้งครรภ์หลังเริ่มมีประจำเดือนครั้งแรกมากกว่า 2 ปี นอกจากนี้ยังพบว่าทารกที่เกิดจากมารดาวัยรุ่นมีการเสียชีวิตมากกว่าเช่นกัน

3. ผลกระทบด้านการศึกษาและเศรษฐกิจของแม่วัยรุ่น โครงการสำรวจสภาพปัญหาแม่วัยรุ่น พบว่าแม่วัยรุ่นส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาไม่สูงมาก ประกอบกับยังมีอายุน้อย จึงมีศักยภาพในการทำงานให้ก่อเป็นรายได้น้อย ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2,501-5,000 บาท รองลงมาคือ 501-2,500 บาท (ร้อยละ 33.3 และ 31.6) ซึ่งนับเป็นรายได้ที่ไม่เพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัวและยากลำบากในการดำรงชีวิตในยุคปัจจุบัน⁷²

⁷² สำนักอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2-6.

แผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม

จากสถานการณ์ของปัญหาลูกและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมได้มีหลายหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชน ได้มีการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหานี้อย่างต่อเนื่องเนื่องจากปัญหาลูก และเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม ตัวแม่วัยเยาว์และลูกยังมีสภาพเป็นเด็กที่ต้องให้ความดูแลช่วยเหลือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในฐานะเจ้าภาพหลักในการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม และคณะทำงาน ชุดดังกล่าวได้จัดทำยุทธศาสตร์เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันของภาคีเครือข่าย โดยมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมในระดับชาติ ระดับจังหวัดและระดับชุมชน
2. เพื่อบูรณาการความร่วมมือภาคีกับเครือข่ายในการช่วยเหลือบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม แม่วัยเยาว์ บุตรและครอบครัว ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข
3. เพื่อเป็นแนวทางการสร้างและพัฒนาระบบการช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อมและแม่วัยเยาว์ ให้มีรูปแบบที่เป็นเอกภาพชัดเจน โดยความร่วมมือของภาคีเครือข่าย
4. เพื่อเป็นแนวทางในการรณรงค์ร่วมกับภาคีเครือข่ายให้สังคมเกิดความตระหนักและร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม

เป้าหมายของแผน

1. เด็กและเยาวชนมีความรู้และทักษะในการจัดการกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศได้ ไม่นำไปสู่การตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม
2. เด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม และแม่วัยเยาว์ ได้รับการช่วยเหลือบำบัดฟื้นฟู มีทักษะชีวิต ไม่กลับไปตั้งครรภ์ไม่พร้อมซ้ำ และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข
3. มีการช่วยเหลือให้แม่วัยเยาว์สามารถให้การเลี้ยงดูบุตรของตนได้อย่างเหมาะสม และในกรณีที่ไม่สามารถเลี้ยงดูบุตรได้ บุตรของแม่วัยเยาว์จะได้รับการดูแลทางเลือกอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการเลี้ยงดูในรูปแบบครอบครัวอุปถัมภ์และครอบครัวบุญธรรม
4. ครอบครัว สังคม ชุมชน ของเด็ก มีความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมและช่วยเหลือแม่วัยเยาว์

5. มีกลไกรับผิดชอบดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับชุมชน

6. มีตัวแบบการปฏิบัติงานด้านการช่วยเหลือ บำบัดฟื้นฟู เมื่อพบเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม และแม่วัยเยาว์ ที่เป็นบทบาทร่วมของภาคีเครือข่าย

7. มีกลไกระดับปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หรือผู้ปฏิบัติงานด้านเด็ก เข้ามาดูแลให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม และแม่วัยเยาว์ เป็นรายบุคคล

8. พัฒนาบุคลากรด้านเด็กให้มีความรู้ ศักยภาพ และสามารถบูรณาการการปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม และแม่วัยเยาว์ร่วมกัน

9. ภาคเครือข่ายมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมในทุกระดับ

กลุ่มเป้าหมายแผน

1. กลุ่มเป้าหมายทั่วไป คือ เด็กและเยาวชนอายุไม่เกิน 20 ปี
2. กลุ่มเสี่ยง
 - (1) เด็กและเยาวชนในโรงเรียน ซึ่งศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้น
 - (2) เด็กและเยาวชนในชุมชนแออัด
 - (3) เด็กและเยาวชนที่พักอยู่ในหอพัก โดยเฉพาะหอพักที่ไม่ได้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. หอพัก พ.ศ. 2507
 - (4) เด็กและเยาวชนที่ทำงานในโรงงาน
 - (5) เด็กเร่ร่อน

นิยามปฏิบัติการ

1. เด็ก คือ บุคคลที่มีอายุน้อยกว่า 18 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส (ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546)
2. เยาวชน คือ บุคคลซึ่งอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ถึง 25 ปีบริบูรณ์ (ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550)
3. เด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม หมายถึง เด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อมในขณะมีอายุไม่ถึง 20 ปีบริบูรณ์ (ตามร่างข้อเสนอแนะมาตรการการพัฒนาคุณภาพชีวิตและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่ได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต และกลุ่มเป้าหมายเฉพาะในคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ)

4. แม่วัยเยาว์ หมายถึง เด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม มีการคลอดบุตร แต่ขาดความพร้อมในการเลี้ยงดูบุตร เช่น ขาดทักษะในการเลี้ยงดูบุตร ขาดความรับผิดชอบ ขาดรายได้ หรือขาดผู้ช่วยเหลือในการเลี้ยงดูบุตร

5. กลุ่มผู้นำทางความคิด หมายถึง บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ให้บริการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา ครู ผู้ให้คำปรึกษา/แนะนำ/แนะแนว ผู้ดูแล เจ้าหน้าที่คุ้มครอง ผู้ทำงานเกี่ยวกับวัยรุ่น เพื่อน บุคคลที่วัยรุ่นชื่นชม สื่อมวลชน ผู้นำทางสังคม ระดับประเทศ และชุมชน⁷³

ตามนโยบายการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 6 ด้านได้แก่ การป้องกัน การช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู การส่งเสริมบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน การขจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ การผลักดันนโยบาย และการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามผล โดยใช้กลไกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2556 โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ประกอบด้วยมาตรการการปฏิบัติดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกัน ประกอบด้วย มาตรการดังนี้
 - 1.1 ให้ความรู้และสร้างความตระหนักเพื่อป้องกันปัญหา
 - 1.2 ด้านการส่งเสริมบทบาทครอบครัว
 - 1.3 ด้านการศึกษา มีหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาเพศศึกษาที่เหมาะสม
 - 1.4 ประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
2. ยุทธศาสตร์ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู ประกอบด้วย มาตรการดังนี้
 - 2.1 ช่วยเหลือเมื่อเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม
 - 2.2 การช่วยเหลือระหว่างการตั้งครรภ์
 - 2.3 ช่วยเหลือเมื่อคลอดบุตรแล้ว และป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำ
 - 2.4 ด้านการศึกษาและการมีงานทำหลังคลอดบุตรแล้ว
 - 2.5 ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อผู้ทำให้ผู้หญิงท้องไม่พร้อม
3. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้ แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย มาตรการดังนี้
 - 3.1 เสริมบทบาทและองค์ความรู้แก่ครอบครัว

⁷³ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, "การมอบนโยบายในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม,"

- 3.2 เสริมบทบาทและองค์ความรู้แก่ชุมชน สังคม
- 3.3 เสริมบทบาทและองค์ความรู้แก่ภาคีเครือข่าย
- 3.4 เสริมศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านเด็ก
4. ยุทธศาสตร์การจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ ประกอบด้วย มาตรการดังนี้
 - 4.1 ตรวจสอบ ควบคุมสื่อที่ไม่เหมาะสม
 - 4.2 ส่งเสริมสถาบันด้านสื่อสารมวลชนให้มีการผลิตสื่อด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม
 - 4.3 ทางกฎหมายและการควบคุมสื่อจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. ยุทธศาสตร์ด้านการผลักดันนโยบาย ประกอบด้วย มาตรการดังนี้
 - 5.1 พัฒนากลไกการขับเคลื่อนในระดับชาติ ระดับจังหวัด และท้องถิ่น
 - 5.2 ประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
6. ยุทธศาสตร์การสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงาน และการติดตามผล ประกอบด้วย มาตรการดังนี้
 - 6.1 ด้านการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา
 - 6.2 พัฒนาระบบงาน จัดองค์ความรู้ และวิจัยเพื่อการพัฒนา
 - 6.3 ติดตามผล⁷⁴

โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจังหวัดในภาคกลาง (หน่วยงานบางแห่งถือเป็นส่วนหนึ่งของภาคตะวันตก) มีขนาดพื้นที่เล็กที่สุดของประเทศ คือประมาณ 416.7 ตารางกิโลเมตร อาณาเขตจังหวัดสมุทรสงครามมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสมุทรสาคร โดยมีลำคลองดอนมะโนรา และรางหัวต่าลิ่งในเขตท้องที่อำเภอบางคนที และอำเภอเมืองสมุทรสาคร เป็นแนวแบ่งเขต ทิศใต้ติดทะเลอ่าวไทย ตรงปากแม่น้ำแม่กลอง และจังหวัดเพชรบุรี ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสาคร ที่คลองพรมแดนท้องที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร ทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดราชบุรี โดยมีลำคลองวัดประดู่ เป็นแนวแบ่งเขตในท้องที่อำเภออัมพวา เขตการปกครอง แบ่งออกเป็น 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรสงครามมีประชากรประมาณ 76,162 คน อำเภออัมพวามีประชากรประมาณ 49,076 คน และอำเภอบางคนที มีประชากร

⁷⁴ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (สาขาสมุทรสงคราม).

ประมาณ 28,691 คน⁷⁵ โรงเรียนรัฐบาลที่จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม มีจำนวน 9 โรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนศรัทธาสมุทร มีจำนวนผู้บริหารและครุรวม 117 คน โรงเรียนถาวรานุกุล มีจำนวนผู้บริหารและครุรวม 95 คน และโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย มีจำนวนผู้บริหารและครุรวม 77 คน โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนท้ายหาด มีจำนวนผู้บริหารและครุรวม 35 คน และโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสกลวิสิทธิ์ มีจำนวนผู้บริหารและครุรวม 15 คน โรงเรียนเมธีชุมหะวัดวิทยาลัย มีจำนวนผู้บริหารและครุรวม 13 คน โรงเรียนวิกบางกะพ้อม มีจำนวนผู้บริหารและครุรวม 12 คน โรงเรียนเทพสุวรรณชาญวิทยา มีจำนวนผู้บริหารและครุรวม 14 คน และโรงเรียนวัดแก้วเจริญอำนวยการวิทย มีจำนวนผู้บริหารและครุรวม 11 คน⁷⁶

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ณัชชัญญา ปัทมทัตตานนท์ ได้ศึกษา การจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานี พบว่า การจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานีด้านการจัดการความเสี่ยงด้านกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหาร การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษามีความสอดคล้อง การดำเนินงานตรงกับที่กำหนดไว้ ติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง การวัดผลการดำเนินงานมีตัวชี้วัดผลงานที่ครอบคลุมและตรงประเด็นที่ต้องการวัด การเปลี่ยนแปลงนโยบายของกระทรวงทำให้เกิดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน และมีการปรับปรุงการดำเนินงานที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์⁷⁷

⁷⁵ จังหวัดสมุทรสงคราม, "ข้อมูลจังหวัดสมุทรสงคราม ปี 2556,"

<https://docs.google.com> เจริญ เจษฎาวัลย์.

⁷⁶ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต10, **โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสงคราม**, เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://www.sesa10.go.th>

⁷⁷ ณัชชัญญา ปัทมทัตตานนท์, "การจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานี" (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2553), 76.

เชียรรัตน์ ไชยโรจน์ ได้ศึกษา แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหาร รองผู้อำนวยการและบุคลากรผู้ดูแลรับผิดชอบงานเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนให้ความสำคัญกับการระบุความเสี่ยงเป็นอันดับแรกเพราะการระบุความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานร่วมกันในการระบุความเสี่ยง ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/กิจกรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ทราบถึงเหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน และจะได้เป็นข้อมูลสำคัญในการประเมินความเสี่ยงที่เกิดขึ้น การร่วมกันวิเคราะห์ความเสี่ยง และจะได้เป็นข้อมูลสำคัญในการประเมินความเสี่ยงที่เกิดขึ้น การร่วมกันวิเคราะห์ความเสี่ยง การจัดการกับความเสี่ยงนั้น ๆ และนำไปสู่แนวทางการกำกับและควบคุมความเสี่ยงในที่สุด⁷⁸

วรกานต์ คนอยู่ ได้ศึกษา การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นระดับประถมศึกษาที่สอนศิลปะชั้น ในเขตภาคเหนือตอนล่าง พบว่า สภาพการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอนแบบศิลปะชั้นในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยรวมแต่ละด้านมีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านกลยุทธ์ และด้านการเงิน ค่าเฉลี่ยเท่ากันรองลงมาด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบและด้านการดำเนินงาน⁷⁹

ขวัญญานันท์ แก้วนุชธนาวัชร ได้ศึกษา การบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า การบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ ด้านบุคคล ด้าน

⁷⁸ เชียรรัตน์ ไชยโรจน์, "แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557), 284.

⁷⁹ วรกานต์ คนอยู่, "การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ระดับประถมศึกษาที่สอนศิลปะชั้น ในเขตภาคเหนือตอนล่าง," *Veridian-Journal* 8, no. 1 (มกราคม-เมษายน 2558): 1320.

ปัจจัยภายนอก ด้านการเงิน ด้านการดำเนินงาน ด้านกลยุทธ์ และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ⁸⁰

ศิริรัตน์ พิมณาคุณ ได้ศึกษา การบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการบริหาร ทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา และด้านกิจการนักเรียน ด้านที่มีเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและด้านงาน อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม⁸¹

ช่อผกา จันประดับ ได้ศึกษา ผลการใช้กิจกรรมพัฒนาตนเองเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนหญิงช่วงชั้นที่ 3 พบว่า เมื่อนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ประกอบด้วย ด้านการไม่อยู่ตาม ลำพังกับเพื่อนต่างเพศในที่ลับตาสองต่อสอง ด้านการไม่เปิดรับสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ด้านการไม่ ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และเสพยาเสพติด ด้านการหลีกเลี่ยงคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง การใช้ กิจกรรมพัฒนาตนเองเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ สามารถพัฒนาพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนได้ดีขึ้น พร้อมให้ข้อเสนอแนะกับสถานศึกษาในการนำกิจกรรมไปใช้ว่าควรมีการ ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุขที่มีความรู้ในเรื่องเพศศึกษาร่วมกิจกรรมด้วย เพื่อให้ นักเรียนได้รับความรู้จากจากผู้มีประสบการณ์การทำงานในเรื่องเพศศึกษาโดยตรง ส่วนขั้นตอนการ นำเข้าสู่กิจกรรม ควรนำเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันมาชักนำนักเรียนให้เกิดการติดตาม เพื่อนำไปสู่ขั้นกิจกรรม และจากการวิจัยพบว่านักเรียนให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว เช่น การเตือนตนเองเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ว่า หากประพฤติตนทางเพศไม่เหมาะสมจะทำให้พ่อแม่เสียใจ ดังนั้นทางโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วย⁸²

⁸⁰ ขวัญญูนันท์ แก้วนุชธนาวุชร, "การบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานของโรงเรียน มัธยมศึกษา ในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17" (งานนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย บูรพา, 2559), 58.

⁸¹ ศิริรัตน์ พิมณาคุณ, "การบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30," วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย 6, no. 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2559): 31.

⁸² ช่อผกา จันประดับ, "ผลการใช้กิจกรรมพัฒนาตนเองเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ ของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550), 42-54.

รางวัล สุชี ได้ศึกษา ปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กรณีศึกษาจังหวัดนครปฐม พบว่า 1) เพศต่างกันมีปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่ต่างกันโดยเพศชายมีปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าเพศหญิง 2) อายุที่แตกต่างกันมีปัจจัยเสี่ยงของการมีเพศสัมพันธ์ที่ต่างกันโดยกลุ่มช่วงอายุ 17-18 ปี มีปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ เนื่องจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษากลุ่มนี้เป็นวัยรุ่นที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ ที่คิดว่าการดื่มสุราหรือของมีเงินมา การไปเที่ยวสถานเริงรมย์ต่าง ๆ สามารถที่จะไปได้โดยไม่ต้องขออนุญาตผู้ปกครอง คิดว่าตัวเองโตแล้วสามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้ 3) ระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่ากลุ่มอื่น 4) รายได้ที่ได้จากครอบครัวต่างกันมีปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์แตกต่างกัน โดยนักเรียนที่ได้รับรายได้จากครอบครัว 201-300 บาท มีปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับรายได้น้อยกว่า 201-300 บาท 5) สถานภาพทางครอบครัวที่ต่างกัน มีปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนไม่แตกต่างกัน เพราะเวลานักเรียนวัยนี้จะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อน 6) การพักอาศัยที่ต่างกันมีปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่ต่างกัน โดยนักเรียนกลุ่มที่อาศัยอยู่กับบิดามารดามีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์น้อยกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่กับบิดามารดาเพียงผู้เดียว 7) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์แตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยกว่า 2.00 มีปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด⁸³

สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ศึกษา บทบาทของครอบครัวกับการป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่นไทย พบว่า ครอบครัวยังคงมีบทบาทสำคัญในการป้องกันการตั้งครรภ์ของบุตรหลาน ประมาณครึ่งหนึ่งของครอบครัวที่ศึกษา ยอมรับได้กับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของบุตรหลาน ซึ่งแสดงถึงการยอมรับกระแสโลกาภิวัตน์ที่กระทบต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นไทย ที่เปิดโอกาสให้มีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร โดยพบว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นมากกว่าด้านอื่น ๆ ส่วนปัจจัยด้านการสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว มีความสำคัญเช่นกัน เช่น การเปิดโอกาสให้พูดคุยกันอย่างตรงไปตรงมาในครอบครัว ก่อให้เกิดความไว้วางใจและกล้าที่จะเปิดเผยปัญหากับคนในครอบครัว ทุกเรื่อง รวมทั้งเรื่องความรักของวัยรุ่น การที่วัยรุ่นตระหนักถึงโทษของการไม่เชื่อฟังพ่อแม่หรือผู้ปกครอง เป็นการป้องปรามมิให้วัยรุ่นหญิงทำผิดในทุกเรื่องรวมทั้งเรื่องเพศ ส่วนบทบาทของการอบรมสั่งสอน พบปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ คือ การสั่งสอนให้วัยรุ่นกล้าปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์

⁸³ รางวัล สุชี, "ปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กรณีศึกษาจังหวัดนครปฐม" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2551), 103-07.

ที่ไม่เหมาะสม เป็นการชี้แนะทางออกให้แก่วัยรุ่น และการใช้ไหวพริบปฏิภาณในการเอาตัวรอดจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่พร้อม และยังมีเสียงต่อการติดต่อจากเพศสัมพันธ์อีกด้วย⁸⁴

สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ศึกษา กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร พบว่า รัฐบาลควรณรงค์ให้ประชาชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนเข้าใจเพศศึกษาอย่างถูกต้องโดยการกำหนดนโยบายให้โรงเรียนและครอบครัวปรับปรุงบทบาทการอบรมและปลูกฝังเรื่องเพศกับเด็กและเยาวชน โดยเน้นการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน การสรรหาผู้สอน ควรเป็นผู้ที่มีความรู้หรือได้รับการอบรมให้มีความรู้เรื่องเพศอย่างดี ซึ่งจะช่วยให้วัยรุ่นหญิงชายได้มีความรู้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ รู้จักการป้องกันและหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ในช่วงที่เหมาะสม⁸⁵

สุภาชัย สาระจรัส ได้ศึกษา การตั้งครรภ์ของเด็กหญิงวัยเยาว์ พบว่า สาเหตุเกิดจากที่เด็กวัยเยาว์ขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษา และเข้าใจว่าเพศสัมพันธ์ในวัยเด็กไม่สามารถทำให้ตนตั้งครรภ์ได้ จึงขาดการรับรู้วิธีคุมกำเนิดและไม่รับรู้สัญญาณการตั้งครรภ์จากการเปลี่ยนแปลงทางกาย ส่วนมากรับรู้จากภาวะลูกดิ้นและการตรวจปัสสาวะเพื่อทดสอบการตั้งครรภ์ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังไม่สื่อสารปัญหาเรื่องเพศกับผู้ปกครองหรือครูเพราะรู้สึกอายที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมตามวัยของเด็กไทย และหญิงวัยเยาว์ที่ตั้งครรภ์เกิดความรู้สึกสับสนใจเรื่องการยอมรับการตั้งครรภ์ วิตกกังวลเรื่องการปฏิบัติตน แต่เมื่อผู้ปกครองส่งเสริมให้ใช้ชีวิตคู่เปิดเผยโดยไม่ต้องจะทะเบียนสมรส จึงยอมรับการตั้งครรภ์และรับรู้การมีตัวตนของทารก ด้านเศรษฐกิจ เด็กวัยเยาว์ทุกรายได้รับการเลี้ยงดูจากผู้ปกครองหรือสามี ด้านการศึกษาเด็กหญิงวัยเยาว์ทุกรายต้องพักการเรียนหรือลาออก แต่หลังคลอดได้รับความช่วยเหลือให้เข้าเรียนต่อ ยกเว้นรายที่ต้องเลี้ยงลูกด้วยตนเอง ด้านสุขภาพ ส่วนใหญ่ วิตกกังวลด้านความปลอดภัยของลูกและการคลอด ส่วนในเรื่องของแนวทางช่วยเหลือเด็กเยาว์วัยด้านการป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ควรให้ความรู้ผู้ปกครองและครูให้มีทักษะการสังเกต การประเมินการเปลี่ยนแปลงของเด็กจากวัยเด็กสู่วัยรุ่นตอนต้น และสามารถถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาแก่เด็กอย่างมีประสิทธิภาพ⁸⁶

⁸⁴ สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, "งานวิจัยด้านการรับมือความเปลี่ยนแปลงทางสังคม (แม่วัยใส) ปีงบประมาณ พ.ศ.2553," <http://www.m-society.go.th>.

⁸⁵ เรื่องเดียวกัน.

⁸⁶ สุภาชัย สาระจรัส, "การตั้งครรภ์ของเด็กหญิงวัยเยาว์" (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553), บทคัดย่อ.

อรนุช เอี่ยมสุชา ได้ศึกษา การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นหญิงในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม พบว่า การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ โดยการหลีกเลี่ยงการสัมผัสในเชิงชู้สาว การหลีกเลี่ยงการใช้สารเสพติดและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การหลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานที่เสี่ยงกับเพศตรงข้าม การหลีกเลี่ยงการแต่งกายและการแสดงกิริยาท่าทางที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การรู้จักรับสื่อที่กระตุ้นทางเพศ นักเรียนเห็นความสำคัญต่อการปฏิบัติดังกล่าวว่าเป็นผลดีต่อตนเองเป็นอย่างมาก สามารถทำให้นักเรียนวัยรุ่นหญิงเรียนจบและทำตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ได้⁸⁷

ศิริวรรณ กำแพงพันธ์ และคณะ ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตวิทยาสังคมที่มีความเกี่ยวข้องกับการตั้งครรภ์ของหญิงวัยรุ่นที่มาฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลศิริราช พบว่า กลุ่มที่ทำการศึกษามีอายุเฉลี่ย 17 ปี ปัจจัยสังคม ด้านอาชีพของครอบครัวมีความไม่มั่นคง มีการศึกษาและรายได้น้อย และสถานภาพสมรสของผู้ปกครองหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ การมีประวัติมารดาหรือญาติตั้งครรภ์ในวัยรุ่น การมีเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง การใช้สารเสพติด มีความเกี่ยวข้องกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น จึงควรนำปัจจัยดังกล่าวมาศึกษาอย่างเป็นระบบและนำมาใช้วางแผน เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นต่อไปในอนาคต⁸⁸

บรรจง พลไชย ได้ศึกษา พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากนักเรียนได้รับความดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา ได้รับความรักความอบอุ่นจากบิดามารดา เมื่อมีปัญหาในเรื่องทั่ว ๆ ไป และปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ บิดามารดาก็ให้คำแนะนำ คำปรึกษาที่ดี รวมทั้งนักเรียนได้รับคำแนะนำคำปรึกษาที่ดีและถูกต้องจากครูประจำชั้น ครูแนะแนว และครูอนามัยโรงเรียน จากผลการวิจัยนี้เสนอแนะให้สถานบริการสาธารณสุขและโรงเรียน ควรจัดตั้งคลินิกวัยรุ่น เพื่อให้คำปรึกษาแก่วัยรุ่นที่มีปัญหาด้านสุขภาพกาย จิต และสังคม ควรมีการอบิธา

⁸⁷ ออรนุช เอี่ยมสุชา, "การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นหญิง ในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554), 95-56.

⁸⁸ ศิริวรรณ กำแพงพันธ์, "ปัจจัยทางจิตวิทยาสังคมที่มีความเกี่ยวข้องกับการตั้งครรภ์ของหญิงวัยรุ่นที่มาฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลศิริราช," สมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 56, no. 3 (กรกฎาคม-พฤศจิกายน 2554): 255.

มารดา ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ในการให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องเพศ และควรมีการสอดแทรก หรือบูรณาการวิชาเพศศึกษาในรายวิชาอื่น ๆ เพิ่มขึ้น⁸⁹

ศิริพร จิรวัดน์กุล และคณะ ได้ศึกษา แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น(แม่วัยใส) พบว่า การห้ามวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี ไม่ให้มีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก เพราะการรับรู้ของเด็กเองที่เห็นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นเรื่องธรรมดาที่ไม่ใช่ความผิด เพียงแต่ผู้ใหญ่ไม่ชอบ การลักลอบมีเพศสัมพันธ์ยังเป็นความท้าทายประกอบกับมีสิ่งกระตุ้นยั่วจากสื่อต่าง ๆ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสิ่งเสพติดที่มีอยู่ทั่วไปรอบ ๆ ตัวเด็ก ดังนั้นเด็กวัยรุ่นหญิงทุกคน ไม่ว่าจะเป็น “เด็กเที่ยว” หรือ “เด็กเรียน” ต่างเป็นกลุ่มเสี่ยงในระดับที่ไม่แตกต่างกัน แต่มีเงื่อนไขต่างกัน คือ เด็กเที่ยวมีโอกาสอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่า แต่ก็มีวิธีหลบเลี่ยงเมื่อต้องการจะหลบ ส่วนเด็กเรียน ในภาวะปกติ โอกาสที่จะเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงน้อยกว่า แต่มีโอกาสถูกหลอก และวิธีหลบเลี่ยงน้อยกว่า⁹⁰

ศิริวรรณ กำแพงพันธ์ และคณะ ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมกับการตั้งครรภ์ของหญิงวัยรุ่นที่มาฝากครรภ์ในโรงพยาบาลศิริราช พบว่า กลุ่มหญิงวัยรุ่นที่มาฝากครรภ์มีอายุเฉลี่ย 17 ปี ส่วนใหญ่ศึกษาชั้นสูงสุดระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีบิดามารดาเป็นผู้ปกครองหลักและได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยน้อย ผู้ปกครองมีอาชีพไม่มั่นคง มีการศึกษาและรายได้น้อย สถานภาพสมรสของบิดามารดาคือหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ มีมารดาและญาติที่เคยตั้งครรภ์ขณะเป็นวัยรุ่น กลุ่มเพื่อนมีพฤติกรรมเสี่ยงมากและใช้สารเสพติด⁹¹

สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ศึกษา แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น (แม่วัยใส) พบว่า แม่วัยใสอายุน้อยที่สุด 12 ปี แม่วัยใสที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุน้อยที่สุด 11 ปี การป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะทำให้วัยรุ่นหญิงชะลอการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกให้ช้าลง ข้อค้นพบจากงานวิจัยชี้ว่า การห้ามวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี ไม่ให้มีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก สาเหตุเพราะการรับรู้ของเด็กเองที่เห็นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นเรื่องธรรมดาไม่ใช่ความผิด เพียงแต่

⁸⁹ บรรจง พลไชย, "พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม," ศูนย์การศึกษาแพทยศาสตร์คลินิก โรงพยาบาลพระปกเกล้า 28, no. 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2554): 236.

⁹⁰ ศิริพร จิรวัดน์กุล และคณะ, "การศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น (แม่วัยใส)" (รายงานการวิจัย ศูนย์ประสานงานองค์การอนามัยโลกด้านการศึกษาวิจัยและฝึกอบรมด้านเพศภาวะและสุขภาพสตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2554).

⁹¹ ศิริวรรณ กำแพงพันธ์, 255.

ผู้ใหญ่ไม่ชอบ การลักลอบมีเพศสัมพันธ์ยังคงเป็นความท้าทาย ดังนั้น เด็กวัยรุ่นหญิงทุกคนไม่ว่าจะเป็น เด็กเที่ยวหรือเด็กเรียนต่างเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ไม่พร้อมเหมือนกัน⁹²

ศนิกาพร บุญชู ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งทางจิตใจของวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนาในจังหวัดนครปฐม พบว่า หญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนาส่วนใหญ่มีสถานภาพการศึกษา ก่อนตั้งครรภ์จบการศึกษาแล้ว ร้อยละ 58.2 และกำลังศึกษาร้อยละ 41.8 ส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 32.4 และกำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 26.4 ระบบการศึกษามีส่วนในการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ผ่านการเรียนการสอนในโรงเรียน ทำให้มีการหล่อหลอมทางด้านสังคม ก่อให้เกิดองค์ความรู้จากหนังสือ และสื่อเอกสารต่าง ๆ ได้ง่ายกว่า ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ทำให้สามารถรับรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่การเป็นมารดาที่ดีจากระบบการศึกษา การที่หญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา ส่วนใหญ่เป็นหญิงวัยรุ่นที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป เป็นวัยรุ่นที่สามารถเข้าใจบทบาทการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตนเองได้มากขึ้น มีอารมณ์มั่นคงมากขึ้น มีเหตุมีผลมากขึ้น ทำให้สนใจดูแลตนเองได้มากกว่า หญิงวัยรุ่นอายุน้อยที่มีอายุต่ำกว่า 16 ปี⁹³

เนตรชนก แก้วจันทา ได้ศึกษา ภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่นตั้งครรภ์ ปัจจัย ผลกระทบ และการป้องกัน พบว่า ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรหรือการตั้งครรภ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่นในสังคมไทย โอกาสที่วัยรุ่นชายยังสามารถเล่าเรียนศึกษาต่อมีมากกว่าวัยรุ่นหญิง แต่วัยรุ่นหญิงต้องอึดทน หลังคลอดต้องรับบทบาทเลี้ยงดูบุตร ทำให้โอกาสที่จะศึกษาต่อเหมือนฝ่ายชายมีน้อย โดยสังคมจะมองว่าผู้ชายผู้ชายต้องเป็นหัวหน้าครอบครัวจึงให้เขาได้เรียนสูง ๆ เพราะในอนาคตเขาจะต้องมีงานดี ๆ ทำ มีเงินมาเลี้ยงดูครอบครัว ส่วนผู้หญิงเมื่อตั้งครรภ์ต้องออกจากโรงเรียนมาดูแลลูก ดูแลสามี ในขณะที่เดียวกันสังคมจะมองและประณามการกระทำของผู้หญิงรุนแรงมากกว่าผู้ชาย โดยสังคมจะมองว่าเป็นหญิงใจแตก ผู้หญิงไม่ดี ไม่รักนวลสงวนตัว ใจง่าย⁹⁴

ศรัณยู เรือนจันทร์ ได้ศึกษา สถานการณ์พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในพื้นที่พัฒนาต้นแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า เหตุปัจจัย

⁹² สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, "งานวิจัยด้านการรับมือความเปลี่ยนแปลงทางสังคม (แม่วัยใส) ปีงบประมาณ พ.ศ.2554," http://www.m-society.go.th/article_attach/12781/17029.pdf.

⁹³ ศนิกาพร บุญชู, "ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งทางจิตใจของวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนาในจังหวัดนครปฐม" (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555), 117.

⁹⁴ เนตรชนก แก้วจันทา, "ภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่นตั้งครรภ์ ปัจจัย ผลกระทบ และการป้องกัน," วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ 35, no. 1 (มกราคม-มีนาคม 2555): 84.

ที่เกี่ยวข้องกับการตั้งครรถ์ไม่พร้อม ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้วัยรุ่นศึกษาค้นคว้านอกเวลา เรียนเป็นช่องทางหนึ่งของการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศได้ง่ายขึ้น การสอนเพศศึกษามุ่งเน้นทฤษฎี แต่ขาดการเชื่อมโยงรอบด้าน การยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ถือเป็นประสบการณ์ชีวิต สำหรับทัศนคติของกลุ่มแกนนำผู้ปกครอง พบว่า การตั้งครรถ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นเกิดจากการใช้ชีวิตโดยให้คุณค่าของเพื่อน มากกว่าตนเอง การบริโภคสื่อเกินความจำเป็น การขาดปฏิสัมพันธ์ภายในครอบครัว และการขาดตัวแบบที่เอื้อต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมของชุมชน โดยแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่สำคัญคือ การพัฒนาครอบครัวให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะการให้คำปรึกษา การปรับตัว วิธีการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน และการจัดกิจกรรมโดยความร่วมมือของชุมชนและองค์กรในพื้นที่⁹⁵

ปริญญา เอี่ยมสำออง และคณะ ได้ศึกษา ปัจจัยเสี่ยงต่อการตั้งครรถ์ซ้ำที่ไม่ตั้งใจของวัยรุ่น พบว่า จากการศึกษากลุ่มวัยรุ่นที่ตั้งครรถ์ครั้งแรกพบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งครรถ์ในวัยรุ่น มีหลายระดับ ปัจจัยเสี่ยงส่วนบุคคล ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ วัยรุ่นมีความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรถ์และการฝากครรถ์ต่ำ วัยรุ่นขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษา การคุมกำเนิด และการวางแผนครอบครัวที่ถูกต้อง⁹⁶

มาลีวัล เลิศสาครศิริ ได้ศึกษา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งครรถ์ไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่น ตามการรับรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ พบว่า สาเหตุสำคัญ คือ 1) พฤติกรรมของเด็กเอง ได้แก่ การขาดความรู้เรื่องการคุมกำเนิด ความอยากรู้อยากลอง การขาดความรู้ที่สำนึกถึงความมีคุณค่าในตนเอง 2) ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สภาพครอบครัวแตกแยก ปัญหาด้านเศรษฐกิจในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม การถูกล่วงละเมิดจากบุคคลในครอบครัว 3) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ ความเสื่อมของสภาพแวดล้อมในชุมชน อิทธิพลจากเพื่อนที่มีค่านิยมผิด ๆ อิทธิพลของสื่อที่ไม่เหมาะสม⁹⁷

ปวิณภัทร นิธิตันติวัฒน์ และ ขวัญใจ เพทหายประกายเพชร ได้ศึกษา การตั้งครรถ์ไม่พึงประสงค์และการทำแท้งกับแนวทางป้องกันสำหรับวัยรุ่น พบว่าการป้องกันการตั้งครรถ์ไม่พึงประสงค์

⁹⁵ ศรีณยู เรือนจันทร์, "สถานการณ์พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในพื้นที่พัฒนาต้นแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรถ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น จังหวัดอุดรธานี," วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 6, no. 1 (มกราคม-มีนาคม 2556): 101.

⁹⁶ ปริญญา เอี่ยมสำออง และคณะ, "ปัจจัยเสี่ยงต่อการตั้งครรถ์ซ้ำที่ไม่ตั้งใจของวัยรุ่น," วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา 8, no. 1 (มกราคม-มิถุนายน 2556): 57.

⁹⁷ มาลีวัล เลิศสาครศิริ, "ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งครรถ์ไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่นตามการรับรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์," วารสารพยาบาลทหารบก 15, no. 1 (มกราคม-เมษายน 2557): 97.

และการทำแท้งในปัจจุบันยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ ถึงแม้จะมีการรณรงค์ทุก ๆ ทาง แต่จำนวนการตั้งครรภ์และทำแท้งยังไม่ลดลงหรือลดลงอย่างช้า ๆ อาจจะเป็นเนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการรับวัฒนธรรมจากต่างประเทศหรือสื่อสังคมออนไลน์ที่มีแต่สิ่งยั่วยุมากมายให้เรียนรู้และเลียนแบบในสิ่งที่ผิดๆ ยิ่งถ้าวัยรุ่นขนาดความรู้ และขาดสติในการเสพ สื่อก็จะทำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรจนทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวขึ้น⁹⁸

งานวิจัยในต่างประเทศ

อาร์เธอ (Arthur) และคณะ ได้ศึกษา ประสบการณ์ของคุณแม่วัยใส พบว่า ปัจจัยภายนอกด้านเศรษฐกิจและสังคมเมื่อมีการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเกิดขึ้นแล้วมักมีผลกระทบต่อเนื่องไปถึงการศึกษาเล่าเรียน ต้องออกจากโรงเรียน ทำให้ด้อยโอกาสในการเลือกหางานทำ เป็นอุปสรรคต่อการหาเลี้ยงชีพของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ไม่มีอาชีพ ขาดรายได้หรือต้องทำงานที่มีรายได้ต่ำ ทำให้เศรษฐกิจของครอบครัวและส่วนรวมไม่ดี โดยทั่วไปแล้วหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นมักจะถูกทอดทิ้งจากสังคม กลุ่มเพื่อน เนื่องจากการตั้งครรภ์เป็นเสมือนความรับผิดชอบของผู้ใหญ่ ซึ่งกลุ่มเพื่อนวัยเดียวกันอาจจะไม่เข้าใจ ประกอบกับการไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัว บิดามารดาทั้งของตนเองและของคู่ครอง ทำให้หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นรู้สึกเหมือนถูกทอดทิ้ง ว่าเหว่ โดดเดี่ยว และไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม⁹⁹

เดซีเรย์ (Desirae) และ คาเรน (Karen) ได้ศึกษา การตั้งครรภ์ของวัยรุ่นในประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า ร้อยละ 19 ของหญิงตั้งครรภ์มีอายุระหว่าง 15-19 ปี และประมาณ 12,000 คนอายุน้อยกว่า 15 ปี และพบร้อยละ 25 ของวัยรุ่นที่คลอดลูกคนแรก ภายหลังจากนั้น 1 ปี จะคลอดลูกคนที่ 2¹⁰⁰

⁹⁸ ปวีณภัทร นิธิตันติวัฒน์ และ ขวัญใจ เพทายประกายเพชร, "การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการตั้งครรภ์: แนวทางป้องกันสำหรับวัยรุ่น," วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ 32, no. 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2559): 139.

⁹⁹ A. Arthur and others, "Teenage Mother' Experiences of Maternity Service: A Qualitative Study," *British Journal of Midwifery* 15, no. 11 (2007): 672-77.

¹⁰⁰ Desirae M and Karen H., "Adolescent Pregnancy in America: Cause and Responses," *The journal for vocational special needs education* 30, no. 1 (2007): 4-12.

เบธ (Beth) ได้ศึกษา การป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พบว่า ในปี 1999 สถิติการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์มีถึงร้อยละ 38 (80 ล้านคน) สำหรับประเทศที่พัฒนาแล้วพบสถิติการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ร้อยละ 49 ส่วนประเทศที่กำลังพัฒนาพบสถิติการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ร้อยละ 36¹⁰¹

ฮาดเลย์, ชานด้า, และอิงแฮม (Hadley A, Chandra-Mouli V, Ingham R.) ได้ศึกษา การใช้กลยุทธ์การในการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระยะ 10 ปี ของประเทศอังกฤษ พบว่า การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นทำให้เกิดปัญหาความไม่เสมอภาคในชีวิตความเป็นอยู่ของเยาวชนผู้หญิงและผู้ชาย การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอยู่ในระดับที่สูงเป็นที่น่าเป็นห่วงสำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่พัฒนาแล้ว กลยุทธ์การป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของรัฐบาลอังกฤษที่นำมาใช้โดยพบว่าปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยที่ต่ำกว่า 18 ปี ลดลงอย่างต่อเนื่องตลอดอายุการใช้งานของกลยุทธ์ อัตราการตั้งครรภ์ในปี พ.ศ. 2557 ต่ำกว่าปี 2541 ถึง 51% ซึ่งกลยุทธ์ดังกล่าวควรนำไปใช้กับประเทศอื่น ๆ¹⁰²

อแมนดา เจ เมสัน-โจนส์ (Amanda J Mason-Jones) และคณะ ได้ศึกษา การทำกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พบว่า โรงเรียนมีความจำเป็นในการให้บริการสุขภาพอย่างต่อเนื่องให้กับวัยรุ่นซึ่งรวมถึงการให้ทางเลือกในการคุมกำเนิด การใช้ถุงยางอนามัยและการให้วัยรุ่นมีส่วนร่วมในการคิดรูปแบบของการให้บริการของโรงเรียน อาจจะเป็นการจัดสถานที่ที่ดีในการให้บริการเรื่องเหล่านี้ และการทำกิจกรรมในหลักสูตรมีผลเพียงเล็กน้อยต่อประสิทธิภาพในการทำให้สุขภาพจะอนามัยทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ของวัยรุ่นดีขึ้น การให้สิ่งตอบแทนเป็นแรงจูงใจเพื่อมุ่งเน้นให้คนหนุ่มสาวโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กผู้หญิงในชั้นมัธยมยังคงอยู่ในระบบโรงเรียนอาจจะลดการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นลงบ้าง แต่ยังคงมีการศึกษาต่อไปเพื่อยืนยันเรื่องนี้¹⁰³

¹⁰¹ Beth A., "Adolescent Pregnancy Prevention," *American journal of Public health* 102, no. 12 (2012): 1837-41.

¹⁰² Hadley A., Chandra-Mouli V., and Ingham R., "Implementing the United Kingdom Government's 10-Year Teenage Pregnancy Strategy for England (1999-2010)," *J Adolesc Health* 59, no. 1 (2016): 68-74.

¹⁰³ Amanda J. Mason-Jones, "School-Based Interventions for Preventing Hiv, Sexually Transmitted Infections, and Pregnancy in Adolescents, Cochrane Infectious Diseases Group," (November 8, 2016).

สรุป

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ในเรื่องของการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม ผู้วิจัยประมวลความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องโดยใช้การบริหารความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ ดังนี้ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ 2) การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ 3) การประเมินความเสี่ยง 4) การตอบสนองความเสี่ยง 5) รายงานและติดตามผล ในส่วนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมได้ใช้ยุทธศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10(สาขาสุพรรณสงคราม) ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการป้องกัน 2) ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู 3) ด้านการเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน 4) ด้านการจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ 5) ด้านการผลักดันนโยบาย 6) ด้านการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงาน และการติดตามประเมินผล หากผู้บริหารดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวได้อย่างเต็มศักยภาพ ก็จะก่อให้เกิดการดำเนินงานการป้องกันความเสี่ยงที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มาเป็นตัวแปรศึกษาในครั้งนี้เพื่อให้ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านการศึกษาต่อไป

บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม 2) การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไข ปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไข ปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการ โรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติงานแทนและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 10 ในจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ ป้องกันและแก้ไข ปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด สมุทรสงคราม ตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และ ยุทธศาสตร์ป้องกันและการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต10 (สาขาสมุทรสงคราม) ในการดำเนินการวิจัย มีขั้นตอนของการวิจัยและ วิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ ผู้วิจัยได้ ศึกษาสภาพและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เอกสารทางวิชาการ ตำรา งานวิจัย ข้อมูลสถิติ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ แล้วนำข้อมูลดังกล่าว ปรีกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำในการทำโครงร่างงานวิจัย แล้วนำเสนอภาควิชาเพื่อเสนอ ขออนุมัติโครงร่างงานวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดสร้างเครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัย ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นำเครื่องมือไปทดลองใช้และหาความเชื่อมั่นเพื่อปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือ เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง รวบรวมเครื่องมือมาตรวจสอบความสมบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล และเขียนเป็นรายงานผลการวิจัย

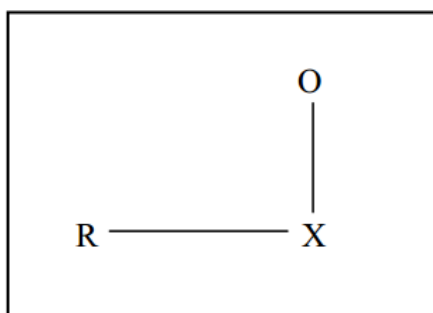
ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนของการจัดทำร่างรายงานผลการวิจัย เสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการตรวจสอบและอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ แล้วจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) มีลักษณะกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาพการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one-shot, non-experimental case study) ซึ่งแสดงด้วยแผนผัง (diagram) ดังนี้

R	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม
X	หมายถึง	ตัวแปรที่ศึกษา
O	หมายถึง	ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา

ประชากร

การวิจัยในครั้งนี้ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติงานแทน และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 389 คน จากโรงเรียนศรัทธาสมุทร โรงเรียนถาวรานุกุล โรงเรียนท้ายหาด โรงเรียนสกลวิสุทธิ โรงเรียนเมธีชุมหวัดวิทยาลัย โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย โรงเรียนวัดบางกะพ้อมฯ โรงเรียนเทพสุวรรณชาญวิทยา และโรงเรียนวัดแก้วเจริญอำนวยการวิทย์

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติงานแทน และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณขนาดตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan)¹⁰⁴ โดยผู้วิจัยเลือกใช้การสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 196 คน เนื่องจากการคำนวณเทียบอัตราส่วนเพื่อให้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนลงตัว ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็น 197 คน โดยเป็นกลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติงานแทน จำนวน 12 คน กลุ่มครูผู้สอน จำนวน 185 คน ดังแสดงในตารางที่ 9

¹⁰⁴ Robert V. Krejcie and Early W. Morgan, "Determining Size for Research Activities," *Education and Psychological Measurement* 30, no. 3 (1970): 607-10.

ตารางที่ 9 จำนวนสถานศึกษา และจำนวนผู้ให้ข้อมูล

โรงเรียน	ประชากร		ผู้ให้ข้อมูล		รวม
	ผู้อำนวยการ/รองฯ	ครู	ผู้อำนวยการ/ รองฯ	ครู	
1. ศรีธธาสมุทร	5	112	3	56	59
2. ถาวรานุกุล	5	90	2	45	47
3. อัมพวันวิทยาลัย	2	75	1	38	39
4. ท้ายหาด	2	33	1	17	18
5. สกลวิสุทธิ์	2	13	1	7	8
6. เมธีชุนหะวัฒน์วิทยาลัย	2	11	1	5	6
7. วัดบางกะพ้อม	1	11	1	5	6
8. เทพสุวรรณาวิทยุวิทยา	1	13	1	7	8
9. วัดแก้วเจริญอำนวยการวิทย์	1	10	1	5	6
รวมทั้งสิ้น	21	368	12	185	197

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. **ตัวแปรพื้นฐาน** เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

2. **ตัวแปรที่ศึกษา** ประกอบด้วย ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้

2.1 **ตัวแปรต้น** (X_{tot}) เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องข้องกับการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย

2.1.1 การกำหนดวัตถุประสงค์ (X_1) หมายถึง การกำหนดถึงความต้องการในการบริหารความเสี่ยง และกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดการบรรลุผลในการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม

2.1.2 การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ (X_2) หมายถึง การรวบรวมเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งปัจจัยภายในและภายนอกโรงเรียน ที่ส่งผลให้โรงเรียนดำเนินงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม

2.1.3 การประเมินความเสี่ยง (X_3) หมายถึง การวัดระดับความรุนแรงของความเสียหาย เพื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความเสียหาย โดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิดขึ้น และผลกระทบที่จะตามมาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม

2.1.4 การตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผนป้องกัน (X_4) หมายถึง เป็นการดำเนินการหลังจากที่โรงเรียนสามารถระบุความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นและประเมินระดับของความเสียหายนั้นแล้ว โดยจะนำความเสี่ยงนั้นไปดำเนินการจัดทำแผนป้องกัน เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดและลดระดับความรุนแรงของผลกระทบให้อยู่ในระดับที่โรงเรียนยอมรับได้ด้วยวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม

2.1.5 รายงานและติดตามผล (X_5) หมายถึง การติดตามประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และรายงานผลการติดตามให้ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับรู้เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม

2.2 ตัวแปรตาม (Y_{tot}) เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม ประกอบด้วย

2.2.1 ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกัน (Y_1) หมายถึง การให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับวัย การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา อนามัยเจริญพันธุ์ บทบาทความสัมพันธ์หญิงชายและอื่น ๆ เพื่อให้เด็กนักเรียนมีทักษะชีวิต รู้จักป้องกันตนเองมิให้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ หรือสามารถขอรับความช่วยเหลือที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อม และการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน การส่งเสริมบทบาทครอบครัว โดยให้ความรู้และความเข้าใจแก่ผู้ปกครองด้านพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัย และเสริมทักษะการเลี้ยงดูบุตรแก่ พ่อ แม่ และผู้ปกครอง การจัดให้มีหลักสูตรเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ เพศศึกษา บทบาทความสัมพันธ์ของหญิงชาย คุณธรรมจริยธรรม และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาหลักสูตรและการสอน วิธีการสอน หรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อผสมผสานการสอนเพศศึกษาและบทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย เข้ากับมิติของสังคมและวัฒนธรรม การจัดให้มีการฝึกทักษะแก่ผู้สอนวิชาเพศศึกษา เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสม การประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อสอดส่องดูแลและให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน เฝ้าระวังและติดตามนักเรียนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง

2.2.2 ยุทธศาสตร์ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y_2) หมายถึง การช่วยเหลือเมื่อเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม โดยจัดให้มีการตรวจสอบการตั้งครรภ์ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการแจ้งให้พ่อแม่ผู้ปกครองทราบ ให้การบำบัดฟื้นฟูด้านร่างกายและจิตใจเมื่อเด็กนักเรียนเกิดความเครียด และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการตั้งครรภ์หรือทางเลือกอื่นที่สอดคล้องกับ

ปัญหาชีวิต การช่วยเหลือระหว่างตั้งครรภ์ โดยจัดให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลือเป็นระบบ จัดบริหาร ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในกรณีที่ครอบครัวไม่ยอมรับ บำบัด รักษา ฟันฟู ด้านร่างกาย จิตใจ และ สังคม การช่วยเหลือเมื่อคลอดบุตรแล้วและป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำ การเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถ กลับมาศึกษาต่อหรือจัดการศึกษาทางเลือกให้ได้รับการศึกษาต่อเนื่อง กรณีไม่สามารถกลับไปเรียนได้ เต็มเวลา จัดให้มีการฝึกอาชีพ ตามความสนใจและความถนัดสำหรับผู้ที่สนใจ จัดบริการให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางประกอบอาชีพ การส่งเสริมความรับผิดชอบต่อผู้ทำให้ผู้หญิงท้องไม่พร้อม สนับสนุนให้ ครอบครัวร่วมกันรับผิดชอบเลี้ยงดูบุตรที่เกิดขึ้นให้ดีที่สุด ให้การศึกษาอบรมแก่นักเรียนชายให้เห็นคุณค่าทางเพศ มีความรับผิดชอบเมื่อต้องเป็นพ่อวัยเยาว์ในขณะเรียน และร่วมกันดูแลบุตรให้ดีที่สุด

2.2.3 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทาง ความคิดของเด็กและเยาวชน (Y₃) หมายถึง การเสริมบทบาทและองค์ความรู้แก่ครอบครัว โดย ธรรมชาติให้ความรู้แก่ครอบครัว เพื่อทวนดูดูแลเรื่องการคบเพื่อน การวางตัวกับเพื่อนต่างเพศ การ เลือกรุ่นครอง การตระหนักถึงบทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย การป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิด ทางเพศและการตั้งครรภ์ไม่พร้อม ปรับทัศนคติพ่อแม่ให้ยอมรับความผิดพลาดของลูกและหาทางออก ที่เหมาะสมร่วมกัน การเสริมบทบาทและองค์ความรู้ชุมชน โดยเสริมสร้างทัศนคติชุมชนให้มีการ ยอมรับและช่วยเหลือพ่อแม่วัยเยาว์และมีการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่ พร้อม การเสริมบทบาทและองค์ความรู้แก่ภาคีเครือข่าย โดยธรรมชาติให้ผู้ปกครอง และชุมชนตระหนัก และมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม จัดฝึกอบรมเพื่อเสริม ความรู้และทักษะให้ครู เพื่อช่วยเหลือ บำบัด ฟันฟู ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม แก่นักเรียนที่ ตั้งครรภ์ จัดทำแผนส่งเสริมศักยภาพครูเข้ารับการพัฒนาความรู้ และเสริมทักษะการปฏิบัติงานอย่าง เป็นระบบและต่อเนื่อง

2.2.4 ยุทธศาสตร์การจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ (Y₄) หมายถึง การ ตรวจสอบ ควบคุม สื่อที่ไม่เหมาะสม โดยโรงเรียนจัดการควบคุมเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมกับสื่ออุปกรณ์ ของทางโรงเรียน ตรวจตราสื่อต่าง ๆ ในโรงเรียน และการควบคุม ดูแล ตรวจสอบ การเผยแพร่และ จำหน่ายสื่อที่ไม่เหมาะสมในโรงเรียน การส่งเสริมสถาบันด้านสื่อสารมวลชนให้มีการผลิตสื่อด้วยความ รับผิดชอบต่อสังคม โดยส่งเสริมสื่อทุกประเภทผลิตสื่อที่สร้างค่านิยมให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรม ที่สอดคล้องกับมิติทางสังคมและวัฒนธรรม การส่งเสริมและสนับสนุนการออกกฎหมายและการ ควบคุมสื่อจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อควบคุม ดูแลสื่อทุกประเภทให้มีการนำเสนอข่าวสาร ข้อมูล ที่ สร้างสรรค์และไม่เป็นพิษภัยต่อเด็กและเยาวชน

2.2.5 ยุทธศาสตร์ด้านการผลักดันนโยบาย (Y₅) หมายถึง การผลักดันให้การ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่ เกี่ยวข้องมีการระดมสรรพกำลัง และทรัพยากรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม

ประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยส่งเสริมและสนับสนุนโรงพยาบาล โรงเรียน และสถานบริการสาธารณสุขให้มีบริการและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม แม่เยาว์วัย และครอบครัว

2.2.6 ยุทธศาสตร์การสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล(Y₆) หมายถึง การบริหารจัดการข้อมูลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา โดยจัดสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลนักเรียนที่ตั้งครรภ์ สรุประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบสถานการณ์ เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ แนวทางปฏิบัติ รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการรายปี เพื่อให้การช่วยเหลือ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา การพัฒนาระบบงาน จัดองค์ความรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนา โดยส่งเสริมการจัดองค์ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา อนามัยเจริญพันธุ์ สุขภาวะทางเพศ เพื่อให้เด็กนักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมีการจัดอบรม จัดกิจกรรมอื่นอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย นำเสนอนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อการปฏิบัติงาน ช่วยเหลือ ป้องกัน แก้ไข และเฝ้าระวัง และการติดตามผล โดยมีกลไกในการติดตามและให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ เพื่อให้มีการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ลักษณะเครื่องมือ วิธีการสร้าง และการให้คะแนนในแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษาสูงสุด 4) ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และ 5) ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน มีลักษณะเป็นตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แนวการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบด้วยการดำเนินการ 5 ด้าน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (สาขาสมุทรสงคราม) ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 6 ด้าน

แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนการประเมินค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert's rating scale)¹⁰⁵ โดยผู้วิจัยกำหนดค่าคะรับของน้ำหนัก 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารความเสี่ยง/การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้น้ำหนักคะแนน 1 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารความเสี่ยง/การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม อยู่ในระดับน้อย ให้น้ำหนักคะแนน 2 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารความเสี่ยง/การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม อยู่ในระดับปานกลาง ให้น้ำหนักคะแนน 3 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารความเสี่ยง/การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม อยู่ในระดับมาก ให้น้ำหนักคะแนน 4 คะแนน

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารความเสี่ยง/การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม อยู่ในระดับมากที่สุด ให้น้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และนำผลจากการศึกษามาสร้างเครื่องมือ โดยการปรึกษาและรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 เสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุง และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา (content validity) และภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม โดยใช้ เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า IOC เท่ากับ 1 ทุกข้อ

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (try-out) กับ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน และครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งไม่ได้อยู่ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติงานแทนจำนวน 3 คน และครูผู้สอนจำนวน 27 คน รวมเป็น 30 คน

¹⁰⁵ Rensis Likert, "A Technique for the Measurement of Attitudes," *Archives of Psychology* 140, no. 55 (1932): 1-55.

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)¹⁰⁶ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.983

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขออนุญาตในการตอบแบบสอบถาม ไปยังสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จังหวัดสมุทรสงคราม ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง สำหรับสถานศึกษาที่สามารถดำเนินการได้ ส่วนสถานศึกษาที่การคมนาคมไม่สะดวก ผู้วิจัยใช้วิธีการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์โดยวิธีการลงทะเบียน พร้อมทั้งแนบซองเปล่าและติดแสตมป์ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยโดยทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้วดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. จัดระเบียบข้อมูลแล้วลงรหัส
3. นำข้อมูลดังกล่าวไปคำนวณค่าทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและข้อคำถามในการวิจัย ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (frequency : f) และค่าร้อยละ (percentage : %)
2. การวิเคราะห์ระดับการบริหารความเสี่ยงและการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม วิเคราะห์โดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹⁰⁶ Lee J. Cronbach, *Essentials of Psychological Testing*, 3 ed. (New York: Harper & Row Publisher, 1974), 161.

(standard deviation : S.D.) และนำค่ามัชฌิมเลขคณิตไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)¹⁰⁷ ดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 – 1.49	หมายถึงการบริหารความเสี่ยง/การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม อยู่ในระดับน้อยสุด
ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 – 2.49	หมายถึงการบริหารความเสี่ยง/การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม อยู่ในระดับน้อย
ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 – 3.49	หมายถึงการบริหารความเสี่ยง/การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม อยู่ในระดับปานกลาง
ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 – 4.49	หมายถึงการบริหารความเสี่ยง/การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม อยู่ในระดับมาก
ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 – 5.00	หมายถึงการบริหารความเสี่ยง/การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม อยู่ในระดับมากที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม สถิติที่ใช้การวิเคราะห์คิดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient) และนำค่าที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของฮินเกิล (Hinkle)¹⁰⁸ ดังนี้

¹⁰⁷ John W. Best, *Research in Education* (New Jersey: Prentice-Hall Inc, 1970), 190.

¹⁰⁸ Hinkle D.E., William W., and Stephen G.J., *Applied Statistics for the Behavior Science*, 4 ed. (New York: Houghton Mifflin, 1998), 118.

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(r_{xy})	ระดับความสัมพันธ์
0.90 – 1.00	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
0.70 – 0.90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.50 – 0.70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.30 – 0.50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
0.00 – 0.30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

(r_{xy}) มีเครื่องหมาย + หมายถึง การมีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกัน (คล้อยตามกัน)

(r_{xy}) มีเครื่องหมาย - หมายถึง การมีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางตรงข้ามกัน (ไม่คล้อยตามกัน)

สรุป

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม 2) การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติงานแทน และครูผู้สอน รวมจำนวน 197 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (สาขาสมุทรสงคราม) วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency : f) ค่าร้อยละ (percentage : %) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย “การบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม” เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตอบข้อคำถามของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ปฏิบัติงานแทน และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในจังหวัดสมุทรสงคราม ได้แก่ โรงเรียนศรัทธาสมุทร โรงเรียนถาวรานุกุล โรงเรียนท้ายหาด โรงเรียนสกลวิสุทธิ โรงเรียนเมธีคุณหะวดีวิทยาลัย โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย โรงเรียนวัดบางกะพ้อมฯ โรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา และโรงเรียนวัดแก้วเจริญอำนวยการวิทย์ รวมจำนวน 197 คน ได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมาเท่ากับ 197 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาวิเคราะห์โดยความถี่ (frequency : f) ค่าร้อยละ (percentage : %) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : \bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) เสนอผลการวิเคราะห์ ด้วยตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยง ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

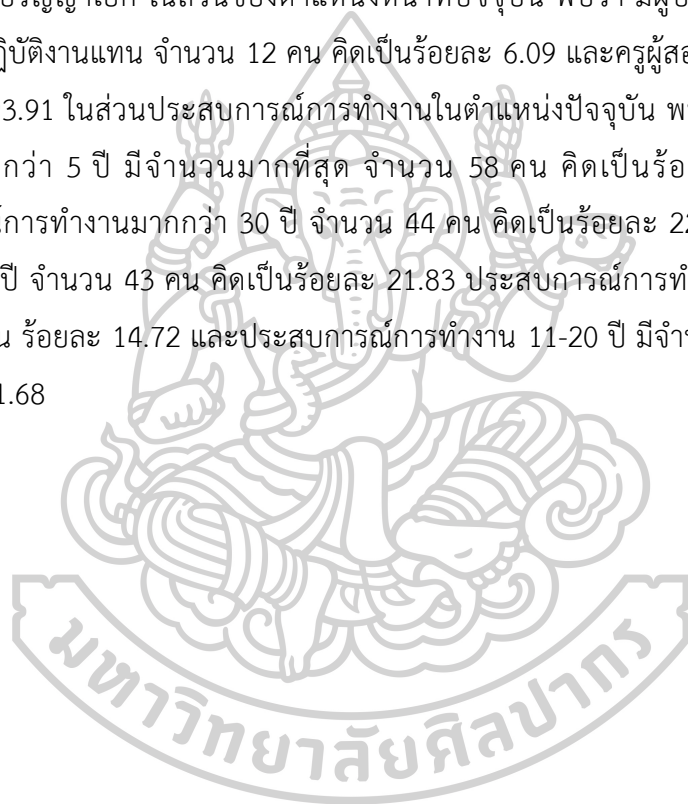
ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ปฏิบัติงานแทน และครูผู้สอน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นกลุ่มตัวอย่างรวม 197 คน แยกตามเพศ อายุ ระดับ

การศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน โดยหาค่าความถี่ (frequency : f) ค่าร้อยละ (percentage : %) ดังแสดงดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวน ค่าร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงาน

ข้อ	สภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	49	24.87
	หญิง	148	75.13
	รวม	197	100
2	อายุ(เศษของปี ถ้าเกิน 6 เดือน คิดเป็น 1 ปี)		
	ไม่เกินอายุ 30 ปี	50	25.38
	อายุ 31 - 40 ปี	61	30.97
	อายุ 41 - 50 ปี	16	8.12
	อายุ 51 - 60 ปี	70	35.53
	รวม	197	100.00
3	ระดับการศึกษาสูงสุด		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0.00
	ปริญญาตรี	116	58.88
	ปริญญาโท	81	41.12
	ปริญญาเอก	0	0.00
	รวม	197	100.00
4	ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน		
	ผู้บริหารสถานศึกษา/รองผู้บริหาร/ผู้ปฏิบัติงานแทน	12	6.09
	ครูผู้สอน	185	93.91
	รวม	197	100.00
5	ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
	น้อยกว่า 5 ปี	58	29.44
	5-10 ปี	43	21.83
	11-20 ปี	23	11.68
	21-30 ปี	29	14.72
	มากกว่า 30 ปี	44	22.33
	รวม	197	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 197 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายคือมีจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 75.13 เป็นเพศชาย 49 คน คิดเป็นร้อยละ 24.87 ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 35.53 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 30.97 อายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 25.38 และน้อยที่สุดคืออายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.12 ในส่วนของระดับการศึกษาพบว่า ระดับปริญญาตรีมีมากที่สุด จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 85.88 รองลงมาคือระดับปริญญาโท จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 41.12 และไม่มีผู้ให้ข้อมูลที่จบระดับต่ำกว่าปริญญาตรีและระดับปริญญาเอก ในส่วนของตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน พบว่า มีผู้บริหารสถานศึกษา/รองผู้บริหาร/ผู้ปฏิบัติงานแทน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.09 และครูผู้สอน จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 93.91 ในส่วนประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า ประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 5 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 29.44 รองลงมา ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 30 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 22.33 ประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 21.83 ประสบการณ์การทำงาน 21-30 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็น ร้อยละ 14.72 และประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี มีจำนวนน้อยสุด 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.68

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

ในการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) จากผู้ให้ข้อมูล จำนวน รวม 197 คน แล้วนำไปเปรียบเทียบเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ตามที่ได้กำหนดไว้ ตามตารางที่ 11 ถึงตารางที่ 16

ตารางที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวม (X_{tot})

(n=197)

ด้าน ที่	การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	\bar{X}	$S.D.$	ระดับ
1	การกำหนดวัตถุประสงค์ (X_1)	3.48	0.72	ปานกลาง
2	การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ (X_2)	3.55	0.84	มาก
3	การประเมินความเสี่ยง (X_3)	3.52	0.85	มาก
4	การตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผนป้องกัน (X_4)	3.51	0.86	มาก
5	รายงานและติดตามผล (X_5)	3.56	0.84	มาก
	รวม (X_{tot})	3.53	0.83	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม (X_{tot}) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.53, S.D.=0.83$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ รายงานและติดตามผล (X_5) ($\bar{X}=3.56, S.D.=0.84$), การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ (X_2) ($\bar{X}=3.55, S.D.=0.84$), การประเมินความเสี่ยง (X_3) ($\bar{X}=3.52, S.D.=0.85$), การตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผนป้องกัน (X_4) ($\bar{X}=3.51, S.D.=0.86$) และการกำหนดวัตถุประสงค์ (X_1) ($\bar{X}=3.48, S.D.=0.72$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งอยู่ระหว่าง 0.72 - 0.86 ลักษณะเช่นนี้ หมายความว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องกัน

ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน
มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ (X_1)

(n=197)

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การกำหนดวัตถุประสงค์ (X_1)				
1	โรงเรียนมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่ พร้อมของนักเรียน	3.44	0.68	ปานกลาง
2	บุคลากรในโรงเรียนทุกคนรับทราบและมีความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และ เป้าหมายของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	3.61	0.73	มาก
3	บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด วัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	3.44	0.72	ปานกลาง
4	โรงเรียนมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่ พร้อมของนักเรียน	3.44	0.75	ปานกลาง
	รวม (X_1)	3.48	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด
สมุทรสงคราม ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ (X_1) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$,
 $S.D. = 0.72$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ โดย
เรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ข้อการกำหนดวัตถุประสงค์เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลข
คณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ข้อ 2 บุคลากรในโรงเรียนทุกคนรับทราบและมีความเข้าใจเกี่ยวกับ
แนวทางการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมี
เพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงสุด ($\bar{X} = 3.61$,
 $S.D. = 0.73$) ส่วนในข้อ 1 โรงเรียนมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน ข้อ 3 บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วน

ร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน และข้อ 4 โรงเรียนมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตที่เท่ากัน โดยเรียงตามค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยไปมากตามลำดับ ($\bar{X} = 3.44$, $S.D. = 0.68$, $S.D. = 0.72$, $S.D. = 0.75$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยภาพรวมพบว่า ข้อมูลมีการกระจายน้อย (0.72) แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องกัน

ตารางที่ 13 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ข้อการระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ (X_2)

(n=197)

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	\bar{X}	$S.D.$	ระดับ
การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ (X_2)				
1	โรงเรียนมีการระบุความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	3.60	0.79	มาก
2	ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณาและระบุปัจจัยเสี่ยงของการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	3.57	0.84	มาก
3	โรงเรียนมีการบันทึกรวบรวมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกโรงเรียนที่ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อม	3.48	0.90	ปานกลาง
รวม (X_2)		3.55	0.84	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ข้อการระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ (X_2) โดยรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, $S.D. = 0.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ ข้อ 1 โรงเรียนมีการระบุความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X} = 3.60$, $S.D. = 0.79$) รองลงมา ข้อ 2 ผู้บริหาร

และบุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณาและระบุปัจจัยเสี่ยงของการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน ($\bar{X} = 3.57, S.D. = 0.84$) และน้อยที่สุดข้อ 3 โรงเรียนมีการบันทึกรวบรวมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกโรงเรียนที่ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อม ($\bar{X} = 3.48, S.D. = 0.84$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยภาพรวมพบว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย (0.84) แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องกัน

ตารางที่ 14 คำสัมภาษณ์เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการประเมินความเสี่ยง (X_3)

(n=197)

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การประเมินความเสี่ยง (X_3)				
1	โรงเรียนมีการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนในโรงเรียน	3.49	0.85	ปานกลาง
2	โรงเรียนมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนอย่างเหมาะสม	3.41	0.84	ปานกลาง
3	โรงเรียนมีการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	3.49	0.82	ปานกลาง
4	โรงเรียนมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	3.52	0.84	มาก
5	โรงเรียนมีการประเมินโอกาสที่ความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนในโรงเรียนจะเกิดขึ้น	3.55	0.85	มาก
6	โรงเรียนมีการประเมินผลกระทบที่จะตามมาของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	3.66	0.87	มาก
	รวม (X_3)	3.52	0.85	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการประเมินความเสี่ยง (X_3) โดยรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=3.52, S.D.=0.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ข้อ 6 โรงเรียนมีการประเมินผลกระทบที่จะตามมาของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน ($\bar{X}=3.66, S.D.=0.87$) ข้อ 5 โรงเรียนมีการประเมินโอกาสที่ความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนในโรงเรียนจะเกิดขึ้น ($\bar{X}=3.55, S.D.=0.85$) ข้อ 4 โรงเรียนมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน ($\bar{X}=3.52, S.D.=0.84$) และมีค่ามัชฌิมเลขคณิตที่เท่ากันข้อ 3 โรงเรียนมีการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน ($\bar{X}=3.49, S.D.=0.82$) กับข้อ 1 โรงเรียนมีการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนในโรงเรียน ($\bar{X}=3.49, S.D.=0.85$) และน้อยสุดข้อ 2 โรงเรียนมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.41, S.D.=0.84$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยภาพรวมพบว่า ข้อมูลมีการกระจายน้อย(0.85) แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องกัน

ตารางที่ 15 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผนป้องกัน (X_4)

(n=197)

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผนป้องกัน (X_4)				
1	โรงเรียนมีการจัดทำแผนป้องกันความเสี่ยงของการมี เพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	3.51	0.84	มาก
2	โรงเรียนมีการจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และ ตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	3.49	0.85	ปานกลาง
3	โรงเรียนนำแผนการป้องกันความเสี่ยงของการมีเพศสัมพันธ์ และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนไปดำเนินการ	3.55	0.88	มาก

ตารางที่ 15 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน
มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผน
ป้องกัน (X4) (ต่อ)

(n=197)

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4	โรงเรียนนำแผนการแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ ไม่พร้อมของนักเรียนไปดำเนินการ	3.51	0.86	มาก
	รวม (X₄)	3.51	0.86	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า ระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด
สมุทรสงคราม ด้านการตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผนป้องกัน (X₄) โดยรวมอยู่ระดับมาก
($\bar{X} = 3.51, S.D. = 0.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้
ข้อ 3 โรงเรียนนำแผนการป้องกันความเสี่ยงของการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน
ไปดำเนินการมีค่ามากที่สุด ($\bar{X} = 3.55, S.D. = 0.88$) และมีค่าเท่ากับในข้อ 1 โรงเรียนมีการจัดทำแผน
ป้องกันความเสี่ยงของการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน ($\bar{X} = 3.51, S.D. = 0.84$)
กับข้อ 4 โรงเรียนนำแผนการแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนไป
ดำเนินการ ($\bar{X} = 3.51, S.D. = 0.86$) และน้อยสุดในข้อ 2 โรงเรียนมีการจัดทำแผนการแก้ไขปัญหา
การมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน ($\bar{X} = 3.49, S.D. = 0.85$) เมื่อพิจารณาจากส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยภาพรวมพบว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย(0.86) แสดงว่าความคิดเห็นของ
ผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องกัน

ตารางที่ 16 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน
มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านรายงานและติดตามผล (X_5)

(n=197)

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	\bar{X}	<i>S.D.</i>	ระดับ
รายงานและติดตามผล (X_5)				
1	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันและ แก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง	3.57	0.81	มาก
2	โรงเรียนมีการประเมินประสิทธิภาพของแผนการป้องกันการมี เพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	3.51	0.77	มาก
3	โรงเรียนมีการประเมินประสิทธิภาพของแผนการแก้ไขปัญหาการ มีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	3.54	0.88	มาก
4	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันการมี เพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนให้แก่ผู้บริหารรับรู้	3.61	0.84	มาก
5	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันการมี เพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนให้แก่หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องรับรู้	3.56	0.91	มาก
รวม (X_5)		3.56	0.84	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า ระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด
สมุทรสงคราม ด้านรายงานและติดตามผล (X_5) โดยรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.56, S.D. = 0.84$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ข้อ 4 โรงเรียนมีการ
รายงานผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนให้แก่
ผู้บริหารรับรู้ ($\bar{X} = 3.61, S.D. = 0.84$) ข้อ 1 โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินการตามแผนการ
ป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.57,$
 $S.D. = 0.81$) ข้อ 5 โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์และ
ตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับรู้ ($\bar{X} = 3.56, S.D. = 0.91$) ข้อ 3 โรงเรียน
มีการประเมินประสิทธิภาพของแผนการแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของ
นักเรียน ($\bar{X} = 3.54, S.D. = 0.88$) และมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยสุด ข้อ 2 โรงเรียนมีการประเมิน

ประสิทธิภาพของแผนการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน ($\bar{X}=3.51$, $S.D.=0.77$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยภาพรวม พบว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย (0.84) แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องกัน

ตอนที่ 3 การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

ในการวิเคราะห์การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) จากผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 โรงเรียน รวม 197 คน แล้วนำไปเปรียบเทียบเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ตามที่ได้กำหนดไว้ ตามตารางที่ 17 ถึงตารางที่ 23

ตารางที่ 17 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวม (Y_{tot})

(n=197)

ด้านที่	การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	\bar{X}	$S.D.$	ระดับ
1	ด้านการป้องกัน (Y_1)	3.75	0.73	มาก
2	ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y_2)	3.56	0.86	มาก
3	ด้านการเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน (Y_3)	3.54	0.76	มาก
4	ด้านการขจัดสิ่งชั่วร้ายและอิทธิพลจากสื่อ (Y_4)	3.63	0.86	มาก
5	ด้านการผลักดันนโยบาย (Y_5)	3.57	0.82	มาก
6	ด้านการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล (Y_6)	3.55	0.82	มาก
	รวม (Y_{tot})	3.62	0.81	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62, S.D.=0.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตเรียงจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้คือ ด้านการป้องกัน (Y_1) ($\bar{X}=3.75, S.D.=0.73$) ด้านการจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ (Y_4) ($\bar{X}=3.63, S.D.=0.86$) ด้านการผลักดันนโยบาย (Y_5) ($\bar{X}=3.57, S.D.=0.82$) ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y_2) ($\bar{X}=3.56, S.D.=0.86$) ด้านการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล (Y_6) ($\bar{X}=3.55, S.D.=0.82$) และด้านการเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน (Y_3) ($\bar{X}=3.54, S.D.=0.76$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยภาพรวม พบว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย(0.81) แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องกัน

ตารางที่ 18 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการป้องกัน (Y_1)

(n=197)

ข้อ	การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการป้องกัน (Y_1)				
1	โรงเรียนมีการให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับวัย	3.88	0.69	มาก
2	โรงเรียนมีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา อนามัยเจริญพันธุ์ บทบาทความสัมพันธ์หญิงชายและอื่น ๆ	3.82	0.67	มาก
3	โรงเรียนมีการให้ทักษะชีวิตเพื่อให้นักเรียนรู้จักป้องกันตนเองมิให้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ หรือสามารถขอรับความช่วยเหลือที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมและการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน	3.90	0.76	มาก
4	โรงเรียนส่งเสริมบทบาทครอบครัว โดยการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองด้านพัฒนาการของนักเรียนแต่ละช่วงวัย	3.75	0.72	มาก

ตารางที่ 18 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการป้องกัน (Y_1) (ต่อ)

(n=197)

ข้อ	การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	\bar{X}	$S.D.$	ระดับ
5	โรงเรียนเสริมทักษะการเลี้ยงดูบุตร ให้กับ พ่อ แม่ และผู้ปกครอง	3.60	0.80	มาก
6	โรงเรียนจัดให้มีหลักสูตรเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ เพศศึกษา บทบาทความสัมพันธ์ของหญิงชาย คุณธรรมจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	3.79	0.74	มาก
7	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตร การสอนและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อผสมผสานการสอนเพศศึกษาและบทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย เข้ากับมิติของสังคมและวัฒนธรรม	3.72	0.74	มาก
8	โรงเรียนจัดให้มีการฝึกทักษะแก่ผู้สอนวิชาเพศศึกษา เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสม	3.70	0.73	มาก
9	มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรในโรงเรียนให้มีความเข้าใจ เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถให้ คำปรึกษาชี้แนะและควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้	3.65	0.65	มาก
10	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อ สอดส่องดูแลและให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน เฝ้าระวังและ ติดตามพฤติกรรมของนักเรียนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน	3.72	0.82	มาก
	รวม (Y_1)	3.75	0.73	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการป้องกัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.75, S.D.=0.73$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ โรงเรียนมีการให้ทักษะชีวิตเพื่อให้นักเรียนรู้จักป้องกันตนเองมิให้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ หรือสามารถขอรับความช่วยเหลือที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมและการปรับเปลี่ยนทัศนคติและ

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน ($\bar{X}=3.90, S.D.=0.76$) โรงเรียนมีการให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับวัย ($\bar{X}=3.88, S.D.=0.69$) โรงเรียนมีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา อนามัยเจริญพันธุ์ บทบาทความสัมพันธ์หญิงชายและอื่น ๆ ($\bar{X}=3.82, S.D.=0.67$) โรงเรียนจัดให้มีหลักสูตรเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ เพศศึกษา บทบาทความสัมพันธ์ของหญิงชาย คุณธรรมจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=3.79, S.D.=0.74$) โรงเรียนส่งเสริมบทบาทครอบครัว โดยการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองด้านพัฒนาการของนักเรียนแต่ละช่วงวัย ($\bar{X}=3.75, S.D.=0.72$) โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตร การสอนและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อผสมผสานการสอนเพศศึกษาและบทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย เข้ากับมิติของสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{X}=3.72, S.D.=0.74$) โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอดส่องดูแลและให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน เฝ้าระวังและติดตามพฤติกรรมของนักเรียนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ($\bar{X}=3.72, S.D.=0.82$) โรงเรียนจัดให้มีการฝึกทักษะแก่ผู้สอนวิชาเพศศึกษา เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.70, S.D.=0.73$) มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรในโรงเรียนให้มีความเข้าใจเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถให้คำปรึกษาชี้แนะและควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ ($\bar{X}=3.65, S.D.=0.65$) และโรงเรียนเสริมทักษะการเลี้ยงดูบุตร ให้กับ พ่อ แม่ และผู้ปกครอง มีค่าน้อยสุด ($\bar{X}=3.60, S.D.=0.80$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยภาพรวม พบว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย (0.73) แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องกัน

ตารางที่ 19 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ยุทธศาสตร์ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y₂)

(n=197)

ข้อ	การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y₂)				
1	โรงเรียนมีการช่วยเหลือนักเรียนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม โดยการจัดให้มีการตรวจสอบการตั้งครรภ์ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ	3.58	0.89	มาก

ตารางที่ 19 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y₂) (ต่อ)

(n=197)

ข้อ	การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2	โรงเรียนให้การบำบัดฟื้นฟูด้านร่างกายและจิตใจเมื่อนักเรียนเกิดความเครียด	3.64	0.84	มาก
3	โรงเรียนมีการจัดให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการตั้งครรภ์หรือทางเลือกอื่นที่สอดคล้องกับปัญหาชีวิต	3.55	0.87	มาก
4	โรงเรียนจัดให้มีการช่วยเหลือระหว่างตั้งครรภ์ โดยจัดให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ	3.45	0.92	ปานกลาง
5	โรงเรียนจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในกรณีที่ครอบครัวไม่ยอมรับ บำบัด ฟื้นฟู ด้านร่างกาย จิตใจและสังคม	3.47	0.86	ปานกลาง
6	โรงเรียนให้การช่วยเหลือเมื่อคลอดบุตรแล้ว และมีการป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำ	3.37	0.95	ปานกลาง
7	โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถกลับมาศึกษาต่อหรือจัดการทางเลือกให้นักเรียนได้รับการศึกษาต่อเนื่อง	3.77	0.77	มาก
8	กรณีไม่สามารถกลับมาเรียนได้เต็มเวลาโรงเรียนจัดให้มีการฝึกอาชีพตามความสนใจและความถนัดหรือจัด บริการให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางประกอบอาชีพ	3.39	0.87	ปานกลาง
9	โรงเรียนมีการส่งเสริมความรับผิดชอบ โดยสร้างค่านิยมให้กับผู้ชายยอมรับการกระทำของตนเองและแสดงความรับผิดชอบเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงและเกิดการตั้งครรภ์ไม่พร้อม	3.59	0.80	มาก
10	โรงเรียนสนับสนุนให้ครอบครัวร่วมกันรับผิดชอบเลี้ยงดูบุตรที่เกิดขึ้นจากการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนให้ดีที่สุด	3.65	0.83	มาก
11	โรงเรียนให้การศึกษอบรมแก่นักเรียนชายให้เห็นคุณค่าทางเพศ มีความรับผิดชอบเมื่อต้องเป็นพ่อวัยเยาว์ในขณะที่เรียนและร่วมกันดูแลบุตรให้ดีที่สุด	3.74	0.91	มาก
	รวม (Y₂)	3.56	0.86	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56, S.D. = 0.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ยุทธศาสตร์ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟูส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถกลับมาศึกษาต่อหรือจัดการทางเลือกให้นักเรียนได้รับการศึกษาต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.77, S.D. = 0.77$) โรงเรียนให้การศึกษอาบรมแก่นักเรียนชายให้เห็นคุณค่าทางเพศ มีความรับผิดชอบเมื่อต้องเป็นพ่อวัยเยาว์ ในขณะที่เรียนและร่วมกันดูแลบุตรให้ดีที่สุด ($\bar{X} = 3.74, S.D. = 0.91$) โรงเรียนสนับสนุนให้ครอบครัวร่วมกันรับผิดชอบเลี้ยงดูบุตรที่เกิดขึ้นจากการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนให้ดีที่สุด ($\bar{X} = 3.65, S.D. = 0.83$) โรงเรียนให้การบำบัดฟื้นฟูด้านร่างกายและจิตใจเมื่อนักเรียนเกิดความเครียด ($\bar{X} = 3.64, S.D. = 0.84$) โรงเรียนมีการส่งเสริมความรับผิดชอบ โดยสร้างค่านิยมให้กับผู้ชายยอมรับการกระทำของตนเองและแสดงความรับผิดชอบเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงและเกิดการตั้งครรภ์ไม่พร้อม ($\bar{X} = 3.59, S.D. = 0.80$) โรงเรียนมีการช่วยเหลือนักเรียนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม โดยการจัดให้มีการตรวจสอบการตั้งครรภ์ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ ($\bar{X} = 3.58, S.D. = 0.89$) โรงเรียนมีการจัดให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการตั้งครรภ์หรือทางเลือกอื่นที่สอดคล้องกับปัญหาชีวิต ($\bar{X} = 3.55, S.D. = 0.87$) โรงเรียนจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในกรณีที่ครอบครัวไม่ยอมรับ บำบัด ฟื้นฟู ด้านร่างกาย จิตใจและสังคม ($\bar{X} = 3.47, S.D. = 0.86$) โรงเรียนจัดให้มีการช่วยเหลือระหว่างตั้งครรภ์ โดยจัดให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.45, S.D. = 0.92$) กรณีไม่สามารถกลับมาเรียนได้เต็มเวลาโรงเรียนจัดให้มีการฝึกอาชีพตามความสนใจและความถนัดหรือจัด บริการให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.39, S.D. = 0.87$) และน้อยที่สุด คือ โรงเรียนให้การช่วยเหลือเมื่อคลอดบุตรแล้ว และมีการป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำ ($\bar{X} = 3.37, S.D. = 0.86$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยภาพรวม พบว่า ข้อมูลมีการกระจายน้อย(0.73) แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องกัน

ตารางที่ 20 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน (Y_3)

(n=197)

ข้อ	การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางด้านความคิดของเด็กและเยาวชน (Y_3)				
1	โรงเรียนมีการส่งเสริมบทบาทและองค์ความรู้แก่ครอบครัว โดยรณรงค์ให้ความรู้แก่ครอบครัว เพื่อลดขั้นตอนและเรื่องการคบเพื่อน การวางตัวกับเพื่อนต่างเพศ การเลือกคู่ การตระหนักถึงบทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย การป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศและการตั้งครรภ์ไม่พร้อม	3.69	0.70	มาก
2	โรงเรียนมีการปรับทัศนคติพ่อแม่ให้ยอมรับความผิดพลาดของลูกและหาทางออกที่เหมาะสมร่วมกัน	3.41	0.71	ปานกลาง
3	โรงเรียนมีการเสริมบทบาทและองค์ความรู้ชุมชน โดยสร้างทัศนคติชุมชนให้มีการยอมรับและช่วยเหลือพ่อแม่วัยรุ่นและมีการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม	3.57	0.69	มาก
4	โรงเรียนมีการเสริมบทบาทและองค์ความรู้แก่ภาคีเครือข่าย โดยรณรงค์ให้ผู้ปกครองและชุมชนตระหนักและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม	3.56	0.74	มาก
5	โรงเรียนจัดฝึกอบรมเพื่อเสริมความรู้และทักษะให้ครู เพื่อช่วยเหลือ บำบัด ฟื้นฟู ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม แก่นักเรียนที่ตั้งครรภ์	3.46	0.79	ปานกลาง
6	โรงเรียนจัดทำแผนส่งเสริมศักยภาพครูเข้ารับการพัฒนาความรู้ และส่งเสริมทักษะการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	3.54	0.88	มาก
รวม (Y_3)		3.54	0.76	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่า การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.54, S.D.=0.76$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ โรงเรียนมีการส่งเสริมบทบาทและองค์ความรู้แก่ครอบครัว โดยรณรงค์ให้ความรู้แก่ครอบครัว เพื่อลดข้อขัดแย้งเรื่องการคบเพื่อน การวางตัวกับเพื่อนต่างเพศ การเลือกคู่ การตระหนักถึงบทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย การป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศและการตั้งครรภ์ไม่พร้อม ($\bar{X}=3.69, S.D.=0.72$) โรงเรียนมีการเสริมบทบาทและองค์ความรู้ชุมชน โดยสร้างทัศนคติชุมชนให้มีการยอมรับและช่วยเหลือพ่อแม่วัยเยาว์และมีการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม ($\bar{X}=3.57, S.D.=0.69$) โรงเรียนมีการเสริมบทบาทและองค์ความรู้แก่ภาคีเครือข่าย โดยรณรงค์ให้ผู้ปกครองและชุมชนตระหนักและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม ($\bar{X}=3.56, S.D.=0.74$) โรงเรียนจัดทำแผนส่งเสริมศักยภาพครูเข้ารับการพัฒนาความรู้ และส่งเสริมทักษะการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.54, S.D.=0.88$) โรงเรียนจัดฝึกอบรมเพื่อเสริมความรู้และทักษะให้ครู เพื่อช่วยเหลือ บำบัด ฟื้นฟู ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม แก่นักเรียนที่ตั้งครรภ์ ($\bar{X}=3.46, S.D.=0.79$) และน้อยที่สุดคือ โรงเรียนมีการปรับทัศนคติพ่อแม่ให้ยอมรับความผิดพลาดของลูกและหาทางออกที่เหมาะสมร่วมกัน ($\bar{X}=3.41, S.D.=0.71$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยภาพรวมพบว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย (0.76) แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องกัน

ตารางที่ 21 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ (Y_4)

(n=197)

ข้อ	การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	\bar{X}	$S.D.$	ระดับ
ด้านการจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ (Y_4)				
1	โรงเรียนมีการตรวจสอบ ควบคุม สื่อที่ไม่เหมาะสม โดยจัดการควบคุมเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมกับสื่ออุปกรณ์ของทางโรงเรียน	3.72	0.92	มาก

ตารางที่ 21 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ (Y4) (ต่อ)
(n=197)

ข้อ	การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2	โรงเรียนตรวจตราสื่อต่าง ๆ และมีการควบคุม ดูแล ตรวจสอบ การเผยแพร่และจำหน่ายสื่อที่ไม่เหมาะสมในโรงเรียน	3.70	0.85	มาก
3	โรงเรียนมีการส่งเสริมสถาบันด้านสื่อมวลชนให้มีการผลิตสื่อด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ผลิตสื่อที่สร้างค่านิยมให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับมิติทางสังคมและวัฒนธรรม	3.56	0.76	มาก
4	โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการออกกฎหมายเพื่อควบคุม ดูแลสื่อทุกประเภทให้มีการนำเสนอข่าวสาร ข้อมูลที่สร้างสรรค์และไม่เป็นพิษภัยต่อนักเรียน	3.53	0.89	มาก
	รวม (Y4)	3.63	0.86	มาก

จากตารางที่ 21 พบว่า การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63, S.D. = 0.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ยุทธศาสตร์การจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ โรงเรียนมีการตรวจสอบ ควบคุม สื่อที่ไม่เหมาะสม โดยจัดการควบคุมเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมกับสื่ออุปกรณ์ของทางโรงเรียน ($\bar{X} = 3.72, S.D. = 0.92$), โรงเรียนตรวจตราสื่อต่าง ๆ และมีการควบคุม ดูแล ตรวจสอบการเผยแพร่และจำหน่ายสื่อที่ไม่เหมาะสมในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.70, S.D. = 0.85$), โรงเรียนมีการส่งเสริมสถาบันด้านสื่อมวลชนให้มีการผลิตสื่อด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ผลิตสื่อที่สร้างค่านิยมให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับมิติทางสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.56, S.D. = 0.76$) และน้อยสุดคือ โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการออกกฎหมายเพื่อควบคุม ดูแลสื่อทุกประเภทให้มีการนำเสนอข่าวสาร ข้อมูลที่สร้างสรรค์และไม่เป็นพิษภัยต่อนักเรียน ($\bar{X} = 3.53, S.D. = 0.89$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยภาพรวมพบว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย (0.86) แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องกัน

ตารางที่ 22 คำสัมภาษณ์เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการผลักดันนโยบาย (Y5)

(n=197)

ข้อ	การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการผลักดันนโยบาย (Y5)				
1	โรงเรียนมีการผลักดันการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายังเป็นรูปธรรม	3.61	0.83	มาก
2	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยส่งเสริมและสนับสนุน โรงพยาบาล โรงเรียน และสถานบริการสาธารณสุขให้มีการบริการและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม แม่เยาว์วัยและครอบครัว	3.52	0.81	มาก
รวม (Y5)		3.57	0.82	มาก

จากตารางที่ 22 พบว่า การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการผลักดันนโยบาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57, S.D. = 0.82$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ยุทธศาสตร์การจัดสิ่งช่วยเหลือและอิทธิพลจากสื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคำสัมภาษณ์เลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ โรงเรียนมีการผลักดันการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายังเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 3.61, S.D. = 0.83$) และรองลงมาคือ โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยส่งเสริมและสนับสนุน โรงพยาบาล โรงเรียน และสถานบริการสาธารณสุขให้มีการบริการและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม แม่เยาว์วัยและครอบครัว ($\bar{X} = 3.52, S.D. = 0.81$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยภาพรวม พบว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย (0.82) แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องกัน

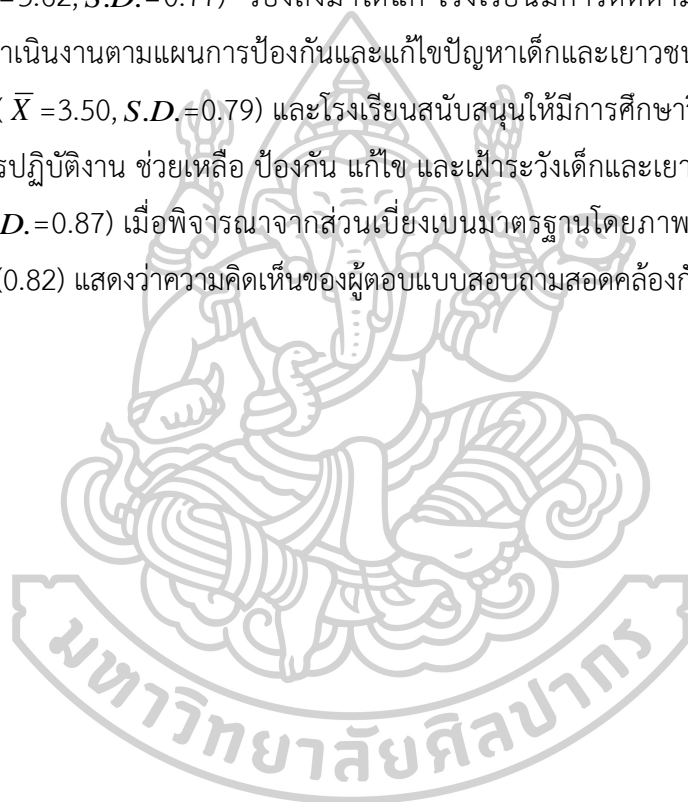
ตารางที่ 23 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล (Y6)

(n=197)

ข้อ	การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล (Y₆)				
1	โรงเรียนมีการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา โดยจัดสำรวจและทำฐานข้อมูลนักเรียนที่ตั้งครรภ์ สรุประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบสถานการณ์ เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ แนวทางปฏิบัติ จัดทำแผนปฏิบัติประจำปีเพื่อให้การช่วยเหลือป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.62	0.86	มาก
2	โรงเรียนมีการพัฒนาระบบงาน จัดองค์ความรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนา ส่งเสริมการจัดองค์ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา อนามัยเจริญพันธุ์ สุขภาวะทางเพศ โดยมีการจัดอบรม จัดกิจกรรมอื่นอย่างต่อเนื่อง	3.62	0.77	มาก
3	โรงเรียนสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย นำเสนอนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อการปฏิบัติงาน ช่วยเหลือ ป้องกัน แก้ไข และเฝ้าระวังเด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม	3.46	0.87	ปานกลาง
4	โรงเรียนมีการติดตามผล และให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมอย่างเป็นรูปธรรม	3.50	0.79	มาก
รวม (Y₆)		3.55	0.82	มาก

จากตารางที่ 23 พบว่า การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$,

$S.D.=0.82$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุดจำนวนสองข้อดังนี้ โรงเรียนมีการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา โดยจัดสำรวจและทำฐานข้อมูลนักเรียนที่ตั้งครรภ์ สรุปรประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบสถานการณ์ เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ แนวทางปฏิบัติ จัดทำแผนปฏิบัติประจำปีเพื่อให้การช่วยเหลือป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X}=3.62, S.D.=0.86$) และโรงเรียนมีการพัฒนาระบบงาน จัดองค์ความรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนา ส่งเสริมการจัดองค์ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา อนามัยเจริญพันธุ์ สุขภาวะทางเพศ โดยมีการจัดอบรม จัดกิจกรรมอื่นอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.62, S.D.=0.77$) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนมีการติดตามผล และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมอย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X}=3.50, S.D.=0.79$) และโรงเรียนสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย นำเสนอนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อการปฏิบัติงาน ช่วยเหลือ ป้องกัน แก้ไข และเฝ้าระวังเด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม ($\bar{X}=3.46, S.D.=0.87$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยภาพรวม พบว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย (0.82) แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องกัน

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์
ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดสมุทรสงคราม

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์
ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดสมุทรสงคราม

การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและ เยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	ด้านการป้องกัน (Y ₁)	ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y ₂)	ด้านการเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่ม ผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน (Y ₃)	ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกจากสื่อ (Y ₄)	ด้านการผลักดันนโยบาย (Y ₅)	ด้านการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการ ติดตามประเมินผล (Y ₆)	การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและ แก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม (Y _{tot})
การกำหนดวัตถุประสงค์ (X ₁)	.560**	.484**	.449**	.499**	.427**	.500**	.544**
การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ (X ₂)	.683**	.694**	.687**	.675**	.555**	.697**	.756**
การประเมินความเสี่ยง (X ₃)	.743**	.706**	.708**	.668**	.591**	.709**	.782**
การตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผน ป้องกัน (X ₄)	.776**	.773**	.738**	.695**	.597**	.748**	.828**
รายงานและติดตามผล (X ₅)	.708**	.845**	.795**	.700**	.643**	.784**	.856**
การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม (X _{tot})	.785**	.799**	.772**	.723**	.640**	.781**	.856**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 24 พบว่า การบริหารความเสี่ยง (X_{tot}) กับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม (Y_{tot}) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์เชิงบวกสูง ($r_{xy} = .856$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ในภาพรวมของการบริหารความเสี่ยง (X_{tot}) กับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ทั้ง 6 ด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกกันอยู่ในระดับสูง 5 ด้าน และมีความสัมพันธ์เชิงบวกกันระดับปานกลาง 1 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากความสัมพันธ์มากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y_2) ($r_{xy} = .799$) ด้านการป้องกัน (Y_1) ($r_{xy} = .785$) ด้านการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล (Y_6) ($r_{xy} = .781$) ด้านการเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน (Y_3) ($r_{xy} = .772$) ด้านการจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ (Y_4) ($r_{xy} = .723$) และด้านการผลักดันนโยบาย (Y_5) ($r_{xy} = .640$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การบริหารความเสี่ยง ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ (X_1) กับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยภาพรวมในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .544$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ พบว่า มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมในทุกยุทธศาสตร์ โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการป้องกัน (Y_1) ($r_{xy} = .560$) และด้านการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล (Y_6) ($r_{xy} = .500$) และมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำโดยเรียงค่าความสัมพันธ์จากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ (Y_4) ($r_{xy} = .499$) ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y_2) ($r_{xy} = .484$) ด้านการเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน (Y_3) ($r_{xy} = .449$) และด้านการผลักดันนโยบาย (Y_5) ($r_{xy} = .427$) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

การบริหารความเสี่ยง ด้านการระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ (X_2) กับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยภาพรวมในระดับสูง ($r_{xy} = .756$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงด้านการระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ พบว่า มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมในทุกยุทธศาสตร์ โดยมีความสัมพันธ์โดยรวมในระดับปานกลาง โดยเรียงค่าความสัมพันธ์จากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล (Y_6) ($r_{xy} = .697$) ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y_2) ($r_{xy} = .694$) ด้านการเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน (Y_3) ($r_{xy} = .687$) ด้านการป้องกัน (Y_1) ($r_{xy} = .683$) ด้านการจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ (Y_4) ($r_{xy} = .675$) และด้านการผลักดันนโยบาย (Y_5) ($r_{xy} = .555$) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

การบริหารความเสี่ยง ด้านการประเมินความเสี่ยง (X_3) กับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยภาพรวมในระดับสูง ($r_{xy} = .782$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยง พบว่า มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมในทุกด้าน โดยมีความสัมพันธ์โดยรวมในระดับสูง โดยเรียงค่าความสัมพันธ์จากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการป้องกัน (Y_1) ($r_{xy} = .743$) ด้านการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล (Y_6) ($r_{xy} = .709$) ด้านการเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน (Y_3) ($r_{xy} = .708$) ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y_2) ($r_{xy} = .706$) และด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านการจัดตั้งสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ (Y_4) ($r_{xy} = .668$) และด้านการผลักดันนโยบาย (Y_5) ($r_{xy} = .591$) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

การบริหารความเสี่ยง ด้านการตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผนป้องกัน (X_4) กับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยภาพรวมในระดับสูง ($r_{xy} = .828$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผนป้องกัน พบว่า มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมในทุกด้าน โดยมีความสัมพันธ์โดยรวมในระดับสูง โดยเรียงค่าความสัมพันธ์จากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการป้องกัน (Y_1) ($r_{xy} = .776$) ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y_2) ($r_{xy} = .773$) ด้านการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล (Y_6) ($r_{xy} = .748$) ด้านการเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน (Y_3) ($r_{xy} = .738$) และด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านการจัดตั้งสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ (Y_4) ($r_{xy} = .695$) และด้านการผลักดันนโยบาย (Y_5) ($r_{xy} = .597$) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

การบริหารความเสี่ยง ด้านรายงานและติดตามผล (X_5) กับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยภาพรวมในระดับสูง ($r_{xy} = .856$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงด้านรายงานและติดตามผล พบว่า มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมในทุกด้าน โดยมีความสัมพันธ์โดยรวมในระดับสูง โดยเรียงค่าความสัมพันธ์จากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y_2) ($r_{xy} = .845$) ด้านการเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน (Y_3) ($r_{xy} = .795$) ด้านการสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล (Y_6)

($r_{xy} = .784$) ด้านการป้องกัน (Y_1) ($r_{xy} = .701$) ด้านการจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ (Y_4) ($r_{xy} = .700$) และด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านการผลักดันนโยบาย (Y_5) ($r_{xy} = .643$) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สรุปผลการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า การบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก หรือมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม 2) การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยใช้ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติงานแทน และครูผู้สอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอน รวมทั้งสิ้น 197 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมาเท่ากับ 197 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ (frequency : f) ค่าร้อยละ (percentage : %) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : \bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ผลปรากฏดังนี้

1. การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตมากไปหาน้อยได้ดังนี้ รายงานและติดตามผล การระบุมูลเหตุ/เหตุการณ์ การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผนป้องกันตามลำดับ ในส่วนของการกำหนดวัตถุประสงค์มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับปานกลาง

2. การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจำแนกตามยุทธศาสตร์ พบว่า การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมอยู่ในระดับมากทุกยุทธศาสตร์ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกัน ยุทธศาสตร์การจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ ยุทธศาสตร์ด้านการผลักดันนโยบาย ยุทธศาสตร์ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู ยุทธศาสตร์การสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล และยุทธศาสตร์การเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชนตามลำดับ

3. การบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่องการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาพิจารณา เพื่อให้ทราบถึงสภาพจริง และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้ รายงานและติดตามผล การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผนป้องกัน และการกำหนดวัตถุประสงค์ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ โดยผู้วิจัยได้ตั้งไว้ว่า การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับปานกลาง ผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจากผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (สาขาสมุทรสงคราม) ที่ให้เห็นปัญหานี้เป็นเรื่องสำคัญและเร่งด่วน โดยที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารายงานข้อมูลต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคเรียนละ 1 ครั้ง นอกจากนี้การดำเนินการบริหารความเสี่ยงต้องใช้ความร่วมมือและมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรอย่างชัดเจนซึ่งจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพของการบริหารได้เป็นอย่างดี สอดคล้องแนวทางของ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) ในเรื่องของการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในหน่วยงาน โดยที่ผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่ในการกำหนด

นโยบาย แต่งตั้งคณะกรรมการคณะทำงาน กำกับดูแลให้มีการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีหน้าที่กำหนดนโยบายและแนวทางในการบริหารความเสี่ยงของการบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลัก อำนวยความสะดวก เสนอแนะ ให้ความเห็นและคำปรึกษา ผลักดัน ติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง คณะทำงานบริหารความเสี่ยงมีหน้าที่ระบุดังกล่าว กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง จัดทำรายงานสรุปผลการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ประชาสัมพันธ์ ติดตามความก้าวหน้า และรายงานสรุปผลการดำเนินงาน บุคลากรในหน่วยงานทำหน้าที่ทำความเข้าใจและดำเนินการบริหารความเสี่ยง สอดคล้องกับงานวิจัยของชวัญญานันท์ แก้วนุชชนาว์วร ได้ศึกษา การบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า การบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ ด้านบุคคล ด้านปัจจัยภายนอก ด้านการเงิน ด้านการดำเนินงาน ด้านกลยุทธ์ และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ

การบริหารความเสี่ยงที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงที่สุด คือ รายงานและติดตามผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน ที่ต้องให้สถานศึกษารายงานผลการดำเนินการตามนโยบายให้ทราบภาคเรียนละ 1 ครั้ง ที่เป็นเช่นนี้เพราะโรงเรียนให้ความสำคัญกับการดำเนินการดังต่อไปนี้ตามลำดับ มีการรายงานผลการดำเนินการตามให้แก่ผู้บริหารรับรู้ มีการติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการรายงานผลการดำเนินการตามให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับรู้ มีการประเมินประสิทธิภาพของแผนการแก้ไขปัญหา และมีการประเมินประสิทธิภาพของแผน การบริหารความเสี่ยงที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตรองลงมาได้แก่ การระบุมูลเหตุ/เหตุการณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ โรงเรียนได้มีการระบุมูลเหตุ/เหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณาและระบุดังกล่าวของการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา และโรงเรียนมีการบันทึกรวบรวมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกโรงเรียนที่ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเสียหาย ในการบริหารความเสี่ยงข้อการประเมินความเสี่ยง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้เพราะ โรงเรียนให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ต่อไปนี้ในระดับที่สูง มีการประเมินผลกระทบที่จะตามมาของความเสียหายของปัญหา มีการประเมินโอกาสที่ความเสี่ยงของปัญหาจะเกิดขึ้น มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงของปัญหา ในส่วนของการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงของปัญหา มีการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงของปัญหา และมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงของปัญหาอย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง การบริหารความเสี่ยงข้อการตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผน

ป้องกัน นั้นภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยเรียงลำดับระดับของความเห็นมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนนำแผนการป้องกันไปดำเนินการ มีการจัดทำแผนป้องกันความเสี่ยง และนำแผนการแก้ไขปัญหามีเพศสัมพันธ์และตั้งครภไม่พร้อมของนักเรียนไปดำเนินการ แต่ในส่วนของการจัดทำแผนการแก้ไขปัญหานั้นอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะบางโรงเรียนปัญหาดังกล่าวอาจยังไม่เกิดหรือเกิดขึ้นน้อยจึงไม่ได้เห็นความสำคัญกับแผนของการแก้ไขปัญหา การบริหารความเสี่ยงที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตต่ำสุดได้แก่ข้อกำหนดวัตถุประสงค์ ซึ่งภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยบุคคลากรในโรงเรียนทุกคนรับทราบและมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการป้องกันและแก้ไขปัญหามีเพศสัมพันธ์และตั้งครภไม่พร้อมของนักเรียน นั้นอยู่ในระดับที่สูง แต่การกำหนด วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการป้องกันและแก้ไขปัญหา บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา การกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลของความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากบุคลากรในโรงเรียนยังไม่มีความพร้อม ความเข้าใจ และอาจมองภาพของปัญหาไม่ครอบคลุมทุกปัจจัยเสี่ยง และเนื่องการกำหนดวัตถุประสงค์นั้นเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารที่ต้องอธิบายถึงหลักการและเป้าหมายของการดำเนินการให้กับบุคคลกรทราบ แต่เพราะผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการจำนวนที่น้อย จึงส่งผลทำให้ค่าเฉลี่ยมีค่าน้อยกว่าในข้ออื่น ๆ และการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จเป็นไปด้วยความยากและบุคลากรบางท่านอาจมองไม่เห็นถึงความสำคัญทำให้การมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายยังไม่มากเท่าที่ควร

2. จากผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครภไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกัน ยุทธศาสตร์การจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ ยุทธศาสตร์ด้านการผลักดันนโยบาย ยุทธศาสตร์ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู ยุทธศาสตร์การสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล และยุทธศาสตร์การเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานของการวิจัยที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่าการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครภไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงครามอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า แนวทางตามนโยบายการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาคือเด็กและเยาวชนตั้งครภไม่พร้อมของจังหวัดสมุทรสงครามที่ได้ให้ไว้กับโรงเรียนมีความชัดเจน ตั้งแต่ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ เป้าหมายของแผน กลุ่มเป้าหมายแผน นิยามการปฏิบัติการและในแต่ละยุทธศาสตร์ยังให้รายละเอียดของเป้าประสงค์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ และมาตรการไว้อย่างชัดเจน

การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตสูงที่สุด คือยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันที่มีระดับความเห็นที่มากในทุก ๆ ข้อ ตามลำดับ โรงเรียนมีการให้ทักษะชีวิตเพื่อให้นักเรียนรู้จักป้องกันตนเองมิให้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ หรือสามารถขอรับความช่วยเหลือที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมและการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน มีการให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับวัย มีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา อนามัยเจริญพันธุ์ บทบาทความสัมพันธ์หญิงชายและอื่น ๆ จัดให้มีหลักสูตรเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ เพศศึกษา บทบาทความสัมพันธ์ของหญิงชาย คุณธรรมจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมบทบาทครอบครัว โดยการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองด้านพัฒนาการของนักเรียนแต่ละช่วงวัย มีการพัฒนาหลักสูตร การสอนและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อผสมผสานการสอนเพศศึกษาและบทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย เข้ากับมิติของสังคมและวัฒนธรรม มีการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอดส่องดูแลและให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน เฝ้าระวังและติดตามพฤติกรรมของนักเรียนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน จัดให้มีการฝึกทักษะแก่ผู้สอนวิชาเพศศึกษา เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสม มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรในโรงเรียนให้มีความเข้าใจเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถให้คำปรึกษาชี้แนะและควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ และโรงเรียนเสริมทักษะการเลี้ยงดูบุตร ให้กับ พ่อ แม่ และผู้ปกครอง สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของครอบครัวกับการป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่นไทย พบว่า ครอบครัวยังคงมีบทบาทสำคัญในการป้องกันการตั้งครรภ์ของบุตรหลาน ประมาณครึ่งหนึ่งของครอบครัวที่ศึกษา ยอมรับได้กับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของบุตรหลาน ส่วนปัจจัยด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพในครอบครัว มีความสำคัญเช่นกัน เช่น การเปิดโอกาสให้พูดคุยกันอย่างตรงไปตรงมาในครอบครัว ก่อให้เกิดความไว้วางใจและกล้าที่จะเปิดเผยปัญหากับคนในครอบครัวทุกเรื่อง รวมทั้งเรื่องความรักของวัยรุ่น การที่วัยรุ่นตระหนักถึงโทษของการไม่เชื่อฟังพ่อแม่หรือผู้ปกครอง เป็นการป้องปรามมิให้วัยรุ่นหญิงทำผิดในทุกเรื่องรวมทั้งเรื่องเพศ ส่วนบทบาทของการอบรมสั่งสอน พบปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ คือ การสั่งสอนให้วัยรุ่นกล้าปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสม เป็นการชี้แนะทางออกให้แก่วัยรุ่น และการใช้ไหวพริบปฏิภาณในการเอาตัวรอดจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่พร้อม และยังเสี่ยงต่อการติดต่อจากเพศสัมพันธ์อีกด้วย และในส่วนของ การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันก็มีส่วนสำคัญซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาชัย สาระจรัส ได้ศึกษาเรื่องการตั้งครรภ์ของเด็กหญิงวัยเยาว์ พบว่าสาเหตุเกิดจากที่เด็กวัยเยาว์ขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษา และเข้าใจว่าเพศสัมพันธ์ในวัยเด็กไม่สามารถทำให้ตนตั้งครรภ์ได้อยู่ในระดับมาก จึงขาดการรับรู้วิธีคุมกำเนิดและไม่รับรู้สัญญาณการตั้งครรภ์จากการเปลี่ยนแปลงทางกาย ส่วนในเรื่องของ

แนวทางช่วยเหลือเด็กเยาว์วัยด้านการป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ควรให้ความรู้ผู้ปกครอง และครูให้มีทักษะการสังเกต การประเมินการเปลี่ยนแปลงของเด็กจากวัยเด็กสู่วัยรุ่นตอนต้น และสามารถถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาแก่เด็กอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของบรรจง พลไชย ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากนักเรียนได้รับความดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา ได้รับความรักความอบอุ่นจากบิดามารดา เมื่อมีปัญหาในเรื่องทั่ว ๆ ไป และปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ บิดามารดาก็ให้คำแนะนำ คำปรึกษาที่ดี รวมทั้งนักเรียนได้รับคำแนะนำคำปรึกษาที่ดีและถูกต้องจากครูประจำชั้น ครูแนะแนว และครูอนามัยโรงเรียน ยุทธศาสตร์รองลงมาได้แก่ยุทธศาสตร์การจัดสิ่งยั่วยุและอิทธิพลจากสื่อ โดยมีการดำเนินการย่อยคือ โรงเรียนมีการตรวจสอบ ควบคุม สื่อที่ไม่เหมาะสม โดยจัดการควบคุม เว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมกับสื่ออุปกรณ์ของทางโรงเรียน มีการตรวจตราสื่อต่าง ๆ และมีการควบคุมดูแล ตรวจสอบการเผยแพร่และจำหน่ายสื่อที่ไม่เหมาะสม มีการส่งเสริมสถาบันด้านสื่อมวลชนให้มีการผลิตสื่อด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ผลิตสื่อที่สร้างค่านิยมให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับมิติทางสังคมและวัฒนธรรม และมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการออกกฎหมายเพื่อควบคุม ดูแลสื่อทุกประเภทให้มีการนำเสนอข่าวสาร ข้อมูลที่สร้างสรรค์และไม่เป็นพิษภัยต่อนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีณยู เรือนจันทร์ ได้ศึกษาเรื่องสถานการณ์พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในพื้นที่พัฒนาต้นแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น จังหวัดอุดรธานี พบว่าการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นเกิดจากการใช้ชีวิตโดยให้คุณค่าของเพื่อนมากกว่าตนเอง การบริโภคสื่อเกินความจำเป็น การขาดปฏิสัมพันธ์ภายในครอบครัว สอดคล้องกับงานวิจัยของมาลีวัล เลิศศาสศิริ ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่นตามการรับรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ พบว่า ปัจจัยที่สำคัญโดยเรียงจากค่ามากไปน้อยคือ พฤติกรรมของเด็กเอง ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม ยุทธศาสตร์ต่อมา ยุทธศาสตร์ด้านการผลักดันนโยบาย การดำเนินการของ โรงเรียนมีการผลักดันการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมและการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยส่งเสริมและสนับสนุน โรงพยาบาล โรงเรียน และสถานบริการสาธารณสุขให้มีการบริการและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม แม่เยาว์วัยและครอบครัว สอดคล้องกับงานวิจัยของช่อผกา จันประดับ ได้ศึกษาเรื่องผลการใช้กิจกรรมพัฒนาต้นเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนหญิงช่วงชั้นที่ 3 ได้ให้ข้อเสนอแนะกับสถานศึกษาในการนำกิจกรรมไปใช้ว่า ควรมีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุขที่มีความรู้ในเรื่องเพศศึกษาร่วมกิจกรรมด้วย เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้จากจากผู้มีประสบการณ์การทำงานในเรื่องเพศศึกษาโดยตรง ในส่วนของ

ยุทธศาสตร์ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู โรงเรียนมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากคือ โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถกลับมาศึกษาต่อหรือจัดการทางเลือกให้นักเรียนได้รับการศึกษาต่อเนื่อง ให้การศึกษาอบรมแก่นักเรียนชายให้เห็นคุณค่าทางเพศ มีความรับผิดชอบเมื่อต้องเป็นพ่อวัยเยาว์ในขณะที่เรียนและร่วมกันดูแลบุตรให้ดีที่สุด สนับสนุนให้ครอบครัวร่วมกันรับผิดชอบเลี้ยงดูบุตรที่เกิดขึ้นจากการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนให้ดีที่สุด ให้การบำบัดฟื้นฟูด้านร่างกายและจิตใจเมื่อนักเรียนเกิดความเครียด มีการส่งเสริมความรับผิดชอบ โดยสร้างค่านิยมให้กับผู้ขายยอมรับการกระทำของตนเองและแสดงความรับผิดชอบเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงและเกิดการตั้งครรภ์ไม่พร้อม มีการช่วยเหลือนักเรียนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม โดยการจัดให้มีการตรวจสอบการตั้งครรภ์ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ มีการจัดให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการตั้งครรภ์หรือทางเลือกอื่นที่สอดคล้องกับปัญหาชีวิต และในส่วนที่มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ โรงเรียนจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในกรณีที่ครอบครัวไม่ยอมรับ บำบัด ฟื้นฟู ด้านร่างกาย จิตใจและสังคม จัดให้มีการช่วยเหลือระหว่างตั้งครรภ์ โดยจัดให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ กรณีไม่สามารถกลับมาเรียนได้เต็มเวลาโรงเรียนจัดให้มีการฝึกอาชีพตามความสนใจและความถนัดหรือจัด บริการให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางประกอบอาชีพ และให้การช่วยเหลือเมื่อคลอดบุตรแล้ว และมีการป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำ โดยยุทธศาสตร์นี้มีความสำคัญต่อการแก้ปัญหาเป็นอย่างยิ่ง เพราะเยาวชนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อมต้องได้รับการช่วยเหลือในเรื่องเหล่านี้หากไม่ดำเนินการจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเนตรชนก แก้วจันทา ได้ศึกษาเรื่องภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่นตั้งครรภ์ ปัจจัย ผลกระทบ และการป้องกัน พบว่าภาพรวมอยู่ระดับมาก ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรหรือการตั้งครรภ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่นในสังคมไทย โอกาสที่วัยรุ่นชายยังสามารถเล่าเรียนศึกษาต่อมีมากกว่าวัยรุ่นหญิง แต่วัยรุ่นหญิงต้องอุ้มท้อง หลังคลอดต้องรับบทบาทเลี้ยงดูบุตร ทำให้โอกาสที่จะศึกษาต่อเหมือนฝ่ายชายมีน้อย ยุทธศาสตร์ในลำดับที่ห้าได้แก่ ยุทธศาสตร์การสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับที่สูง โดยมีการดำเนินการเรียงระดับจากมากไปน้อย คือ โรงเรียนมีการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา โดยจัดสำรวจและทำฐานข้อมูลนักเรียนที่ตั้งครรภ์ สรุปประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบสถานการณ์ เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ แนวทางปฏิบัติ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อให้การช่วยเหลือป้องกันและแก้ไขปัญหามีการพัฒนา ระบบงาน จัดองค์ความรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนา ส่งเสริมการจัดองค์ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา อนามัยเจริญพันธุ์ สุขภาวะทางเพศ โดยมีการจัดอบรม จัดกิจกรรมอื่นอย่างต่อเนื่อง มีการติดตามผล และให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมอย่างเป็นรูปธรรม และสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย นำเสนอนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อการปฏิบัติงาน ช่วยเหลือ ป้องกัน แก้ไข และเฝ้าระวังเด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม และยุทธศาสตร์ที่อยู่ระดับน้อยสุดคือ

ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โรงเรียนดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์นี้โดยมีการส่งเสริมบทบาทและองค์ความรู้แก่ครอบครัว โดยรณรงค์ให้ความรู้แก่ครอบครัว เพื่อลดข้อขัดแย้งและการคบเพื่อน การวางตัวกับเพื่อนต่างเพศ การเลือกคู่ การตระหนักถึงบทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย การป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศและการตั้งครรภ์ไม่พร้อม มีการเสริมบทบาทและองค์ความรู้ชุมชน โดยสร้างทัศนคติชุมชนให้มีการยอมรับและช่วยเหลือพ่อแม่วัยเยาว์และมีการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม มีการเสริมบทบาทและองค์ความรู้แก่ภาคีเครือข่าย โดยรณรงค์ให้ผู้ปกครองและชุมชนตระหนักและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม จัดทำแผนส่งเสริมศักยภาพครูเข้ารับการพัฒนาความรู้ และส่งเสริมทักษะการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จัดฝึกอบรมเพื่อเสริมความรู้และทักษะให้ครู เพื่อช่วยเหลือ บำบัด พื้นฟูด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม แก่นักเรียนที่ตั้งครรภ์ และมีการปรับทัศนคติพ่อแม่ให้ยอมรับความผิดพลาดของลูกและหาทางออกที่เหมาะสมร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ศึกษาเรื่องกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร พบว่า รัฐบาลควรรณรงค์ให้ประชาชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนเข้าใจเพศศึกษาอย่างถูกต้องโดยการกำหนดนโยบายให้โรงเรียนและครอบครัวปรับปรุงบทบาทการอบรมและปลูกฝังเรื่องเพศกับเด็กและเยาวชน สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีณยู เรือนจันทร์ ได้ศึกษา สถานการณ์พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในพื้นที่พัฒนาต้นแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น จังหวัดอุดรธานี ได้เสนอแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่สำคัญคือ การพัฒนาครอบครัวให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะการให้คำปรึกษา การปรับตัว วิธีการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน และการจัดกิจกรรมโดยความร่วมมือของชุมชนและองค์กรในพื้นที่

3. จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกัน และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ตามตัวแปรย่อย พบว่าส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ยกเว้นการกำหนดวัตถุประสงค์ (X_1) ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปร (Y_{1-6}, Y_{tot}) อยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากการกำหนดวัตถุประสงค์มีค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิตในทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางอันเนื่องมาจากโรงเรียนมีการดำเนินการในด้านนี้ได้ไม่พอ แต่ในส่วนของดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมทุกยุทธศาสตร์มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับที่สูงทุกยุทธศาสตร์ซึ่งทำให้เกิดความไม่สอดคล้องทำให้ค่าความสัมพันธ์ยังไม่คล้อยตามกันเท่าที่ควร ในส่วนของการระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ (X_2) มีความสัมพันธ์กับตัวแปร (Y_{1-6}) อยู่

ในระดับปานกลางแต่สำหรับความสัมพันธ์กับ (Y_{tot}) อยู่ระดับที่สูงนั้นอาจเนื่องมาจากการระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์โดยภาพรวมมีค่ามัธยฐานเลขคณิตในระดับสูงและการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครุฑไม่พร้อมทุกยุทธศาสตร์มีค่ามัธยฐานเลขคณิตอยู่ในระดับที่สูงทุกยุทธศาสตร์ทำให้ภาพรวมเกิดความสอดคล้องกัน ส่วนยุทธศาสตร์การจัดสิ่งช่วยและอิทธิพลจากสื่อ (Y_4) และยุทธศาสตร์ด้านการผลักดันนโยบาย (Y_5) พบว่ามีความสัมพันธ์กับ (X_{1-5}) อยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าการบริหารความเสี่ยงกับยุทธศาสตร์ทั้งสองยังมีบางส่วนที่มีสัมพันธ์ไม่คล้อยตามกัน ในส่วนของการประเมินความเสี่ยง (X_3) การตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผนป้องกัน (X_4) รายงานและติดตามผล (X_5) กับ ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกัน (Y_1) ยุทธศาสตร์ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y_2) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน (Y_3) และยุทธศาสตร์การสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล (Y_6) มีความสัมพันธ์ในระดับที่สูงแสดงให้เห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวที่ทำความคู่กันนั้นเกิดผลคล้อยตามกันเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครุฑไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้เกิดการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครุฑไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ในการกำหนดวัตถุประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ควรมีการประชุมทำความเข้าใจกับบุคลากรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องให้มีการพิจารณาการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ทุกคนควรรับทราบและมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย บุคลากรทุกคนในโรงเรียนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการและช่วยกันกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. จากผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมาก แต่ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน อยู่ในระดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ควรมีการส่งเสริมบทบาทและองค์ความรู้แก่ครอบครัวโดยอ้อมเพื่อให้ความรู้แก่ครอบครัว ปรับทัศนคติพ่อแม่ให้ยอมรับความผิดพลาดของลูกและหาทางออกที่เหมาะสมร่วมกัน จัดฝึกอบรมเพื่อเสริมความรู้และทักษะให้ครู เพื่อช่วยเหลือ บำบัด ฟื้นฟู ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมแก่นักเรียนที่ตั้งครรภ์ให้มากขึ้น

3. จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การกำหนดวัตถุประสงค์กับดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นถึงการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารโรงเรียนในด้านกำหนดวัตถุประสงค์ยังไม่มีความชัดเจน ทำให้การดำเนินการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกับบุคลากรเป็นไปในระดับที่ยังไม่สูงเท่าที่ควร ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียน และครูควรมีการทำความเข้าใจในเรื่องของการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ตามที่ได้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะของการวิจัยข้างต้น เพื่อให้งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ได้เผยแพร่ไป และเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษา ค้นคว้าของบุคคลผู้สนใจทั่วไป ทั้งในระดับผู้บริหาร นักวิชาการ และระดับปฏิบัติการ จึงขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนในเชิงคุณภาพ
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงกับการนำแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียน
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของผู้บริหารสถานศึกษา

รายการอ้างอิง

- (มสป.), มูลนิธิเพื่อสุขภาพและการแบ่งปัน. "โครงการป้องกันท้องไม่พร้อมในกลุ่มวัยรุ่น ในสถานศึกษา." <http://healthandshare.org>.
- A., Beth. "Adolescent Pregnancy Prevention." *American journal of Public health* 102, no. 12 (2012): 1837-41.
- Arthur, A., and others. "Teenage Mother' Experiences of Maternity Service: A Qualitative Study." *British Journal of Midwifery* 15, no. 11 (2007): 673.
- Best, John W. *Research in Education*. New Jersey: Prentice-Hall Inc, 1970.
- Cronbach, Lee J. *Essentials of Psychological Testing*. 3 ed. New York: Harper & Row Publisher, 1974.
- Daniel Katz, and Robert L. Kahn. *The Social Psychology of Organization*. 2 ed. New York: John Wiley & Son, 1978.
- Desirae M, and Karen H. "Adolescent Pregnancy in America: Cause and Responses." *The journal for vocational special needs education* 30, no. 1 (2007): 4-12.
- Hadley A., Chandra-Mouli V., and Ingham R. "Implementing the United Kingdom Government's 10-Year Teenage Pregnancy Strategy for England (1999-2010)." *J Adolesc Health* 59, no. 1 (2016).
- Hinke D.E., William W., and Stephen G.J. *Applied Statistics for the Behavior Science*. 4 ed. New York: Houghton Mifflin, 1998.
- Krejcie, Robert V., and Early W. Morgan. "Determining Size for Research Activities." *Education and Psychological Measurement* 30, no. 3 (1970): 607-10.
- Likert, Rensis. "A Technique for the Measurement of Attitudes." *Archives of Psychology* 140, no. 55 (1932): 1-55.
- Mason-Jones, Amanda J. "School-Based Interventions for Preventing Hiv, Sexually Transmitted Infections, and Pregnancy in Adolescents, Cochrane Infectious Diseases Group." (November 8, 2016).
- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. "การมอบนโยบายในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายุวกะและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม." <http://www.nakhonratchasima.m-society.go.th>.

กระทรวงสาธารณสุข กรมสุขภาพจิต. คู่มือส่งเสริมสุขภาพจิตนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสำหรับครู.

กรุงเทพฯ: ร.ส.พ., 2543.

กฤตยา อาชวนิจกุล. ถึงเวลาต้องเข้าใจและแก้ไข...ความรุนแรงทางเพศ เอดส์ และท้องไม่พร้อม.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2552.

การกีฬาแห่งประเทศไทย. "Risk Dictionary."

http://web2.sat.or.th/sat/index.php?option=com_riskdic&Itemid=111.

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, สำนักแผนวิสาหกิจ. "คู่มือการบริหารความเสี่ยงการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค." เอกสารประกอบการปฏิบัติงาน, 2547.

การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย. "คู่มือการบริหารความเสี่ยง." สิงหาคม 2553.

ขวัญญานันท์ แก้วนุชชนาวี. "การบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17." งานนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559.

ศนิภาพร บุญชู. "ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งทางจิตใจของวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนาในจังหวัดนครปฐม." วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555.

เครือข่ายของสมาชิกบริษัทไฟร์ซอเดอร์เฮาส์คูเปอร์ส อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด. "แนวทางการบริหารความเสี่ยง." <http://www2.oae.go.th/FTA/PDF/risk/1.2555.pdf>.

จตุพร ลิ้มมันจริง. "วิธีการสอนวิชาแนะแนว." <http://e-book.ram.edu/e-book/p/PC422/chapter3.pdf>.

จังหวัดสมุทรสงคราม. "ข้อมูลจังหวัดสมุทรสงคราม ปี 2556." <https://docs.google.com> เจริญเกษมวัลย์.

จิรพร สุเมธประสิทธิ์ และคณะ. การบริหารความเสี่ยงอย่างมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แมคกรอฮิล, 2556.

ช่อผกา จันประดับ. "ผลการใช้กิจกรรมพัฒนาตนเองเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3." วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. คู่มือพิชิตความเสี่ยง ง่ายๆ และได้ผล. กรุงเทพฯ: บริษัท เอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด, 2550.

ณัฐพร พันธุ์อุดม. แนวทางการควบคุมภายในที่ดี. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2549.

ณัชชัญญา ปัทมทัตตานนท์. "การจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานี." วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2553.

ดวงใจ ช่วยตระกูล. "การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน." ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2551.

ธันตภณ ตะพังพินิจการ. "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.

ธร สุขทรายทุธ. การบริหารจัดการความเสี่ยงทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัท เนติกุลการพิมพ์ จำกัด, 2550.

เธียรรัตน์ ไชยโรจน์. "แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557.

นฤมล สะอาดโณม. *Cro* ต้องรู้ คู่มือการบริหารความเสี่ยงองค์กรยุคใหม่. กรุงเทพฯ: บริษัท ฐาน การพิมพ์ จำกัด, 2551.

———. *Risk Management* การบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ: พหลการพิมพ์, 2548.

———. การบริหารความเสี่ยงองค์กร. กรุงเทพฯ: บริษัท ฐานการพิมพ์ จำกัด, 2550.

นิคม อรรถอำนาย. "ความเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหาร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

นิรภัย จันทร์สวัสดิ์. การบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุตรไพศาล, 2551.

เนตรชนก แก้วจันทา. "ภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่นตั้งครรภ์ ปัจจัย ผลกระทบ และการป้องกัน." วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ 35, no. 1 (มกราคม-มีนาคม 2555): 84.

บรรจง พลไชย. "พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตเทศบาลเมืองนครพนม." ศูนย์การศึกษาแพทยศาสตร์คลินิก โรงพยาบาลพระปกเกล้า 28, no. 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2554): 236.

ปราชญา กล้าผจญ. การบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ: ปราชญา พับบลิชซิ่ง, 2551.

ปริญญา เอี่ยมสำอาง และคณะ. "ปัจจัยเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่ตั้งใจของวัยรุ่น." วารสารสาธารณสุข มหาวิทยาลัยบูรพา 8, no. 1 (มกราคม-มิถุนายน 2556): 57.

ปวีณภัทร นิธิตันติวัฒน์ และ ขวัญใจ เพทายประกายเพชร. "การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการตั้งครรภ์:

- แนวทางป้องกันสำหรับวัยรุ่น." วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ 32, no. 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2559): 139.
- พ.ศ.2559.", "พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 133ม, ตอนที่ 30ก (31 มีนาคม 2559).
- พิมพ์หทัย บำรุงกิจ. "การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร." เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เสนอที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ลำปาง, 19 พฤษภาคม 2552, 2552.
- ภารตี อนันต์นาวิ. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บริษัทสำนักพิมพ์มนตรี จำกัด, 2551.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. "คู่มือการบริหารความเสี่ยงปีการศึกษา 2551." 27 สิงหาคม 2551.
- มานพ คณะโต. พฤติกรรมทางเพศ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2541.
- มาลีวัล เลิศสาครศรี. "ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่นตามการรับรู้ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์." วารสารพยาบาลทหารบก 15, no. 1 (มกราคม-เมษายน 2557): 97.
- ระวีวรรณ แสงฉาย. การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา:แนวคิดสำหรับพ่อแม่ ครูผู้สอนในโรงเรียน บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข. กรุงเทพฯ: ที.พี.พรินท์, 2538.
- รางวัล สุชี. "ปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กรณีศึกษาจังหวัด นครปฐม." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2551.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินติ้ง เฮาส์, 2544.
- วรกานต์ คนอยู่. "การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาาระดับประถมศึกษาที่ สอนคณะชั้น ในเขตภาคเหนือตอนล่าง." *Veridian-Journal* 8, no. 1 (มกราคม-เมษายน 2558): 1320.
- วิทยากร เชียงกุล. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สายธาร ในเครือบริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2552.
- วิริยะ รัตนสุวรรณ. "ลดความสูญเสียด้วยการบริหารความเสี่ยง." วารสาร*Productivity World* มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 35, no. 7 (2544): 75.
- ศรัณยู เรือนจันทร์. "สถานการณ์พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในพื้นที่พัฒนาต้นแบบการป้องกันและ แก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น จังหวัดอุดรธานี." วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 6, no. 1 (มกราคม-มีนาคม 2556): 101.
- ศิริพร จิรวัดณ์กุล และคณะ. "การศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมใน

- วัยรุ่น (แม่วัยใส)." รายงานการวิจัย ศูนย์ประสานงานองค์การอนามัยโลกด้านการวิจัยและฝึกอบรมด้านเพศภาวะและสุขภาพสตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2554.
- ศิริรัตน์ พิมณาคุณ. "การบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30." วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย 6, no. 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2559): 31.
- ศิริวรรณ กำแพงพันธ์. "ปัจจัยทางจิตวิทยาสังคมที่มีความเกี่ยวข้องกับการตั้งครรภ์ของหญิงวัยรุ่นที่มาฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลศิริราช." สมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 56, no. 3 (กรกฎาคม-พฤศจิกายน 2554): 255.
- ศูนย์พัฒนาทรัพยากรการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม. "ภาวะสุขภาพในกลุ่มวัยเรียนและเยาวชน." <http://www.elearning.msu.ac.th>.
- สมวดี ไชยเวช. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเพศสภาพและพฤติกรรม. นครปฐม: ภูมิการพิมพ์, 2556.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. หนังสือ ศธ 04064/1052 เรื่อง แนวปฏิบัติในการป้องกัน แก้อาการและให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาการตั้งครรภ์ และการมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์. 21 กุมภาพันธ์ 2554.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (สาขาสมุทรสงคราม). "หนังสือ ศธ 04064/1052 เรื่อง แนวปฏิบัติในการป้องกัน แก้อาการและให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาการตั้งครรภ์ และการมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์.", 2 เมษายน 2557.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. "ภาวะสังคมไทยไตรมาสสอง ปี 2556." วารสารสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 10, no. 3 (26 สิงหาคม 2556): 12-15.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย. แม่วัยใสความท้าทายการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: บริษัท แอดวานซ์พรินติ้ง เซอร์วิส จำกัด, 2556.
- สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. "แม่วัยทัน ประเด็นเก่า...เล่าใหม่." <http://bps.ops.moph.go.th/Healthinformation/statistic55>.
- สำนักงานประกันคุณภาพ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. "การบริหารความเสี่ยงเพื่อบริการการศึกษาที่เป็นเลิศ พ.ศ.2557." <http://www.eg.mahidol.ac.th/qa/>.
- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. "คู่มือการบริหารความเสี่ยง." http://www.audit.moi.go.th/pdf_new/00003.pdf.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง. คู่มือการบริหารความเสี่ยง. กันยายน 2556.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. สถิติประชากรวัยเรียน ปี 2544-2546. กรุงเทพฯ: บริษัท พรินทกราฟฟิค จำกัด, 2547.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2559.
- สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. "งานวิจัยด้านการรับมือความเปลี่ยนแปลงทางสังคม (แม่วัยใส) ปีงบประมาณ พ.ศ.2553." <http://www.m-society.go.th>.
- . "งานวิจัยด้านการรับมือความเปลี่ยนแปลงทางสังคม (แม่วัยใส) ปีงบประมาณ พ.ศ.2554." http://www.m-society.go.th/article_attach/12781/17029.pdf.
- สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. "คู่มือการบริหารความเสี่ยง." 24 กรกฎาคม 2556.
- สำนักอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. สถิติการคลอดบุตรของแม่วัยรุ่นในประเทศไทย ปี พ.ศ.2556. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2557.
- สุภาชัย สารจรัส. "การตั้งครรภ์ของเด็กหญิงวัยเยาว์." วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553.
- สุรัชย์ เทียนขาว. "ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดกรมสามัญศึกษาในส่วนภูมิภาค." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- สุรเดช ศรีอังกูร. "Rm ก็กับการประเมินผล." <http://www.slideshare.net/SuradetSri/rm-54161185>.
- สุรพงษ์ มาลี. "การบริหารความเสี่ยง." www.phuket.go.th/webpk/file_data/managerisk/001.ppt.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.
- หน่วยตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร. กรุงเทพฯ: บริษัท โกลบอล กราฟฟิค จำกัด, 2549.
- องค์การคลังสินค้า. "คู่มือการบริหารความเสี่ยง ปี 2553." กรกฎาคม 2553.
- องค์การแพธ (PATH). หนังสืออ่านเพิ่มเติม เพศวิถีศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ซ์พพลาย, 2556.
- อรนุช เอี่ยมสุชา. "การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นหญิง ในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม." วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขา

จิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 0520.203.2 /728

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

2 พฤษภาคม 2559

เรื่อง ขออนุญาตตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.รัชชัยย์ ศรสุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวศิตา ทวีกาญจน์ รหัสนักศึกษา 55252396 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไข ปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม” ในการนี้ ภาควิชา การบริหารการศึกษา ใคร่ขออนุญาตจากท่านในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่ แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ฝ่ายธุรการ

โทรศัพท์ / โทรสาร 0-3421-9136

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้เรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยเทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) ดังนี้

1. ดร.รัชชัยย์ ศรีสุวรรณ

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง จังหวัดราชบุรี
 วุฒิการศึกษา : ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. ดร.พัชรินทร์ สุริยวงศ์

ตำแหน่ง : อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
 วุฒิการศึกษา : ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย
 มหาวิทยาลัยศิลปากร

3. นางนิตยา โตะถม

ตำแหน่ง : ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต1
 วุฒิการศึกษา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผล
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. นายชูรัฐ ระหว่างบ้าน

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี
 วุฒิการศึกษา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

5. นายสรวิฑูฒิ หน่อม

ตำแหน่ง : รองผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เพชรบุรี
 วุฒิการศึกษา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ภาคผนวก ข

ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)

โดยเทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence)

ตารางค่าความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)

โดยเทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

คำชี้แจง : โปรดพิจารณากระทง/ข้อความตัวแปรการบริหารความเสี่ยงว่าสอดคล้องกับนิยามตัวแปรหรือไม่ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในสดมภ์ขวามือที่ตรงกับการพิจารณาของท่าน พร้อมข้อความแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

ข้อ	การบริหารความเสี่ยง	ประมาณค่าความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
การกำหนดวัตถุประสงค์ (X₁)								
1	โรงเรียนมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2	บุคลากรในโรงเรียนทุกคนรับทราบและมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3	บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4	โรงเรียนมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ (X₂)								
5	โรงเรียนมีการระบุความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6	ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณาและระบุปัจจัยเสี่ยงของการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารความเสี่ยง	ประมาณค่าความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
7	โรงเรียนมีการบันทึกรวบรวมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกโรงเรียนที่ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเสียหายต่อการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
การประเมินความเสี่ยง (X₃)								
8	โรงเรียนมีการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9	โรงเรียนมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
10	โรงเรียนมีการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
11	โรงเรียนมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินใจจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
12	โรงเรียนมีการประเมินโอกาสที่ความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนในโรงเรียนจะเกิดขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
13	โรงเรียนมีการประเมินผลกระทบที่จะตามมาของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
การตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผนป้องกัน(X₄)								
14	โรงเรียนมีการจัดทำแผนป้องกันความเสี่ยงของการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
15	โรงเรียนมีการจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารความเสี่ยง	ประมาณค่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
16	โรงเรียนนำแผนการป้องกันความเสี่ยงของการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนไปดำเนินการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
17	โรงเรียนนำแผนการแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนไปดำเนินการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
รายงานและติดตามผล(X₅)								
18	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
19	โรงเรียนมีการประเมินประสิทธิภาพของแผนการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
20	โรงเรียนมีการประเมินประสิทธิภาพของแผนการแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
21	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนให้แก่ผู้บริหารรับรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
22	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน
ตั้งครรภ์ไม่พร้อม

คำชี้แจง : โปรดพิจารณากระทง/ข้อความตัวแปรการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหา
เด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมว่าสอดคล้องกับนิยามตัวแปรหรือไม่ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในสดมภ์
ขวามือที่ตรงกับการพิจารณาของท่าน พร้อมข้อความแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

ข้อ	การป้องกันพฤติกรรมที่มีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยเรียน	ประมาณค่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกัน(Y₁)								
1	โรงเรียนมีการให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับวัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2	โรงเรียนมีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา อนามัยเจริญพันธุ์ บทบาทความสัมพันธ์หญิงชายและอื่นๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3	โรงเรียนมีการให้ทักษะชีวิตเพื่อให้นักเรียนรู้จักป้องกันตนเองมิให้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ หรือสามารถขอรับความช่วยเหลือที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมและการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4	โรงเรียนส่งเสริมบทบาทครอบครัว โดยการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองด้านพัฒนาการของนักเรียนแต่ละช่วงวัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5	โรงเรียนเสริมทักษะการเลี้ยงดูบุตร ให้กับ พ่อ แม่ และผู้ปกครอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6	โรงเรียนจัดให้มีหลักสูตรเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ เพศศึกษา บทบาทความสัมพันธ์ของหญิงชาย คุณธรรม จริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตร การสอนและกิจกรรมต่างๆ เพื่อผสมผสานการสอนเพศศึกษาและบทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย เข้ากับมิติของสังคมและวัฒนธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8	โรงเรียนจัดให้มีการฝึกทักษะแก่ผู้สอนวิชาเพศศึกษา เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อ	การป้องกันพฤติกรรมที่มีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมในวัยเรียน	ประมาณค่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
9	มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรในโรงเรียนให้มีความเข้าใจเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถให้คำปรึกษาชี้แนะและควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
10	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อสอดส่องดูแลและให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน เฝ้าระวังและติดตามพฤติกรรมของนักเรียนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ยุทธศาสตร์ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y₂)								
11	โรงเรียนมีการช่วยเหลือนักเรียนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม โดยการจัดให้มีการตรวจสอบการตั้งครรภ์ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการแจ้งให้พ่อแม่และผู้ปกครองทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
12	โรงเรียนให้การบำบัดฟื้นฟูด้านร่างกายและจิตใจเมื่อนักเรียนเกิดความเครียด	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
13	โรงเรียนมีการจัดให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการตั้งครรภ์หรือทางเลือกอื่นที่สอดคล้องกับปัญหาชีวิต	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
14	โรงเรียนจัดให้มีการช่วยเหลือระหว่างตั้งครรภ์ โดยจัดให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
15	โรงเรียนจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในกรณีที่ครอบครัวไม่ยอมรับ บำบัด ฟื้นฟู ด้านร่างกาย จิตใจและสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
16	โรงเรียนให้การช่วยเหลือเมื่อคลอดบุตรแล้ว และมีการป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
17	โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถกลับมาศึกษาต่อหรือจัดการทางเลือกให้นักเรียนได้รับการศึกษาต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
18	กรณีไม่สามารถกลับมาเรียนได้เต็มเวลาโรงเรียนจัดให้มีการฝึกอาชีพตามความสนใจและความถนัดหรือจัด บริการให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางประกอบอาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อ	การป้องกันพฤติกรรมกรรมมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยเรียน	ประมาณค่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
19	โรงเรียนมีการส่งเสริมความรับผิดชอบ โดยสร้างค่านิยมให้กับผู้ขายยอมรับการกระทำของตนเองและแสดงความรับผิดชอบต่อเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงและเกิดการตั้งครรภ์ไม่พร้อม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
20	โรงเรียนสนับสนุนให้ครอบครัวร่วมกันรับผิดชอบเลี้ยงดูบุตรที่เกิดขึ้นจากการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนให้ดีที่สุด	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
21	โรงเรียนให้การศึกษอบรมแก่นักเรียนชายให้เห็นคุณค่าทางเพศ มีความรับผิดชอบเมื่อต้องเป็นพ่อวัยเยาว์ในขณะเรียนและร่วมกันดูแลบุตรให้ดีที่สุด	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน (Y₃)								
22	โรงเรียนมีการส่งเสริมบทบาทและองค์ความรู้แก่ครอบครัว โดยรณรงค์ให้ความรู้แก่ครอบครัว เพื่อลดข้อขัดแย้งเรื่อง การคบเพื่อน การวางตัวกับเพื่อนต่างเพศ การเลือกคู่ การตระหนักถึงบทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย การป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศและการตั้งครรภ์ไม่พร้อม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
23	โรงเรียนมีการปรับทัศนคติพ่อแม่ให้ยอมรับความผิดพลาดของลูกและหาทางออกที่เหมาะสมร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
24	โรงเรียนมีการเสริมบทบาทและองค์ความรู้ชุมชน โดยสร้างทัศนคติชุมชนให้มีการยอมรับและช่วยเหลือพ่อแม่วัยเยาว์ และมีการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
25	โรงเรียนมีการเสริมบทบาทและองค์ความรู้แก่ภาคีเครือข่าย โดยรณรงค์ให้ผู้ปกครองและชุมชนตระหนักและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
26	โรงเรียนจัดฝึกอบรมเพื่อเสริมความรู้และทักษะให้ครู เพื่อช่วยเหลือ บำบัด ฟื้นฟู ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม แก่นักเรียนที่ตั้งครรภ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อ	การป้องกันพฤติกรรมที่มีเพศสัมพันธ์และตั้งครกไม่พร้อมในวัยเรียน	ประมาณค่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
27	โรงเรียนจัดทำแผนส่งเสริมศักยภาพครูเข้ารับการพัฒนาความรู้ และส่งเสริมทักษะการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ยุทธศาสตร์การจัดตั้งวัยและอิทธิพลจากสื่อ (Y₄)								
28	โรงเรียนมีการตรวจสอบ ควบคุม สื่อที่ไม่เหมาะสม โดยจัดการควบคุมเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมกับสื่ออุปกรณ์ของทางโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
29	โรงเรียนตรวจตราสื่อต่างๆ และมีการควบคุม ดูแล ตรวจสอบการเผยแพร่และจำหน่ายสื่อที่ไม่เหมาะสมในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
30	โรงเรียนมีการส่งเสริมสถาบันด้านสื่อมวลชนให้มีการผลิตสื่อด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ผลิตสื่อที่สร้างค่านิยมให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับมิติทางสังคมและวัฒนธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
31	โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการออกกฎหมายเพื่อควบคุม ดูแลสื่อทุกประเภทให้มีการนำเสนอข่าวสาร ข้อมูลที่สร้างสรรค์และไม่เป็นพิษภัยต่อนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ยุทธศาสตร์ด้านการผลักดันนโยบาย (Y₅)								
32	โรงเรียนมีการผลักดันการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครกไม่พร้อมเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
33	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยส่งเสริมและสนับสนุน โรงพยาบาล โรงเรียน และสถานบริการสาธารณสุขให้มีการบริการและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตั้งครกไม่พร้อม แม่เยาว์วัยและครอบครัว	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อ	การป้องกันพฤติกรรมกรรมมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยเรียน	ประมาณค่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
ยุทธศาสตร์การสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล (Y ₆)								
34	โรงเรียนมีการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา โดยจัดสำรวจและทำฐานข้อมูลนักเรียนที่ตั้งครรภ์ สรุปรวมผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบสถานการณ์ เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ แนวทางปฏิบัติ จัดทำแผนปฏิบัติประจำปีเพื่อให้การช่วยเหลือป้องกันและแก้ไขปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
35	โรงเรียนมีการพัฒนาระบบงาน จัดองค์ความรู้ และการวิจัย เพื่อพัฒนา ส่งเสริมการจัดองค์ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา อนามัยเจริญพันธุ์ สุขภาวะทางเพศ โดยมีการจัดอบรม จัดกิจกรรมอื่นอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
36	โรงเรียนสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย นำเสนอนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อการปฏิบัติงาน ช่วยเหลือ ป้องกัน แก้ไข และเฝ้าระวังเด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
37	โรงเรียนมีการติดตามผล และให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมอย่างเป็นรูปธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ค่าเฉลี่ย IOC							1.0	ใช้ได้

ภาคผนวก ค
หนังสือขอทดลองเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 6812.2/253

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

๒๑ มกราคม 2560

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนถาวรานุกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ฉบับ

ด้วย นางสาวศิตา ทวีกาญจน์ รหัสนักศึกษา 55252396 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ประสงค์ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขออนุมัติครุภัณฑ์ให้นักศึกษาทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในหน่วยงานของท่าน เพื่อนำไป ปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

รายชื่อสถานศึกษาที่ขอทดลองเครื่องมือ
จำนวน 3 แห่ง

ที่	สถานศึกษา	หมายเหตุ
1	โรงเรียนศรีธธาสมุทร	
2	โรงเรียนถาวรานุกุล	
3	โรงเรียนท้ายหาด	

ภาคผนวก ง
ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย

การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น

แบบสอบถามการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (ALPHA)

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.983	59

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	190.800	1533.614	.669	.983
A2	190.700	1534.286	.627	.983
A3	190.833	1528.833	.708	.983
A4	191.067	1524.064	.702	.983
A5	190.967	1513.620	.771	.983
A6	191.133	1508.878	.808	.983
A7	191.400	1499.076	.814	.983
A8	191.300	1514.907	.640	.983

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A9	191.333	1506.782	.745	.983
A10	191.200	1521.338	.615	.983
A11	191.167	1518.557	.689	.983
A12	191.233	1518.047	.689	.983
A13	191.333	1507.126	.741	.983
A14	191.100	1504.162	.894	.983
A15	191.233	1502.806	.890	.983
A16	191.233	1499.633	.821	.983
A17	191.367	1498.792	.806	.983
A18	191.067	1521.582	.872	.983
A19	191.100	1508.024	.841	.983
A20	191.200	1504.855	.851	.983
A21	191.167	1511.385	.814	.983
A22	191.067	1506.271	.775	.983
B23	190.467	1541.223	.575	.983
B24	190.300	1543.183	.477	.983
B25	190.600	1537.145	.533	.983
B26	190.933	1525.857	.764	.983
B27	191.233	1510.392	.820	.983
B28	190.833	1552.971	.276	.984
B29	190.900	1539.886	.415	.983
B30	190.900	1528.231	.530	.983
B31	190.933	1527.237	.608	.983
B32	190.933	1510.961	.836	.983
B33	191.200	1515.131	.717	.983
B34	191.033	1527.895	.639	.983
B35	191.100	1517.266	.717	.983

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
B36	191.233	1511.978	.742	.983
B37	191.100	1521.403	.687	.983
B38	191.367	1508.516	.735	.983
B39	190.333	1556.713	.278	.984
B40	191.267	1516.133	.753	.983
B41	190.833	1527.592	.626	.983
B42	190.933	1532.478	.617	.983
B43	190.867	1527.775	.624	.983
B44	190.800	1529.476	.660	.983
B45	191.233	1519.771	.831	.983
B46	191.067	1524.064	.779	.983
B47	191.133	1528.533	.728	.983
B48	190.933	1525.651	.658	.983
B49	191.100	1515.197	.846	.983
B50	191.100	1524.162	.581	.983
B51	191.067	1515.995	.657	.983
B52	191.133	1522.257	.657	.983
B53	191.267	1517.857	.677	.983
B54	191.033	1513.413	.729	.983
B55	190.933	1516.478	.729	.983
B56	190.967	1512.930	.753	.983
B57	191.033	1513.551	.852	.983
B58	191.133	1513.982	.769	.983
B59	191.100	1521.472	.789	.983

ที่ ศร 6806(๒๕) / พิ๕๐/ม
๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

4 เมษายน 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสาวศิตา ทวีกาญจน์ รหัสประจำตัว 55252396 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การบริหารความ
เสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียน
มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม " มีความประสงค์ จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้อำนวยการสถานศึกษา
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียนของท่าน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดแจ้ง รองผู้อำนวยการ
สถานศึกษา และครูผู้สอน ทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

รายชื่อสถานศึกษาที่เก็บข้อมูล
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

ที่	ชื่อโรงเรียน	ที่อยู่	หมายเหตุ
1	โรงเรียนศรีธราสมุทร	122 หมู่ 3 ถนนเอกชัย ตำบลลาดใหญ่ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม 75000	
2	โรงเรียนถาวรานุกุล	34/9 ถนนสมุทรสงคราม-บางแพ ตำบลแม่กลอง อำเภอเมือง สมุทรสงคราม จังหวัด สมุทรสงคราม 75000	
3	โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย	75 ถ.อัมพวันนิเวศน์ ตำบลอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม 75110	
4	โรงเรียนท้ายหาด	33/4 หมู่ที่ 5 ตำบลท้ายหาด อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม 75000	
5	โรงเรียนสกลวิสุทธิ	45 หมู่ที่ 2 ตำบลบางกุ้ง อำเภอบาง คนที จังหวัดสมุทรสงคราม 75120	
6	โรงเรียนเมธีชุนหะวัดวิทยาลัย	52 หมู่ 5 ตำบล บางนกแขวก อำเภอ บางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม 75120	
7	โรงเรียนวัดบางกะพ้อม	5 บางแคชอย 5 ตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา สมุทรสงคราม 75110	
8	โรงเรียนเทพสุวรรณชาญวิทยา	หมู่ 1 ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม 75110	
9	โรงเรียนวัดแก้วเจริญอำนวยการวิทย์	5/1หมู่ 1 ตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม 75110	

ภาคผนวก ฉ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง

การบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและ
เยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

.....

คำอธิบายในการตอบแบบสอบถาม

1. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน
2. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับนี้จะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้นและจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด จึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดให้ข้อมูลตามสภาพจริง
3. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การบริหารความเสี่ยง

ตอนที่ 3 การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีในการตอบแบบสอบถามและโปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทั้ง 3 ตอน กรุณาอย่าเว้นข้อใดข้อหนึ่งเพราะคำตอบที่ได้จะไม่สมบูรณ์ และไม่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงได้ จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวศิตา ทวีกาญจน์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทรศัพท์ 085-025-9555

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับผู้วิจัย
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	☐ 1
2	อายุ(เศษของปี ถ้าเกิน 6 เดือน คิดเป็น 1 ปี) ☐ ไม่เกินอายุ 30 ปี ☐ อายุ 31 - 40 ปี ☐ อายุ 41 – 50 ปี ☐ อายุ 51 – 60 ปี	☐ 2
3	ระดับการศึกษาสูงสุด ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	☐ 3
4	ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา/รองผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานแทน ☐ ครูผู้สอน	☐ 4
5	ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5-10 ปี ☐ 11-20 ปี ☐ 21-30 ปี ☐ มากกว่า 30 ปี	☐ 5

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาข้อความที่กำหนดให้ว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงที่ท่านเห็นสมควรในทุกข้อคำถาม

ข้อ	การบริหารความเสี่ยง	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)	
การกำหนดวัตถุประสงค์ (X₁)							
1	โรงเรียนมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน						() 6
2	บุคลากรในโรงเรียนทุกคนรับทราบและมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน						() 7
3	บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน						() 8
4	โรงเรียนมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน						() 9
การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ (X₂)							
5	โรงเรียนมีการระบุความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน						() 10

ข้อ	การบริหารความเสี่ยง	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)	
6	ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณาและระบุปัจจัยเสี่ยงของการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน						() 11
7	โรงเรียนมีการบันทึกรวบรวมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกโรงเรียนที่ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเสียหายต่อการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อม						() 12
การประเมินความเสี่ยง (X ₃)							
8	โรงเรียนมีการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนในโรงเรียน						() 13
9	โรงเรียนมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนอย่างเหมาะสม						() 14
10	โรงเรียนมีการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน						() 15
11	โรงเรียนมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน						() 16
12	โรงเรียนมีการประเมินโอกาสที่ความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนในโรงเรียนจะเกิดขึ้น						() 17

ข้อ	การบริหารความเสี่ยง	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)	
13	โรงเรียนมีการประเมินผลกระทบที่จะตามมาของความเสี่ยงของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน						() 18
การตอบสนองความเสี่ยงและการจัดทำแผนป้องกัน(X₄)							
14	โรงเรียนมีการจัดทำแผนป้องกันความเสี่ยงของการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน						() 19
15	โรงเรียนมีการจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน						() 20
16	โรงเรียนนำแผนการป้องกันความเสี่ยงของการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนไปดำเนินการ						() 21
17	โรงเรียนนำแผนการแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนไปดำเนินการ						() 22
รายงานและติดตามผล(X₅)							
18	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง						() 23
19	โรงเรียนมีการประเมินประสิทธิภาพของแผนการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน						() 24
20	โรงเรียนมีการประเมินประสิทธิภาพของแผนการแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียน						() 25

ข้อ	การบริหารความเสี่ยง	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)	
21	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการ ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของ นักเรียนให้แก่ผู้บริหารรับรู้						() 26
22	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการ ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมของ นักเรียนให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับรู้						() 27

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน
ตั้งครรภ์ไม่พร้อม

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาข้อความที่กำหนดให้ว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับ การ
ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม ให้ท่านเขียน
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงที่ท่านเห็นสมควรในทุกข้อคำถาม

ข้อ	การป้องกันพฤติกรรมกรรมมีเพศสัมพันธ์และ ตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)	
ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกัน(Y ₁)							
1	โรงเรียนมีการให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้ นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับวัย						() 28
2	โรงเรียนมีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา อนามัยเจริญ พันธุ์ บทบาทความสัมพันธ์หญิงชายและอื่นๆ						() 29
3	โรงเรียนมีการให้ทักษะชีวิตเพื่อให้นักเรียนรู้จัก ป้องกันตนเองมิให้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ หรือ สามารถขอรับความช่วยเหลือที่เหมาะสมเพื่อป้องกัน การตั้งครรภ์ไม่พร้อมและการปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน						() 30

ข้อ	การป้องกันพฤติกรรมที่มีเพศสัมพันธ์และตั้งครภไม่พร้อมในวัยเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)	
4	โรงเรียนส่งเสริมบทบาทครอบครัว โดยการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองด้านพัฒนาการของนักเรียนแต่ละช่วงวัย						() 31
5	โรงเรียนเสริมทักษะการเลี้ยงดูบุตร ให้กับ พ่อ แม่ และผู้ปกครอง						() 32
6	โรงเรียนจัดให้มีหลักสูตรเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์เพศศึกษา บทบาทความสัมพันธ์ของหญิงชาย คุณธรรมจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง						() 33
7	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตร การสอนและกิจกรรมต่างๆ เพื่อผสมผสานการสอนเพศศึกษาและบทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย เข้ากับมิติของสังคมและวัฒนธรรม						() 34
8	โรงเรียนจัดให้มีการฝึกทักษะแก่ผู้สอนวิชาเพศศึกษา เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสม						() 35
9	มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรในโรงเรียนให้มีความเข้าใจเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถให้คำปรึกษาชี้แนะและควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้						() 36
10	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอดส่องดูแลและให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน เผื่อระวังและติดตามพฤติกรรมของนักเรียนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน						() 37
ยุทธศาสตร์ด้านการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (Y₂)							
11	โรงเรียนมีการช่วยเหลือนักเรียนที่ตั้งครภไม่พร้อม โดยการจัดให้มีการตรวจสอบการตั้งครภ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ						() 38

ข้อ	การป้องกันพฤติกรรมที่มีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมในวัยเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)	
12	โรงเรียนให้การบำบัดฟื้นฟูด้านร่างกายและจิตใจเมื่อนักเรียนเกิดความเครียด						() 39
13	โรงเรียนมีการจัดให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการตั้งครรรภ์หรือทางเลือกอื่นที่สอดคล้องกับปัญหาชีวิต						() 40
14	โรงเรียนจัดให้มีการช่วยเหลือระหว่างตั้งครรรภ์ โดยจัดให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ						() 41
15	โรงเรียนจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในกรณีที่ครอบครัวไม่ยอมรับ บำบัด ฟื้นฟู ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม						() 42
16	โรงเรียนให้การช่วยเหลือเมื่อคลอดบุตรแล้ว และมีการป้องกันการตั้งครรรภ์ซ้ำ						() 43
17	โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถกลับมาศึกษาต่อหรือจัดการทางเลือกให้นักเรียนได้รับการศึกษาต่อเนื่อง						() 44
18	กรณีไม่สามารถกลับมาเรียนได้เต็มเวลาโรงเรียนจัดให้มีการฝึกอาชีพตามความสนใจและความถนัดหรือจัด บริการให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางประกอบอาชีพ						() 45
19	โรงเรียนมีการส่งเสริมความรับผิดชอบ โดยสร้างค่านิยมให้กับผู้ขายยอมรับการกระทำของตนเองและแสดงความรับผิดชอบเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงและเกิดการตั้งครรรภ์ไม่พร้อม						() 46
20	โรงเรียนสนับสนุนให้ครอบครัวร่วมกันรับผิดชอบเลี้ยงดูบุตรที่เกิดขึ้นจากการตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนให้ดีที่สุด						() 47

ข้อ	การป้องกันพฤติกรรมที่มีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)	
21	โรงเรียนให้การศึกษาบรมแก่นักเรียนชายให้เห็นคุณค่าทางเพศ มีความรับผิดชอบเมื่อต้องเป็นพ่อวัยเยาว์ในขณะที่เรียนและร่วมกันดูแลบุตรให้ดีที่สุด						() 48
ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางความคิดของเด็กและเยาวชน (Y ₃)							
22	โรงเรียนมีการส่งเสริมบทบาทและองค์ความรู้แก่ครอบครัว โดยรณรงค์ให้ความรู้แก่ครอบครัว เพื่อกวาดล้างดูแลเรื่องการคบเพื่อน การวางตัวกับเพื่อนต่างเพศ การเลือกคู่ การตระหนักถึงบทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย การป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศและการตั้งครรภ์ไม่พร้อม						() 49
23	โรงเรียนมีการปรับทัศนคติพ่อแม่ให้ยอมรับความผิดพลาดของลูกและหาทางออกที่เหมาะสมร่วมกัน						() 50
24	โรงเรียนมีการเสริมบทบาทและองค์ความรู้ชุมชน โดยสร้างทัศนคติชุมชนให้มีการยอมรับและช่วยเหลือพ่อแม่วัยเยาว์และมีการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม						() 51
25	โรงเรียนมีการเสริมบทบาทและองค์ความรู้แก่ภาคีเครือข่าย โดยรณรงค์ให้ผู้ปกครองและชุมชนตระหนักและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม						() 52
26	โรงเรียนจัดฝึกอบรมเพื่อเสริมความรู้และทักษะให้ครูเพื่อช่วยเหลือ บำบัด ฟื้นฟู ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม แก่นักเรียนที่ตั้งครรภ์						() 53
27	โรงเรียนจัดทำแผนส่งเสริมศักยภาพครูเข้ารับการพัฒนาความรู้ และส่งเสริมทักษะการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง						() 54

ข้อ	การป้องกันพฤติกรรมที่มีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมในวัยเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)	
ยุทธศาสตร์การจัดสิ่งช่วยและอิทธิพลจากสื่อ (Y₄)							
28	โรงเรียนมีการตรวจสอบ ควบคุม สื่อที่ไม่เหมาะสม โดยจัดการควบคุมเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมกับสื่อ อุปกรณ์ของทางโรงเรียน						() 55
29	โรงเรียนตรวจตราสื่อต่างๆ และมีการควบคุม ดูแล ตรวจสอบการเผยแพร่และจำหน่ายสื่อที่ไม่เหมาะสม ในโรงเรียน						() 56
30	โรงเรียนมีการส่งเสริมสถาบันด้านสื่อมวลชนให้มีการผลิตสื่อด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ผลิตสื่อที่สร้างค่านิยมให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับ มิติทางสังคมและวัฒนธรรม						() 57
31	โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการออกกฎหมายเพื่อควบคุม ดูแลสื่อทุกประเภทให้มีการนำเสนอข่าวสาร ข้อมูลที่สร้างสรรค์และไม่เป็นพิษภัย ต่อนักเรียน						() 58
ยุทธศาสตร์ด้านการผลักดันนโยบาย (Y₅)							
32	โรงเรียนมีการผลักดันการป้องกันและแก้ไขปัญหา เด็กและเยาวชนตั้งครรรภ์ไม่พร้อมเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีการระดมสรรพกำลัง และทรัพยากรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเป็น รูปธรรม						() 59
33	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยส่งเสริมและสนับสนุน โรงพยาบาล โรงเรียน และสถานบริการสาธารณสุขให้มีการ บริการและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตั้งครรรภ์ไม่พร้อม แม่เยาววัยและครอบครัว						() 60

ข้อ	การป้องกันพฤติกรรมที่มีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ไม่พร้อมในวัยเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		น้อยสุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)	
ยุทธศาสตร์การสำรวจข้อมูล การพัฒนาระบบงานและการติดตามประเมินผล (Y ₆)							
34	โรงเรียนมีการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา โดยจัดสำรวจและทำฐานข้อมูลนักเรียนที่ตั้งครรรภ์ สรุปรประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบสถานการณ์ เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ แนวทางปฏิบัติ จัดทำแผนปฏิบัติประจำปีเพื่อให้การช่วยเหลือป้องกันและแก้ไขปัญหา						() 61
35	โรงเรียนมีการพัฒนาระบบงาน จัดองค์ความรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนา ส่งเสริมการจัดองค์ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา อนามัยเจริญพันธ์ สุขภาวะทางเพศ โดยมีการจัดอบรม จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง						() 62
36	โรงเรียนสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย นำเสนอนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อการปฏิบัติงาน ช่วยเหลือป้องกัน แก้ไข และเฝ้าระวังเด็กและเยาวชนที่ตั้งครรรภ์ไม่พร้อม						() 63
37	โรงเรียนมีการติดตามผล และให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรรภ์ไม่พร้อมอย่างเป็นรูปธรรม						() 64

ขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวศิตา ทวีกาญจน์
วัน เดือน ปี เกิด	20 กุมภาพันธ์ 2524
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
วุฒิการศึกษา	วทบ.คณิตศาสตร์
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 127 หมู่ 7 ตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี 76130

